

Ålänningars kultur- och fritidsvanor

De senaste rapporterna från ÅSUB

- 2007:5 Ekonomisk utsatthet och social trygghet på Åland
- 2007:6 Konjunkturläget hösten 2007
- 2007:7 ”Olika behandling i lika situation”. Om diskriminering i det åländska samhället
- 2007:8 Färöarna - En studie av institutionellt handlingsutrymme, ekonomisk utveckling och ekonomisk-politiskt lärande
- 2008:1 Det finska språkets ställning inom det åländska arbetslivet (2008:1)
- 2008:2 Kvinnors företagande på Åland
- 2008:3 Konjunkturläget våren 2008
- 2008:4 Ekonomisk översikt för den kommunala sektorn våren 2008
- 2008:5 Bornholm - Economic and Innovative Capacity: Dealing with Dichotomies
- 2008:6 Arbetsmarknadsbarometern våren 2008
- 2008:7 Ålänningarna och miljön - Beteende och förändringsvilja i vardagen
- 2008:8 Den åländska flyttningsrörelsen ur ett arbetsmarknadsperspektiv
- 2008:9 Grönland. En studie i dynamisk självstyrelse
- 2008:10 Konjunkturläget hösten 2008
- 2008:11 Ekonomisk översikt för den kommunala sektorn hösten 2008
- 2008:12 Nordiskt regionalpolitiskt samarbetsprogram 2009 - 2012

Förord

Ålands statistik- och utredningsbyrå (ÅSUB) har under hösten 2008 på uppdrag av Ålands landskapsregering för andra gången undersökt ålänningarnas kultur- och fritidsvanor. Den första undersökningen utförde ÅSUB år 2001 på uppdrag av Jämställdhetsdelegationen och Landskapsregeringens Kulturbyrå. Denna undersökning utgör alltså en uppföljning av den tidigare studien.

Undersökningens syfte är bland annat att kartlägga vad ålänningar av olika kön och ålder utövar för kultur- och fritidsaktiviteter samt vilka aktiviteter man borde satsa mer resurser på. Projektet omfattar en enkätundersökning angående ålänningarnas aktiviteter under fritiden i form av utövande av intressen, deltagande i evenemang och andra fritidsverksamheter. Ett relativt omfattande frågeformulär, som i stort motsvarar det som användes i den förra studien, skickades sålunda till drygt 700 slumpmässigt utvalda ålänningar.

Undersökningens resultat bör vara av betydande intresse för de beslutsfattare inom politik, offentlig förvaltning och ideella organisationer, vars uppgift är att fatta olika beslut rörande den framtida utvecklingen av kultur- och fritidssektorn, samt för alla som är intresserade av kultur- och fritidsfrågor på Åland.

Den till ÅSUB knutna externa utredaren *Stefan Söderlund* har svarat för huvuddelen av utredningsarbetet, inklusive författandet av slutrapport. Utredare *Maria Rundberg*, som svarade för huvuddelen av utredningsarbetet i den tidigare undersökningen, har inom ÅSUB varit huvudansvarig för projektet.

För ytterligare information om rapporten vänligen kontakta *Stefan Söderlund* på stefan.soderlund@asub.ax (telefon 25583) eller *Maria Rundberg* på maria.rundberg@asub.ax (telefon 25495).

Mariehamn i januari 2009

Bjarne Lindström
Direktör

Innehåll

Förord.....	3
Figurförteckning.....	7
Tabellförteckning	9
1. Sammanfattning.....	11
2. Inledning.....	14
2.1 Syfte	14
2.2 Undersökningens upplägg, metod och disposition	14
2.3 Andra undersökningar	17
3. Hur ålänningar använder tiden.....	19
3.1 Ålänningarnas tidsanvändning.....	19
3.2 SCB:s undersökning "Tid för vardagsliv - Kvinnors och mäns tidsanvändning 1990/91 och 2000/01", samt jämförelse med våra resultat	21
4. Utövande av fritidsaktiviteter på Åland.....	23
4.1 Aktivitetsnivå.....	24
4.2 Sport och motion.....	26
4.3 Friluftaktiviteter.....	28
4.4 Inomhusaktiviteter	29
4.5 Hantverk och teknik.....	30
4.6 Musik, dans och teater	30
4.7 Hem- och familjeliv samt indirekt deltagande.....	31
4.8 Sociala aktiviteter.....	32
4.9 Studier och liknande.....	33
4.10 Besök, övriga aktiviteter	35
4.11 Föreningsverksamhet	36
4.12 Anläggningar.....	38
4.13 Jämförelse med 2001 års undersökning	40
5. Deltagande i evenemang.....	44
5.1 Musikevenemang	45
5.2 Sportevenemang.....	47

5.3 Teaterföreställningar	48
5.4 Övriga evenemang	48
5.5 Jämförelse med 2001 års undersökning	50
6. Utövande av fritidsaktiviteter utanför Åland	52
7. Åsikter om den egna fritiden samt fritidsutbudet	55
7.1 Hur nöjd man är med sin fritid.....	56
7.2 Hur nöjd man är med utbudet av fritidsaktiviteter	57
7.3 Faktorer som begränsar utövandet	59
7.4 Hur mycket man spenderar på sina fritidsaktiviteter	63
7.5 Vad man tycker det borde satsas mer på.....	64
Referenser	68
BILAGOR.....	69

Figurförteckning

Figur 1. De 20 populäraste fritidsaktiviteterna (utövade antal gånger/månad).....	25
Figur 2. Sport, motion (andelen svarande i procent).....	27
Figur 3. Friluftaktiviteter (andel svarande i procent).....	28
Figur 4. Inomhusaktiviteter (andel i procent).....	29
Figur 5. Hantverk, teknik (andel av de svarande)	30
Figur 6. Musik, dans, teater (andelen svarande i procent)	31
Figur 7. Hem- och familjeliv, samt indirekt deltagande (andel av de svarande)	32
Figur 8. Sociala aktiviteter (andelen svarande i procent).....	33
Figur 9. Studier och liknande (andel svarande i procent).....	34
Figur 10. Besök, övriga aktiviteter (andel svarande i procent)	35
Figur 11. Svarande som deltagit aktivt i föreningsverksamhet (andelen i procent). Rangordnat efter medeltalet för samtliga svarande.....	37
Figur 12. Svarande som besökt olika anläggningar det senaste året (2008) eller säsongen (andel i procent).....	39
Figur 13. De 20 mest utövade fritidsaktiviteterna och förändringar i utövande sedan 2000 (utövade antal gånger per månad).....	41
Figur 14. Jämförelse deltagande i föreningsverksamhet år 2008 och 2001 (andel svarande i procent)	43
Figur 15. Åländska evenemang och aktiviteter år 2008, endast evenemang med minst 5 procents sammanlagd besökarandel.....	45
Figur 16. Fritidsaktiviteter utanför Åland (andel svarande i procent).....	53
Figur 17. Hur nöjda de svarande var med sin egen fritid respektive utbudet av fritidsaktiviteter i den egna kommunen (andel svarande i procent).....	55
Figur 18. Hur nöjd är du med din fritid, enligt kön (svarande i procent).....	56
Figur 19. Hur nöjd är du med utbudet av fritidsaktiviteter i din kommun? (Svarande i procent)	58
Figur 20. Fritidsaktiviteter som beslutsfattare borde satsa mer resurser på (andel svarande i procent).	64
Figur 21. Den svenska tidsanvändningsundersökningen. Genomsnittlig tid för aktiviteter år 2000/01 efter kön, timmar och minuter per dygn samt andelen utövare en genomsnittlig dag. (20-84 åringar).....	78

Figur 22. De 20 populäraste fritidsaktiviteterna år 2008 och 2001 (utövade antal gånger per månad).....	79
Figur 23. De 20 främsta aktiviteter där de svarande svarat att de inte utövat dessa under året, men att intresse finns (andel svarande i procent).....	80
Figur 24. Sportaktiviteter (utövade antal gånger per månad).....	81
Figur 25. Friluftaktiviteter (utövade antal gånger per månad).....	82
Figur 26. Inomhusaktiviteter (utövade antal gånger per månad)	82
Figur 27. Hantverk, teknik och indirekt deltagande (utövade antal gånger per månad)	82
Figur 28. Musik, dans, teater (utövade antal gånger per månad)	83
Figur 29. Hem- och familjeliv (utövade antal gånger per månad)	83
Figur 30. Sociala aktiviteter (utövade antal gånger per månad).....	83
Figur 31. Studier och liknande (utövade antal gånger per månad)	84
Figur 32. Besök, övriga aktiviteter (utövade antal gånger per månad)	84
Figur 33. De populäraste fritidsaktiviteterna bland ungdomar (16-24 år). Antal gånger/månad.	85
Figur 34. De populäraste fritidsaktiviteterna bland vuxna (25-64 år). Antal gånger/månad.	85
Figur 35. De populäraste fritidsaktiviteterna bland pensionärer (64+ år). Antal gånger/månad.	86
Figur 36. De åtta populäraste föreningarna*, uppdelat efter ungdomar (16-24 år), vuxna (25-64 år) och pensionärer (65+ år). Andel svarande i procent**.	87
Figur 37. De tio populäraste evenemangen*, uppdelat efter ungdomar (16-24 år), vuxna (25-64 år) och pensionärer (65+ år). Andel svarande i procent**.	88
Figur 38. De tio främsta fritidsaktiviteterna man tycker beslutsfattarna borde satsa mer resurser på*, uppdelat efter ungdomar (16-24 år), vuxna (25-64 år) och pensionärer (65+ år). Andel svarande i procent**.	89
Figur 39. Faktorer som begränsar fritidutövandet, andelen svarande i procent.	90
Figur 40. Utnyttjande av Mariehamns stads fritidsanläggningar 1997, 2002 och 2007	90
Figur 41. Museibesök 2000-2007.....	91
Figur 42. Biblioteksverksamheten 2007, utlåning i band per invånare.....	91

Tabellförteckning

Tabell 1. Antal svarande enligt bakgrundsvariabler	15
Tabell 2. Genomsnittlig tid för aktiviteter per vecka, enligt kön (Befolkningen 20-64 år)	22
Tabell 3. De populäraste evenemangen 2008 och 2000 (andel besökare i procent)	51
Tabell 4. Hur ofta man reste på sin fritid utanför Åland år 2008 (andel svarande i procent).	52
Tabell 5. Hur nöjd är du med din fritid? Uppdelat enligt åldersgrupper (svarande i procent)	57
Tabell 6. Hur nöjd är du med utbudet av fritidsaktiviteter i din kommun? (Svarande i procent)	58
Tabell 7. Hur nöjd är du med utbudet av fritidsaktiviteter i din kommun? Uppdelat efter region (svarande i procent)	59
Tabell 8. Vilka faktorer begränsar ditt utövande av fritidsaktiviteter (andel svarande i procent)	60
Tabell 9. Hur mycket man spenderar på olika fritidsaktiviteter per månad	63
Tabell 10. Genomsnittlig tid för aktiviteter per dag, enligt kön (Befolkningen 20-64 år)	79

1. Sammanfattning

Allmänt om undersökningen

Med denna undersökning har vi försökt att ge en bild av vad ålänningar av olika kön och i olika åldersgrupper utövar för fritidsaktiviteter på och utanför Åland, samt vilka evenemang och anläggningar man besökt. Vi har också försökt att ta reda på ålänningarnas åsikter om den egna fritiden och utbudet av aktiviteter på Åland, samt uppskatta hur ålänningar använder sin tid för olika ändamål.

Undersökningen baserar sig på de uppgifter som samlades in hösten 2008 genom ett enkätutskick till drygt 700 slumpmässigt utvalda personer på Åland, 16 år och äldre. Totalt inkom 369 svar, vilket innebär att svarsprocenten för undersökningen är 52 procent. Undersökningen är en uppföljning av en tidigare studie från år 2001.

Ålänningarnas tidsanvändning

- I medeltal har de svarande uppgett att de *förvärvsarbetar* 31 timmar i veckan. Genomsnittet för kvinnor var 28 timmar och för männen 34 timmar. Kvinnor i åldern 25-64 år jobbar ca 34 timmar i veckan. Män mellan 25 och 64 år jobbar 43,5 timmar i veckan.
- Hemarbete kan inkludera t ex underhåll och omsorg om barn. I genomsnitt har de svarande uppgett att de *utför hemarbete* ca 22,5 timmar i veckan. Enligt undersökningens resultat hemarbetar kvinnorna i genomsnitt nästan 28 timmar i veckan, medan männen gör det 17,5 timmar.
- Till fri tid räknas den tid som används för aktiviteter av olika slag, det man i dagligt tal brukar beteckna som fritidsaktiviteter. I genomsnitt har de svarande 36 timmar *fri tid* per vecka. Kvinnor har nästan 33 timmar fri tid i veckan, medan männen har 39,5 timmar fri tid. De 65 år fyllda har mest fri tid (45 timmar), följt av de mellan 16 och 24 år (41,5 timmar per vecka). Minst med fri tid har 25-44 åringarna, då genomsnittet för denna grupp låg på drygt 30 timmar per vecka.

Utövande av olika fritidsaktiviteter

I enkäten ombads de svarande att ange hur ofta de utövat fritidsaktiviteter under 2008. Den populäraste fritidsaktiviteten om man ser hur ofta den utövats per månad är att se på TV/DVD-film. Att lyssna på radio kommer på andra plats och på tredje plats

återfinns att läsa böcker/tidskrifter. Sedan följer använt datorer, lyssnat aktivt på musik, promenat/stavgått, skött/tränat sällskapsdjur, umgått med släkt/vänner, cyklat och trädgårdsskötsel, i nämnd ordning.

Resultaten för dessa aktiviteter har jämförts med motsvarande resultat från ÅSUBs undersökning från år 2001. Datoranvändandet har ökat betydligt de senaste åren. År 2001 återfinns aktiviteten "använt datorer/datorspel" först på tionde plats. Att titta på TV är fortfarande den mest utövade fritidsaktiviteten, men en minskning kan urskönjas. Däremot verkar det dock inte skett någon minskning när det gäller radiolyssnande och bokläsning.

Generellt kan man säga att kvinnor är mer aktiva än män och att aktivitetsnivån minskar med åldern. De aktivaste är de mellan 16 och 25 år, medan de som är 65 eller äldre är minst aktiva.

Föreningsverksamhet

De svarande har varit mest aktiva inom idrottsföreningar, då 16 procent av de svarande har uppgett att de varit aktiva i en idrottsförening. Nio procent av de svarande har uppgett att de varit aktiva inom hembygds- bya- och Marthaförening. Ytterligare några populära föreningar är fackförening (7 procent), motorförening (6 procent) och dam-/herrförening (6 procent).

Den populäraste typen av förening bland kvinnor var idrottsförening (14 procent), följt av hembygds- bya-, Marthaförening (8 procent) och kulturförening, teater, musik, konst (6 procent). Populäraste föreningstypen bland män var idrottsförening (18 procent), jakt-, fiskeförening (11 procent), motorförening och fackförening (9 procent vardera).

När det gäller deltagande i olika föreningsverksamheter har det överlag inte skett så stora förändringar sedan 2001.

Evenemang

Nästan 50 procent av kvinnorna har uppgett att de besökt Skördefesten och 43 procent av männen (i snitt 46 procent). På andra plats kommer Rock Off som lockade 45 procent av kvinnorna och 41 procent av männen (i snitt 43 procent). Ålands Sjödagar intar tredje platsen, med 42 procent besökande kvinnor och 37 procent besökande män (i snitt 39 procent). På fjärde plats finns Köpmannamässan/Godbymässan, som besöktes av en större andel män (40 procent) jämfört med kvinnor (35 procent).

Utövande av fritidsaktiviteter utanför Åland

Att shoppa är en fritidsaktivitet som 69 procent av de svarande gjort utanför Åland under år 2008. Att besöka släkt och vänner verkar också vara en orsak att resa från Åland, då 69 procent har svarat detta. På tredje plats bland de mest utövade fritidsaktiviteterna utanför Åland, med 29 procent av de svarande, finner vi svarsalternativet "sol och bad". Andra populära aktiviteter är att besöka mäsas, gå på konsert, gå på teater, besöka museum och att besöka djurpark/nöjesfält.

Åsikter om den egna fritiden och fritidsutbudet

- 76 procent av de svarande har uppgett att de är mycket eller ganska nöjda med den egna fritiden. Ju äldre man är desto mer nöjd verkar man vara med den egna fritiden. Jämfört med år 2001 är man idag inte lika nöjd som man var då med sin egen fritid då motsvarande siffra år 2001 var 83 procent.
- 52 procent av de svarande är mycket nöjda eller ganska nöjda med kommunens utbud av fritidsaktiviteter. 71 procent av Mariehamnarna är mycket nöjda eller ganska nöjda. Detta att jämföra med de som bor på landsbygden (38 procent) och de som bor i skärgården (36 procent).
- Tidsbrist är den orsak som flest, 42 procent av de svarande, angett begränsar ens utövande av fritidsaktiviteter. Idag hävdar 27 procent av de svarande att ingenting begränsar ens utövande, medan motsvarande siffra för år 2001 var 19 procent. Det har skett en relativt stor ökning, från 13 procent till 22 procent av de svarande, som tycker att brist på pengar utgör en faktor som begränsar ens utövande av fritidsaktiviteter.
- I medeltal spenderar ålänningar 119 euro i månaden på sina fritidsaktiviteter. Män spenderar betydligt mer pengar på fritidsaktiviteter än vad kvinnor gör, 146 euro jämfört med 87 euro för kvinnor. Då man jämför resultaten med den tidigare undersökningen (i 2008 års priser) framkommer att både män och kvinnor spenderar mer pengar på sina fritidsaktiviteter idag. Då spenderade kvinnorna 52 euro (87 euro idag) medan männen spenderade 89 euro (146 euro idag). Även de olika åldersgrupperna spenderar mer pengar på fritidsaktiviteter idag.
- De fritidsaktiviteter de svarande helst vill att det satsas resurser på är bio (37 procent av de svarande), cykel-, promenadvägar och motionsslingor (26 procent), motorbana (21 procent), samt ungdoms-, fritidsgårdar (21 procent).

2. Inledning

2.1 Syfte

Denna undersökning genomfördes av Ålands Statistik- och utredningsbyrå under hösten och vintern 2008, på uppdrag av Ålands landskapsregering.

Syftet med undersökningen är flera. Dels att ge en bild av vad ålänningar av olika kön och i olika åldersgrupper utövar för fritidsaktiviteter på och utanför Åland, samt vilka evenemang och anläggningar man besökt. Dels att ta reda på ålänningarnas åsikter om den egna fritiden och om utbudet av aktiviteter på Åland. Ytterligare ett syfte är att försöka uppskatta hur ålänningar använder sin tid för olika ändamål. Jämförelser har även gjorts med resultaten från en svensk tidsanvändningsundersökning.

Målet är att undersökningen ska kunna användas som underlag för kommun- och landskapspolitiker, men även för prioriteringar och strategier inom enskilda organisationer.

2.2 Undersökningens upplägg, metod och disposition

Allmänt om undersökningen

Undersökningen gjordes i form av en urvalsundersökning och baserar sig på de uppgifter som samlades in genom ett enkätutskick hösten 2008. Enkäten med följebrev (se bilagan!) skickades ut per post i slutet av september. Totalt 718 slumpmässigt utvalda personer på Åland, födda 1982 och tidigare, fick enkäten (5 enkäter kom i retur). Rampopulationen uppgick till 21.024 personer. I oktober skickades en påminnelse ut till de som ännu inte svarat. En utlottning av 100 euro bland de svarande gjordes för att höja svarsprocenten något.

Totalt inkom 369¹ svar, vilket innebär att svarsprocenten för undersökningen är 52 procent. Svarsprocenten är lite lägre än många andra undersökningar, vilket kan bero på att enkäten i sig var relativt omfattande (sex sidor). Däremot räcker det för att undersökningens resultat ska vara tillförlitliga.

¹ Exklusive 9 svar som inkom för sent och som därmed inte ingått i de beräkningar som gjorts. Kommentarer från de öppna svaren har dock beaktats.

Tabell 1. Antal svarande enligt bakgrundsvariabler

Bakgrundsvariabler	Antal svarande (oviktat)
Kön, åldersgrupp, region	
Totalt	369
Kvinna	200
Man	169
16-24 år	43
25-44 år	122
45-64 år	139
65+ år	65
Mariehamn	147
Fasta Ålands landsbygd	175
Skärgården	47

Jämförelser av enkätundersökningens resultat har gjorts med den undersökning av fritidsvanor som ÅSUB genomförde 2001, där det ställdes frågor gällande vilka fritidsaktiviteter etc. man utövat år 2000. Svartsprocenten för 2001 års undersökning var aningen högre, 55 procent. Även jämförelser med en svensk undersökning har gjorts: Statistiska centralbyråns undersökning från 2003 om kvinnors och mäns tidsanvändning.

Enkäten som skickades ut bestod av sex sidor. Den första delen av enkäten bestod av bakgrundsfrågor såsom kön, ålder, antal personer i hushållet, samt frågor som rör hur ofta de svarande förvärvsarbetar, har fri tid, tillfredsställer personliga behov och så vidare.

I följande del av enkäten fick man svara på vilka fritidsaktiviteter man utövat under 2008. Man fick även svara på vilka anläggningar på Åland man besökt under året. Därefter fick de svarande uppge vilka föreningars verksamhet de aktivt deltagit i. Ytterligare några frågor gällde vilka evenemang man besökt (sportevenemang, teaterföreställningar o.s.v.), samt om man deltagit i fritidsaktiviteter utanför Åland. Till sist fick man svara på hur nöjd man är med utbudet av fritidsaktiviteter och ge sin syn på vad som kunde förbättras i den egna kommunen. Man fick också ange faktorer som begränsar ens utövande av fritidsaktiviteter och hur mycket man spenderar på fritidsaktiviteter.

Bakgrundsvariabler

Rapportens resultat har analyserats utgående från flera bakgrundsvariabler såsom:

De svarandes ålder delas in i 4 grupper: 16-24-åringar, 25-44-åringar, 45-64-åringar samt de som är 65 år eller äldre. I bilagans diagram har de två mellersta grupperna

slagits ihop till gruppen 25-64 åringar.

Variabeln bosättningsort delas in i Mariehamn, landsbygdskommunerna² och skärgården. Variabeln utbildning delas in i grundskola/folkskola/mellanskola, yrkesskola/institut/gymnasium och universitetet/högskola.

Socioekonomisk ställning utgörs av grupperna studerande, tjänsteman/arbetstagare, arbetsgivare/företagare/lantbrukare, pensionär och föräldra-/vårdledig/övrigt hemarbete.

Rapportens disposition

Rapporten inleds med en sammanfattning av resultaten. Detta andra kapitel tar upp undersökningens upplägg, såsom syfte, metod och diverse andra relevanta grundläggande aspekter.

I kapitel 3 redogör vi för resultaten av enkätfrågorna som rör hur vi ålänningar använder oss av tiden för att förvärvsarbeta, studera, utföra hemarbete, ha fri tid samt tillfredsställa personliga behov. I kapitlet görs även översiktliga jämförelser med en svensk tidsanvändningsstudie.

I kapitel 4 redovisar vi resultaten av enkätfrågorna som handlar om ålänningarnas fritidsvanor, deltagande i föreningsverksamhet samt besök av anläggningar. Jämförelser görs med 2001 års kultur- och fritidsvaneundersökning för att klargöra eventuella förändringar som skett.

Kapitel 5 tar upp ålänningarnas deltagande i diverse evenemang under 2008. Jämförelser görs också med 2001 års undersökning. Kapitel 6 avhandlar ålänningarnas utövande av fritidsaktiviteter utanför Åland.

Kapitel 7 handlar om de svarandes egna åsikter och värderingar gällande utbudet av fritidsaktiviteter på Åland. Kortfattade jämförelser med 2001 års undersökningen finns även i detta kapitel.

I rapportens bilaga finns enkäten i dess helhet. Även en del tabeller och diagram har av utrymmesskäl och för att göra rapporten mer åskådlig, placerats i bilagan.

Viktning och bortfall

För att kompensera för bortfall och andra orsaker som kan leda till skevheter i resultaten när man analyserar, har en viktning av datamaterialet gjorts. Detta innebär att

² Alla kommuner på fasta Åland utom Mariehamn

man justerar grupperna av svarande så att deras betydelse (vikt) sammanfaller med hur den totala åländska befolkningen enligt ålder och bosättningsregion ser ut. Viktningen medför att svaren bättre beskriver rampopulationen som helhet.

Definition av begreppet fritid

Denna undersökning har, bland annat, som mål att ta reda på hur ålänningar spenderar sin tid på fritidsaktiviteter. I enkäten ställdes frågan hur många timmar per vecka som man har *fri tid*. Detta utöver frågor om hur mycket tid man *förvärvsarbetar*, *utför hemarbete*, *studerar* samt *tillfredsställer personliga behov*. Således bör en definition ges för vad vi i denna undersökning menar med fri tid.

Till fri tid räknas den tid som används för aktiviteter av olika slag, såsom utövande av fritidsaktiviteter. De aktiviteter som inte klassificeras i någon av de fyra övriga kategorierna (se ovan) samlas här. Samtidigt är dessa aktiviteter sådant man i dagligt tal brukar beteckna som fritidsaktiviteter (Statistiska centralbyrån 2003).

Den tid som går till att tillfredsställa sina egna personliga behov, såsom t ex att äta och sova, ingår alltså inte i begreppet fri tid. Vissa skulle kanske hävda att även förvärvsarbete, studier eller hemarbete kunde ingå i begreppet fri tid för en del personer, men vi har valt att följa samma tidsindelning som svenska Statistiska Centralbyrån och finländska Statistikcentralen använt.

2.3 Andra undersökningar

2001 års undersökning

ÅSUB utförde en fritidsvaneundersökning år 2001. Syftet var detsamma som denna undersökning, det vill säga att ta reda på vilka fritidsaktiviteter ålänningarna utövar o.s.v. Enkäten från 2001 års undersökning ligger till grund för denna undersökning med i stort sett samma frågor och svarsalternativ (endast vissa mindre justeringar av frågorna har gjorts). Således låter sig en jämförelse mellan de bägge undersökningarna göras.

Det finns ett par skillnader mellan undersökningarna. En skillnad är att frågorna om vilka museer ålänningarna besökt tagits bort, då statistik kunnat fås från andra håll. En annan skillnad är att enkäten till 2001 års undersökning hade färre frågor som rör ålänningarnas tidsanvändning. Endast två frågor ställdes; hur många timmar man förvärvsarbetar samt hur mycket tid man upplever att man har för egna fritidsaktiviteter. På den senare frågan fick de svarande själva definiera vad som är en fritidsaktivitet, vilket gjorde svaren svåra att tolka och dra slutsatser av.

Därför finns i denna undersökning fem frågor om hur man använder tiden. Frågan om hur många timmar man förvärvsarbetar finns kvar och kompletteras med frågor om hur många timmar man studerar och utför hemarbete (inklusive underhåll, omsorg om barn). Frågan om hur många timmar man har för egna fritidsaktiviteter har omformulerats och en fråga om hur mycket tid man spenderar på tillfredsställa egna behov (t ex sover, äter) har lagts till.

I ÅSUBs undersökning från år 2001 var även 13-15-åringar inkluderade i urvalet. Avsaknaden av denna grupp kan i viss mån påverka jämförelser mellan de två undersökningarna.

Tidsanvändningsundersökning

Översiktliga jämförelser av våra resultat om ålänningarnas tidsanvändning har gjorts med en tidsanvändningsstudie; Statistiska Centralbyråns *Tid för vardagsliv, kvinnor - kvinnor och mäns tidsanvändnings 1990/91 och 2000/01*.

Resultaten från Statistiska Centralbyråns *Tid för vardagsliv* baserar sig på svaren från svenskar i åldern 20 till 84 år. Totalt ingick 3980 personer i urvalet. Data samlades in genom att de svarande förde dagbok där de förväntades redogöra för hur de använde tiden för olika aktiviteter. Aktiviteterna i fråga har sedan klassificerats in i fem övergripande klasser av aktiviteter, nämligen förvärvsarbete, hemarbete, personliga behov, studier och fri tid. (Statistiska centralbyrån 2003)

3. Hur ålänningar använder tiden

3.1 Ålänningarnas tidsanvändning

I enkäten fick de svarande (16-80 år) uppskatta hur många timmar per vecka (totalt 168 h/vecka) som man i snitt *förvärvsarbetar, studerar, utför hemarbete, har fri tid, respektive tillfredsställer personliga behov*. Resultaten redovisas i detta kapitel.

Försiktighet bör iaktas då man utläser resultaten. Exempelvis är uppskattningar inte detsamma som att faktiskt anteckna den tid det tar att utföra olika aktiviteter. Uppskattningar kan vara svåra att göra och de svarande kan också tolka frågorna olika.

Det har även funnits konkreta brister i kvalitén av enkätsvaren gällande denna fråga som vi försökt korrigera. En del av de svarande har lämnat ofullständigt ifyllda svar. I vissa fall har man uppgett hur många timmar per dygn istället för per vecka man utfört en aktivitet. I andra fall har man gett helt orimliga svar, t.ex. att man förvärvsarbetar 150 timmar i veckan eller att man endast ägnar ett fåtal timmar i veckan åt att tillfredsställa personliga behov. Speciellt pensionärer verkar ha haft svårt att fördela sin tid på de olika svarsalternativen. På grund av dessa brister har en del av svaren antingen helt eller delvis lämnats bort från i beräkningarna.

Förvärvsarbete

I medeltal har de svarande uppgett att de arbetar 31 timmar. Genomsnittet för kvinnor var 28 timmar och för männen 34 timmar. De två åldersgrupper som arbetar minst är föga förvånande 16-24 åringar och de 65 år fyllda. Kvinnor i åldersgrupperna 25-44 år och 45-64 år jobbar ungefär lika mycket, ca 34 timmar i veckan. Motsvarande siffra för män mellan 25 och 64 år är 43,5 timmar.

Arbetsgivare/företagare/lantbrukare förvärvsarbetar mest (53,5 timmar i veckan), följt av tjänsteman/arbetstagar (43 timmar). De som har barn i hushållet förvärvsarbetar drygt 36 timmar.

Fri tid

Denna kategori är speciellt intressant då syftet med denna undersökning bland annat är att ta reda på ålänningarnas fritidsvanor. Till fri tid räknas den tid som används för aktiviteter av olika slag, det man i dagligt tal brukar beteckna som fritidsaktiviteter (exempelvis TV-tittande, läsning, socialt umgänge).

På frågan "uppskatta hur många timmar per vecka du har fri tid" var genomsnittet för de som svarade ca 36 timmar per vecka. Om vi ser på skillnader i kön visar det sig att kvinnor har nästan 33 timmar fri tid i veckan, medan männen har 39,5 timmar fri tid. Delar vi upp resultaten efter åldersgrupper, framgår att de 65 år fyllda har mest fri tid (45 timmar), följt av de mellan 16 och 24 år (41,5 timmar per vecka). Minst med fri tid har 25-44 åringarna, då genomsnittet för denna grupp låg på drygt 30 timmar per vecka. Skillnaderna mellan socioekonomiska grupper liknar skillnaderna för åldersgrupperna, dvs studerande och pensionärer är de som har mest fri tid.

Kombinerar vi kön och ålder, framkommer att kvinnor mellan 25 och 44 år har minst med fri tid (25,5 timmar per vecka). De nästföljande grupperna är kvinnor mellan 45 och 64 år (nästan 34 timmar) samt män mellan 25 och 44 år (ca 35,5 timmar).

Studier

I genomsnitt studerar de svarande nästan 5 timmar i veckan. De mellan 16 och 24 år är dock de som studerar allra mest (ca 27,5 timmar i veckan), medan övriga grupper studerar runt en timme i veckan.

Utför hemarbete

Hemarbete kan inkludera t ex underhåll och omsorg om barn. I genomsnitt har de svarande uppgett att de hemarbetar ca 22,5 timmar i veckan. Dock skiljer det mellan könen. Kvinnorna hemarbetar i genomsnitt nästan 28 timmar i veckan, medan männen gör det 17,5 timmar. Kvinnor som fyllt 65 hemarbetar mest (36,5 timmar i veckan), följt av kvinnor mellan 25 och 44 (33,5 timmar i veckan) och kvinnor mellan 45 och 64 (drygt 25 timmar i veckan).

Svarande med barn i hushållet hemarbetar mer (drygt 28 timmar) än svarande utan barn i hushållet (18,5 timmar).

Tillfredsställer personliga behov

Man tillbads också redogöra för hur mycket tid som går åt att tillfredsställa personliga behov. Till dessa behov räknas t ex att äta och sova. I snitt ägnar de svarande ca 63,5 timmar på att tillfredsställa personliga behov. Uppdelat efter åldersgrupper ägnar de 65 år fyllda mest tid (69 timmar i veckan) åt att tillfredsställa personliga behov följt av 45-64 åringarna (64 timmar), 16-24 åringarna (63 timmar) och 25-44 åringarna (62 timmar).

Slår man ihop kön och ålder framkommer att män mellan 25 och 44 spenderar minst med tid på att tillfredsställa personliga behov (59 timmar per vecka), medan 65 år fyllda män spenderar mest med tid (drygt 70 timmar).

3.2 SCB:s undersökning "Tid för vardagsliv - Kvinnors och mäns tidsanvändning 1990/91 och 2000/01", samt jämförelse med våra resultat

Tid för vardagsliv

Under 2000/01 genomförde Statistiska centralbyrån en undersökning av tidsanvändningen i befolkningen 20-84 år. Beskrivningen gjordes främst utifrån ett könsperspektiv men även ett familjecykelperspektiv finns med. Det senare innebär att kvinnor och män som befinner sig i olika livsfaser jämförs. Totalt ingick 3980 personer i urvalet.

Data samlades in genom att de svarande förde dagbok. Aktiviteterna har sedan klassificerats in i fem övergripande klasser av aktiviteter, nämligen förvärvsarbete, hemarbete, personliga behov, studier och fri tid (samma som vi använder i vår undersökning).

Enligt den svenska tidsanvändningsundersökningen förvärvsarbetar svenska kvinnor i åldrarna 20-64 ca 3,5 timmar per dag. Detta är räknat över samtliga veckodagar, dvs. den genomsnittliga förvärvsarbetstiden uppgår till nästan 26 timmar per vecka. Obetalt arbete eller hemarbete uppgår till drygt fyra timmar per dag eller 29 timmar per vecka.

Männens förvärvsarbete tar mer tid i anspråk än kvinnornas enligt denna undersökning. Det uppgår till fem timmar och 12 minuter per dag, vilket blir nära 36,5 timmar per vecka. Den fria tiden uppgår till fem timmar och 8 minuter per dag för kvinnor och 5,5 timmar per dag för män.

Ytterligare en slutsats är att kvinnor och män i genomsnitt ägnar lika mycket tid åt produktiva verksamheter, dvs förvärvsarbete och hemarbete. Arbetets sammansättning skiljer sig emellertid åt mellan könen, en betydligt större andel av kvinnors arbete än mäns arbete är obetalt. Hemarbete betecknas ofta som obetalt arbete i kontrast med förvärvsarbete, som är betalt. Såväl hemarbete som förvärvsarbete är produktiva verksamheter av stor betydelse för ekonomi och välfärd. Män får således lön för en större del av sitt arbete (Statistiska centralbyrån 2003).

Jämförelse mellan undersökningar "Tid för vardagsliv" och vår undersökning

En viss försiktighet bör intas då vi jämför resultaten av SCB:s undersökning med vår undersökning, då metoden som använts är helt olika mellan undersökningarna. I SCB:s undersökning fick de svarande redogöra för den tid man satt ner på olika aktiviteter i en dagbok, medan de svarande i vår undersökning endast fick uppskatta hur stor del av tiden man använder för olika aktiviteter. Som vi noterat ovan har det också funnits en del brister när det gäller svarens kvalitet på denna fråga. Målet kan sägas vara att på

översiktligt plan jämföra de bägge undersökningarnas resultat.

I *Tabell 2* jämförs undersökningarnas tidsanvändningsresultat med varann. För jämförbarhetens skull har vi här valt att analysera resultaten som baserar sig på 20 och 64 åringarnas svar. Se även *Tabell 10* i bilagan!

Tabell 2. Genomsnittlig tid för aktiviteter per vecka, enligt kön (Befolkningen 20-64 år)

	Genomsnitt Sverige		Genomsnitt Åland	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Förvärvsarbete	25:47	36:24	28:08	34:05
Hemarbete	28:56	20:04	27:50	17:38
Personliga behov	73:30	69:53	65:38	61:40
Studier	3:02	2:06	3:52	05:27
Fri tid	35:56	38:37	32:51	39:29
Övrigt, okodbart	0:49	0:49	9:41*	9:41*
Totalt	168:00	168:00	168:00	168:00

* Då vår metod skiljer sig från den SCB:s tidsanvändningsstudie, har vi också fått större andel icke fördelad tid.

I stort uppvisar undersökningarna likartade resultat. Det verkar som att åländska kvinnor förvärvsarbetar i större utsträckning än svenska kvinnor (28 timmar i veckan jämfört med nästan 26 timmar). Däremot verkar åländska män arbeta mindre än svenska män (34 timmar jämfört med 36,5 timmar).

Tittar vi närmare på hur mycket fri tid de svarande uppgett att de har, framkommer speciellt att åländska kvinnor verkar ha 3 timmar färre fri tid i veckan än svenska kvinnor.

I Sverige studerar man ett par tre timmar i veckan (svenska kvinnor studerar fler timmar). Ålänningar verkar studera fler timmar i veckan. Åländska kvinnor studerar ca 4 timmar i veckan. Åländska män studerar fler timmar än åländska kvinnor, då man ägnar 5,5 timmar åt studier i veckan.

Svarande på Åland verkar spendera betydligt färre timmar på att tillfredsställa sina personliga behov jämfört med svenskar. Medan t ex svenska kvinnor spenderar 73,5 timmar på sina personliga behov, spenderar åländska kvinnor endast 65,5 timmar. Både vår och SCB:s undersökning uppvisar liknande resultat då det gäller hemarbete.

4. Utövande av fritidsaktiviteter på Åland

De svarande ombads uppge hur ofta de utövat fritidsaktiviteter under år 2008. Det fanns totalt i undersökningen 74 olika förslag på aktiviteter, indelade i följande nio övergripande kategorier:

Sport och motion
Friluftaktiviteter
Inomhus aktiviteter
Hantverk och teknik
Musik, dans och teater
Hem- och familjeliv
Indirekt deltagande
Studier och liknande
Besök, övriga aktiviteter

Det fanns även en tom rad där man själv kunde skriva in en aktivitet som inte redan fanns listat.

Frågan som ställdes löd: "hur ofta har du utövat följande fritidsaktiviteter under det senaste året (2008) eller om det är frågan om säsongaktivitet under den senaste säsongen?". Man fick sedan, utifrån en personlig bedömning, kryssa i hur ofta man utövat aktiviteten ifråga. Totalt sju svarsalternativ fanns; 1) dagligen/nästan dagligen, 2) flera gånger/vecka, 3) en gång/vecka, 4) någon gång/månad, 5) någon/några gånger/år, 6) aldrig, men intresse finns, 7) aldrig, inget intresse.

I de fall där de svarande inte uppgett något svar alls, har det tolkats som att man inte utövar aktiviteten ifråga och att inget intresse finns.

4.1 Aktivitetsnivå

Då vi velat ta reda på hur ofta man utövar respektive fritidsaktivitet, har svaren även kodats till en kvantitativ utövandefrekvens under en månad enligt följande koefficienter:

Dagligen/nästan dagligen	24,75
Flera gånger/vecka	11,25
En gång/vecka	4,5
Någon gång/månad	2
Någon/några gånger/år	0,5
Aldrig, men intresse finns	0
Aldrig, inget intresse	0

Uppdelningen i dessa koefficienter är vår egen och är också densamma som för 2001 års undersökning, så att jämförelser kan göras med den tidigare undersökningens resultat. Med dessa koefficienter kan vi räkna ihop flera olika aktiviteter till ett samlat index som beskriver antalet utförda aktiviteter under en månad (aktivitetsnivån). Detta kan göras antingen för en grupp fritidsaktiviteter eller för dem alla. Aktivitetsnivån är dock ett ungefärligt mått, vars syfte är att generalisera svaren, vilket bör beaktas vid tolkningen.

Översiktlig analys av aktivitetsnivå

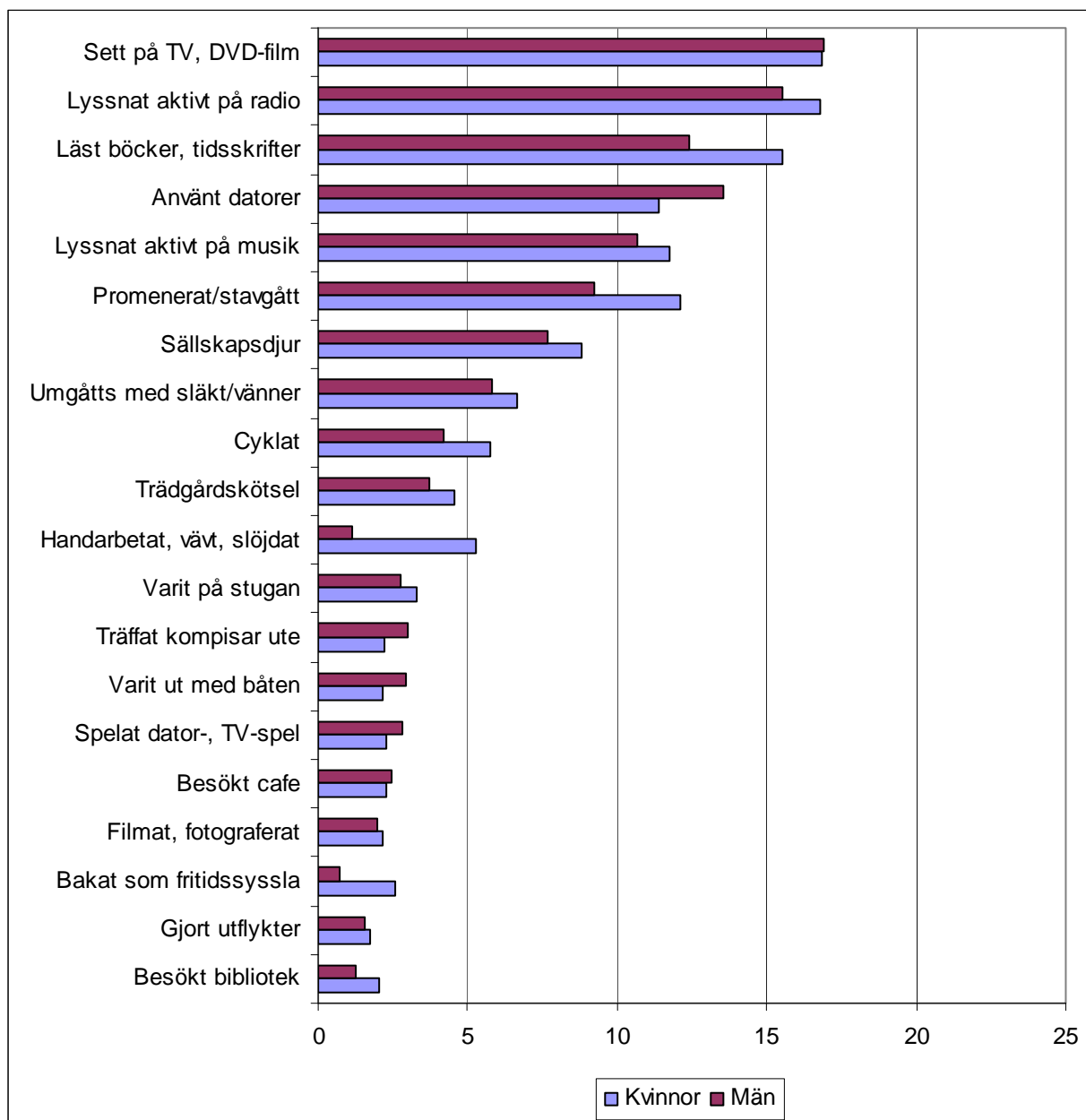
Nedan redovisas aktivitetsnivån för samtliga aktiviteter, enligt olika bakgrundsvariabler. I bilagan återfinns diagram för hur det förhåller sig mellan kvinnor och män, uppdelat efter enskilda aktiviteter.

Ifall man ser på det totala antalet aktiviteter per månad och jämför med *kön*, framkommer att kvinnor är mer aktiva än män.

Nivå av aktiviteten minskar med *aldern*. De aktivaste är de mellan 16 och 25 år, medan de som är 65 eller äldre är minst aktiva. Liknande resultat ser man ifall man jämför aktivitetsnivån med *socioekonomisk* bakgrund, dvs. studerande är mest aktiva medan pensionärer är minst aktiva.

Då man jämför aktivitetsnivå med *utbildningsnivå*, framkommer att yrkesskoleutbildade är mest aktiva, följt av högskoleutbildade och grundskoleutbildade. Se *Figur 1* för de 20 mest utövade fritidsaktiviteterna.

Figur 1. De 20 populäraste fritidsaktiviteterna (utövade antal gånger/månad)

Den populäraste fritidsaktiviteten är att se på TV/DVD-film, vilket vi gör 17 gånger i månaden. Att lyssna på radio kommer på andra plats. På tredje plats återfinns att läsa böcker/tidsskrifter, vilket kvinnor gör i större utsträckning än män.

Nedan redovisas resultaten för de olika frågekategorierna. Under varje frågekategori kommer även en kort jämförelse att göras med den undersökningen som ÅSUB gjorde år 2001, såvida något intressant finns att jämföra. Se även diagrammen i bilagan!

4.2 Sport och motion

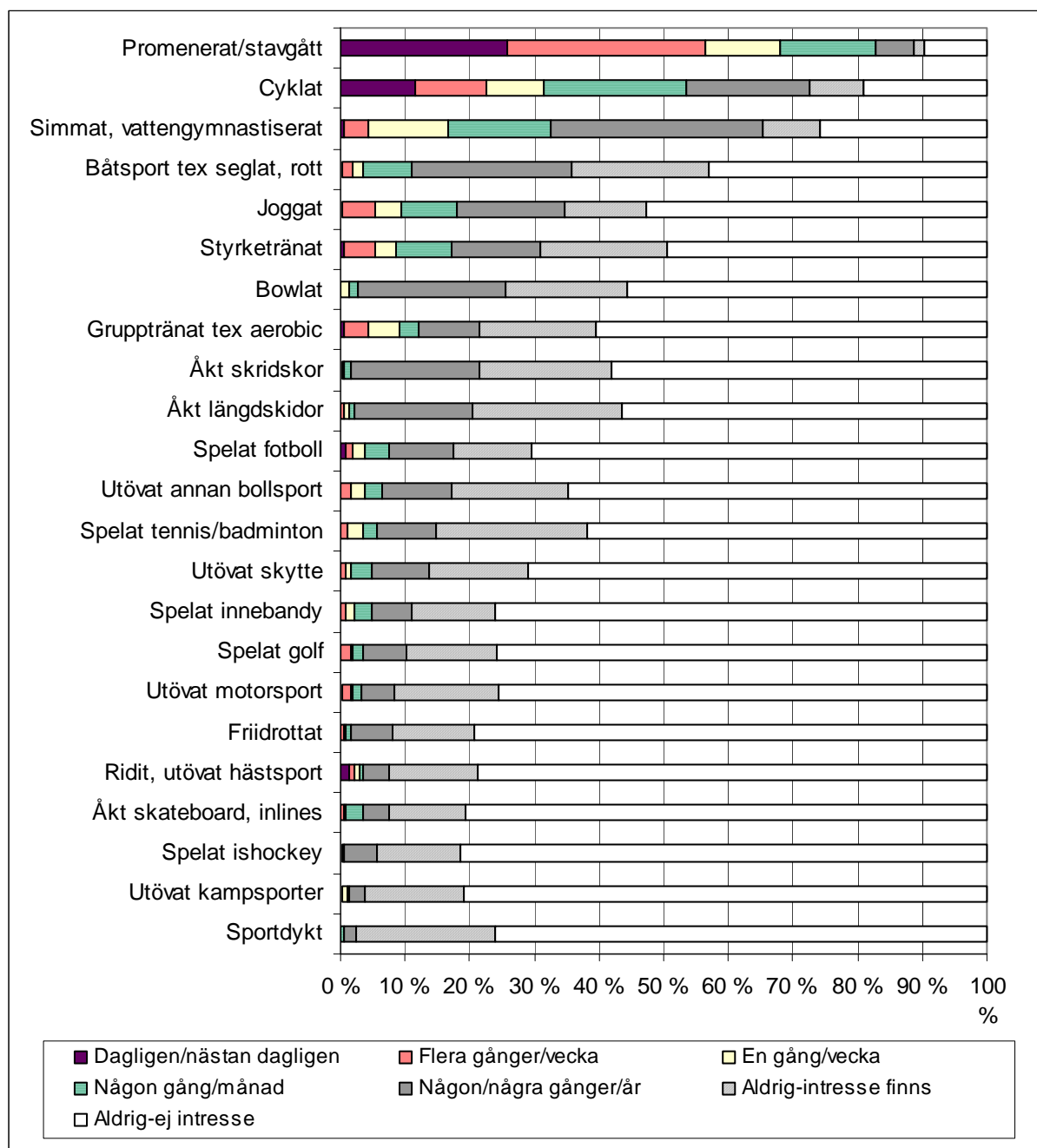
Den populäraste sport- och motionsaktiviteten bland ålänningar är att promenera/stavgå, se *Figur 2*. Drygt en fjärdedel av de svarande promenerar dagligen som fritidsaktivitet, medan runt 30 procent gör det flera gånger i veckan. Se även *Figur 24* i bilagan!

Att cykla är också populärt. Knappt 12 procent cyklar varje dag. Runt 32 procent av de svarande cyklar minst en gång i veckan medan 27 procent inte alls cyklat detta år.

På tredje plats bland de aktiviteter som är populärast kommer att simma/vattengymnastisera. Knappt 17 procent har simmat minst en gång i veckan och 64 procent av de svarande har simmat minst en gång under året.

Det finns ett antal aktiviteter som inte är så populära, sett till hur många som utövat dem. De minst populära aktiviteterna är att spela ishockey, utöva kampsporter och att åka skateboard/inlines. Över 80 procent av de svarande har uppgett att de inte en gång utövat dessa aktiviteter under år 2008.

Att sportdyka är något inte så många gör (knappt 3 procent har gjort det under det gångna året). Däremot har 22 procent av de svarande uppgett att intresse finns, trots att de svarande inte sportdykt alls. Andra aktiviteter som speciellt intresserar trots att de svarande inte utövat dem är att spela tennis/badminton (23 procent av de svarande), åka längdskidor (23 procent) samt båtsport (21 procent).

Figur 2. Sport, motion (andelen svarande i procent)

Kön

Det verkar finnas signifikanta skillnader mellan könen då det gäller utövandet av vissa sportaktiviteter. Det visar sig att kvinnor oftare än män promenerat/stavgång, simmat/vattengymnastiserat och grupptränat (t ex aerobic, boxercise, spinning, pilates). Män å andra sidan tenderar att oftare utöva skytte, motorsport samt övrig bollsport.

Ålder

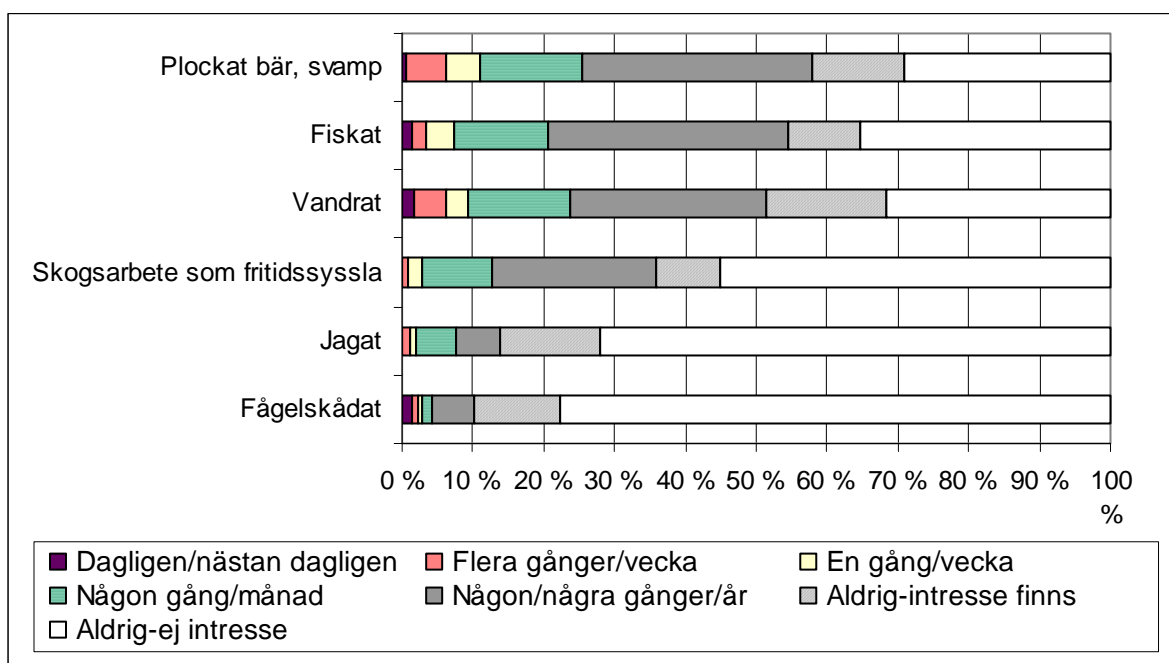
Även då man ser på svarandes ålder finns skillnader. Ju yngre man är desto mer fysiskt

aktiv verkar man vara. Friidrotta, jogga, spela fotboll, spela innebandy, styrketräna, gruppträna och spelat ishockey gör man alltmer sällan ju äldre man blir.

4.3 Friluftaktiviteter

Det är populärt att plocka bär och svamp, 58 procent av de svarande har gjort det minst någon gång/några gånger under säsongen. Se *Figur 3*, samt även *Figur 25* i bilagan. Att fiska är också en populär fritidssysselsättning, då 56 procent av de svarande uppgett att de ägnat sig åt att fiska. Att vandra är också en aktivitet som många, över hälften av de svarande, gjort åtminstone en gång det gångna året. 17 procent av de svarande har också svarat att de inte vandrat detta år, men att intresse finns.

Figur 3. Friluftaktiviteter (andel svarande i procent)

Kön

Om man ser till alla friluftaktiviteter som grupp med hjälp av aktivitetsnivån så framkommer inga signifikanta skillnader. Det finns dock några signifikanta skillnader mellan könen när det gäller några av de olika aktiviteterna. Män har oftare än kvinnor uppgett att de fiskat, jagat och utövat skogsarbete, medan kvinnor oftare plockat bär och svamp.

Ålder

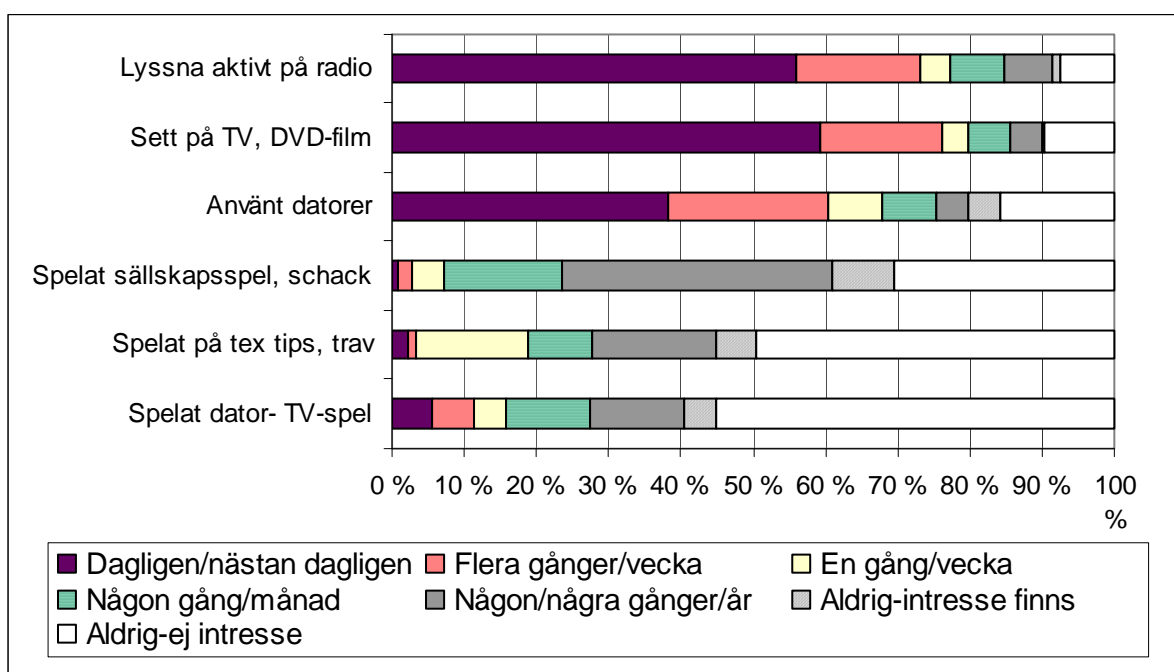
Det finns en del signifikanta skillnader mellan åldersgrupperna. De i den äldsta åldersgruppen är de som vandrat oftast. När det gäller fågelskådning är det också de äldre som utövat aktiviteten oftast.

4.4 Inomhusaktiviteter

TV-tittande är den populäraste inomhusaktiviteten. Hela 59 procent av de svarande har uppgett att de dagligen/nästan dagligen tittar på TV (inklusive att titta på DVD). Att lyssna aktivt på radio är också populärt - 56 procent gör det dagligen/nästan dagligen, medan 38 procent av de svarande använder datorer (sökta info, chattat etc.) dagligen eller nästan dagligen.³ Ca en femtedel har inte använt sig av datorer under det gångna året. Se *Figur 4* för samtliga inomhusaktiviteter.

Knappt 9 procent av de som svarat att de inte spelat sällskapsspel i år uppger att de ändå är intresserade av att göra det.

Figur 4. Inomhusaktiviteter (andel i procent)

Kön

De skillnader som finns mellan könen är att män oftare använder datorer och spelar på t.ex. tips, trav, bingo och nätspel.

Ålder

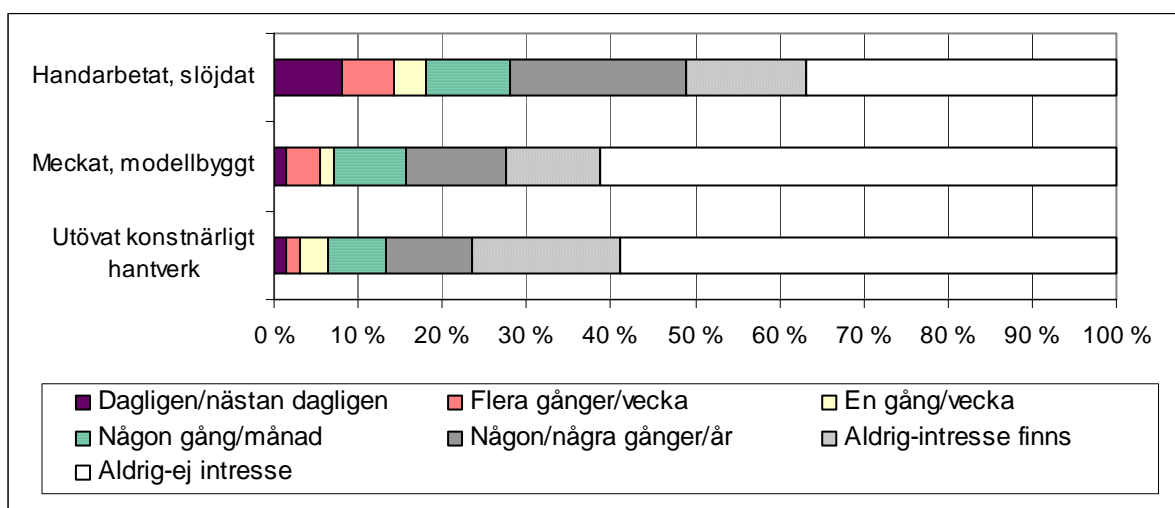
När det gäller signifikanta skillnader baserat på ålder, kan man konstatera att ju yngre man är desto oftare använder man datorn dagligen samt spelar datorspel/TV-spel. Däremot lyssnar man oftare dagligen aktivt på radio ju äldre man är.

³ Datorns roll har förändrats avsevärt jämfört med den tidigare undersökningen och nya användningsområden skapas kontinuerligt.

4.5 Hantverk och teknik

Handarbete och slöjd verkar vara en aktivitet som passar många. 14 procent har svarat att de gör det flera gånger i veckan och totalt hälften av de svarande har handarbetat åtminstone någon gång under året. Att mecka, bygga modeller och utöva konstnärligt hantverk utövas inte riktigt lika ofta. Däremot är intresset för att utöva konstnärligt hantverk stort, då 17 procent uppgett att de, trots att de inte aktivt utövat aktiviteten, ändå är intresserade av att göra det. *Figur 5* sammanfattar resultaten för dessa aktiviteter.

Figur 5. Hantverk, teknik (andel av de svarande)

Signifikant fler kvinnor än män har handarbetat, vävt eller slöjdat, medan det motsatta gäller för meckat/modellbyggt. De äldre åldersgrupperna verkar handarbete, väva och slöjda oftare än de yngre åldersgrupperna.

4.6 Musik, dans och teater

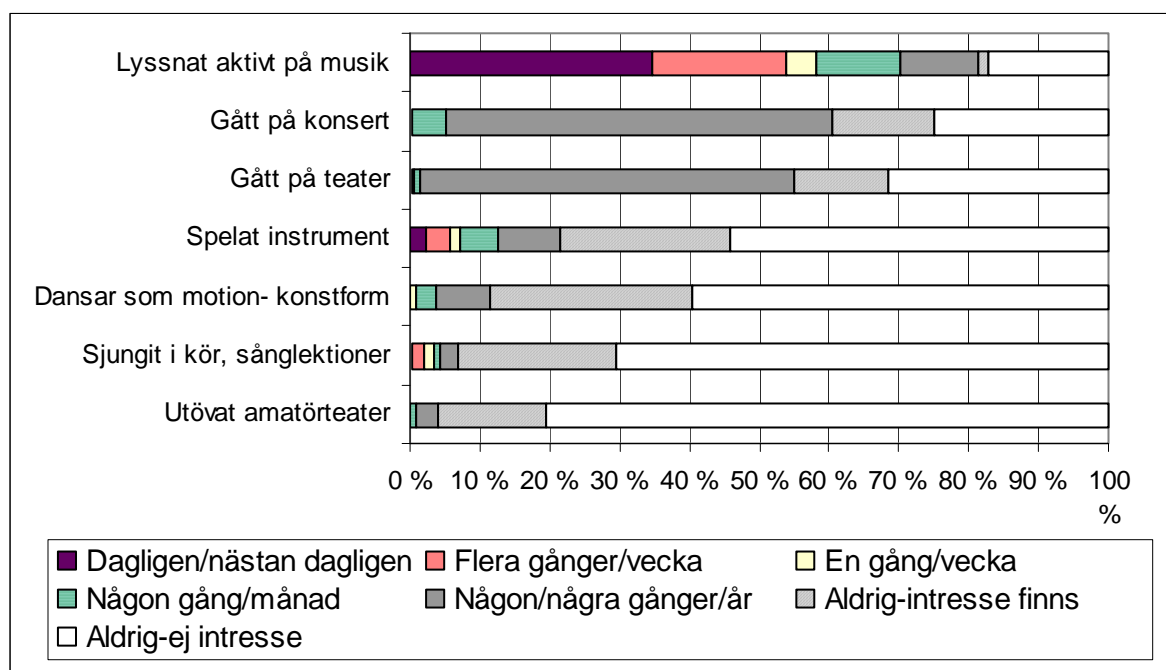
Att lyssna aktivt på musik är något 35 procent gör dagligen eller nästan dagligen. Se *Figur 6*. Att gå på konsert och teater är något som över hälften av de svarande gjort någon eller några gånger under året.

Knappt 6 procent har spelat instrument minst någon gång i veckan. Den aktivitet som utövas minst bland de svarande är amatörteater, då 4 procent har uppgett att de utövar denna aktivitet åtminstone någon gång per år.

Många har uppgett att de inte alls spelat instrument, dansat (som motion eller konstform), sjungit i kör och utövat amatörteater det senaste året. Däremot verkar det

finnas ett stort intresse för dessa fritidsaktiviteter. Speciellt dans lockar, ca 29 procent uppger att intresse finns för denna aktivitet trots att de inte utövat dans. Överlag har mellan 15 och 25 procent av de svarande uppgett att intresse finns för dessa aktiviteter, trots att de inte aktivt utövat dem.

Figur 6. Musik, dans, teater (andelen svarande i procent)

Gällande dessa aktiviteter finns inte några signifikanta skillnader mellan könen.

Däremot finns det signifikanta skillnader för några av dessa aktiviteter när det gäller de olika åldersgrupperna. 16-24 åringarna verkar vara aktivast när det gäller att spela instrument samt lyssna aktivt på musik.

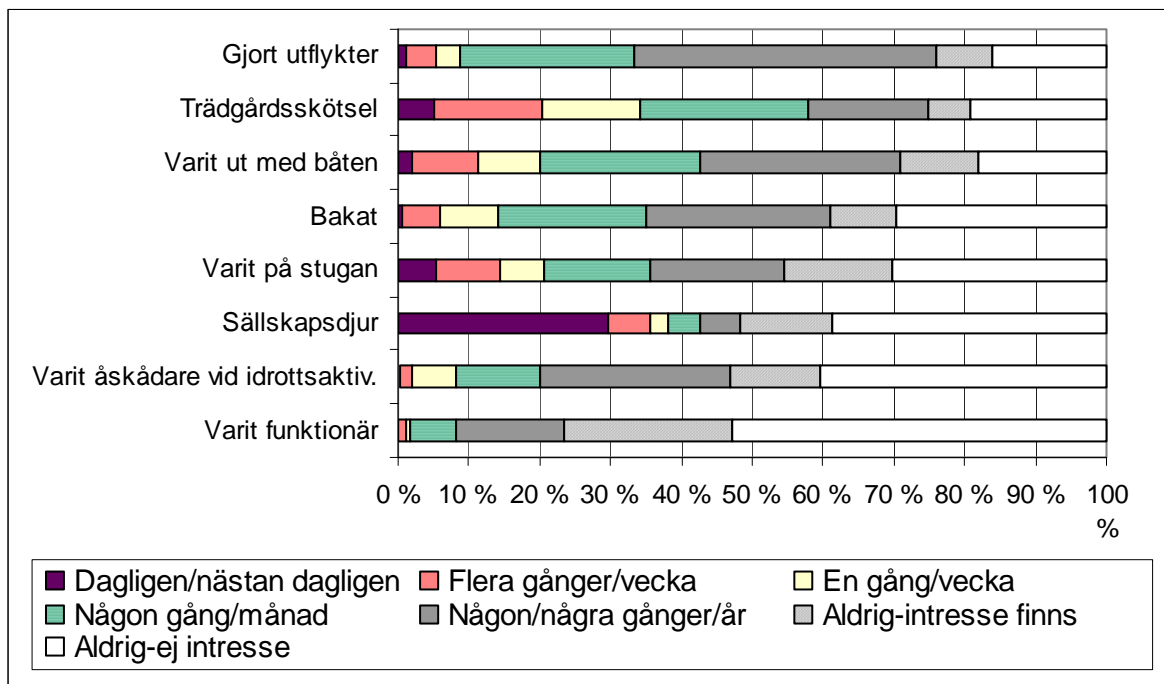
4.7 Hem- och familjeliv samt indirekt deltagande

Sällskapsdjur har dagligen eller nästan dagligen sysselsatt ca 30 procent av de svarande, se *Figur 7* för mer information. Trädgårdsskötsel är också en fritidsaktivitet som många utövat, 34 procent har skött om trädgården minst en gång i veckan och 75 procent av de svarande har gjort detsamma någon gång eller oftare under den senaste säsongen.

71 procent av de svarande har varit ut med båten den senaste säsongen, medan motsvarande siffra för de som varit på stugan är 55 procent. Ca 20 procent av de svarande har varit på stugan, respektive varit ut med båten, minst en gång i veckan. 15 procent uppger att de inte varit i en stuga under säsongen, men att intresse finns. Detta är 4 procentenheter fler än för dem som skulle vilja fara ut med båt.

Knappa 50 uppgav att de varit åskådare vid en idrottsaktivitet någon gång under året. Relativt få har varit funktionär vid t.ex. barns fritidsaktiviteter, däremot uppger närmare en fjärdedel av de svarande att det skulle vilja vara det. I 2001 års undersökning fanns inte "bakat" som svarsalternativ. Många hade däremot skrivit det under det öppna svarsalternativet, varför vi inkluderat det som ett eget alternativ i vår undersökning.

Figur 7. Hem- och familjeliv, samt indirekt deltagande (andel av de svarande)

Kön

Det har inte framkommit signifikanta skillnader mellan könen för dessa fritidsaktiviteter, förutom att kvinnor bakat betydligt oftare än män under året.

Ålder

De i åldergruppen 25-44 år har bakat oftast samt även oftare varit funktionär vid fritidsaktiviteter och åskådare vid idrottsevenemang, medan det motsatta gäller för de 65 år fyllda. Ju äldre man blir desto mer har man istället utövat trädgårdsskötsel och varit på stugan.

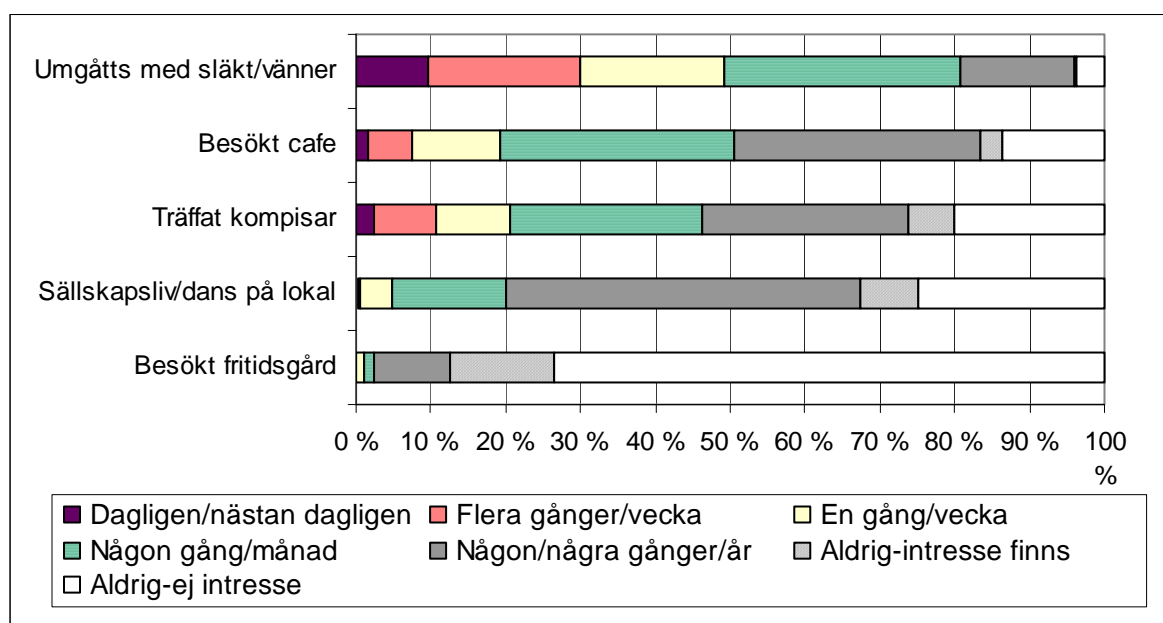
4.8 Sociala aktiviteter

Populärast bland de sociala aktiviteterna är att umgås med släkt och vänner, vilket 96 procent gjort under året, se *Figur 8*. Knappt 50 procent har träffat vänner/släkt minst en gång i veckan och drygt 80 procent har umgåtts en gång i månaden eller oftare. Träffa kompisar ute gör ca 20 procent minst en gång per vecka. En majoritet, 83 procent, av de

svarande har även besökt ett café någon gång/några gånger under året. Drygt 10 procent har besökt café flera gånger i veckan eller oftare. Fem procent har ägnat sig åt sällskapsliv/dans på lokal eller krog minst en gång i veckan och 20 procent minst en gång i månaden. Många, eller 47 procent, har svarat att de går ut någon gång/några gånger i året.

Relativt få har besökt en fritids- eller ungdomsgård, men däremot finns intresse (14 procent av de svarande) att göra det. En orsak till att relativt få besökt en fritids- eller ungdomsgård kan förklaras med att barn under 16 år inte tillfrågats i denna undersökning.

Figur 8. Sociala aktiviteter (andelen svarande i procent)

Det finns inte några större skillnader mellan könen gällande hur ofta man utövat dessa aktiviteter. Däremot finns en hel del signifikanta skillnader mellan de olika åldersgrupperna. Totalt sett tenderar intresset för sociala aktiviteter vara större ju yngre man är.

4.9 Studier och liknande

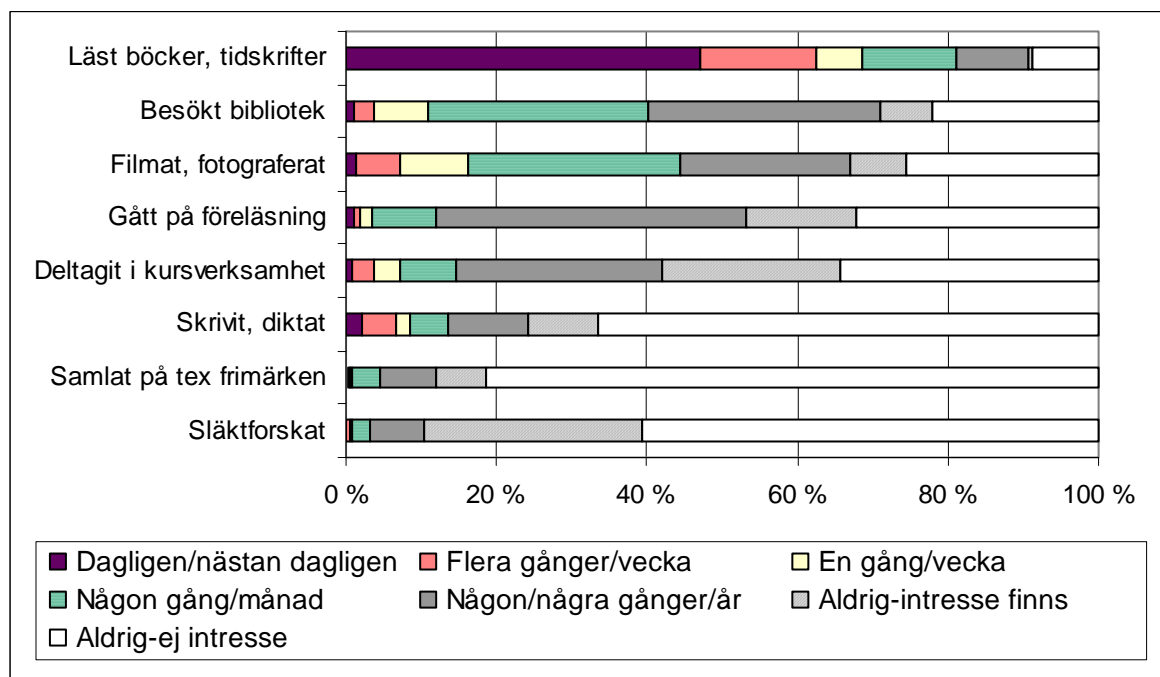
Hela 47 procent av de svarande har läst böcker eller tidskrifter dagligen eller nästan dagligen och över 80 procent har gjort det minst en gång i månaden eller oftare. Se *Figur 9* för en sammanfattning. 40 procent uppger även att de besökt bibliotek minst en gång i månaden eller oftare (se *Figur 42* i bilagan för utlåningsstatistik).

Gått på föreläsning har totalt 12 procent gjort minst en gång i månaden eller oftare och

53 procent har gjort det åtminstone en gång under det gångna året. Siffrorna för hur ofta de svarande deltagit i kursverksamhet är 15 procent för de som gått minst en gång i månaden eller oftare, respektive 38 procent för de som gjort det åtminstone någon gång under året. Det verkar också finnas intresse för att delta i kursverksamhet, då 24 procent uppger att de är intresserade att delta i någon form av kursverksamhet trots att man inte gjort det under året.

Relativt få har släktforskat, skrivit/diktat och samlat på t ex frimärken. Däremot är det intressant att såpass många, hela 29 procent av alla svarande, är intresserade av släktforskning.

Figur 9. Studier och liknande (andel svarande i procent)

Kön

Kvinnor läser böcker och tidskrifter oftare än män. Det visar sig att kvinnor oftare än män besöker bibliotek, vilket således inte är så förvånande. Kvinnor deltar också oftare i kursverksamhet.

Ålder

De mellan 16 och 24 år har skrivit/diktat oftare under året än andra åldersgrupper. Ju äldre man blir desto mer sällan går man på föreläsning och filmar/fotograferar. 65 år fyllda svarande besöker mer sällan bibliotek.

4.10 Besök, övriga aktiviteter

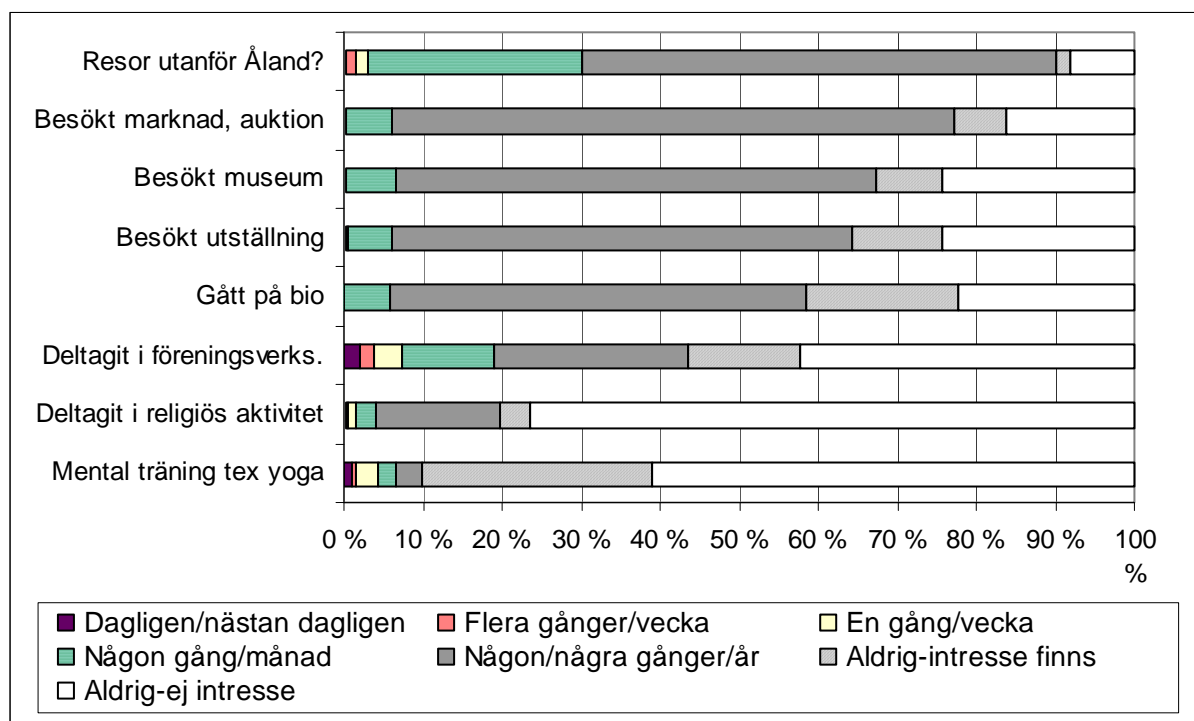
Av de svarande har 90 procent rest utanför Åland minst en gång under året, se *Figur 10*, medan 30 procent har rest utanför Åland minst en gång i månaden.

Många har också besökt marknad/auktion, museum, utställningar respektive bio någon/några gånger under året (allt från 71 procent till 53 procent har markerat just detta svarsalternativ). Endast 6-7 procent av de svarande har utövat dessa aktiviteter någon gång/några gånger i månaden eller oftare.

Att gå på bio är en fritidsaktivitet som rätt många inte gjort under året, samtidigt som man verkar tycka att det är en intressant fritidsaktivitet (19 procent har svarat att de inte gått på bio, men att intresse finns). Totalt 19 procent deltar i föreningsverksamhet någon eller några gånger i månaden eller oftare.

Att delta i religiös aktivitet och mental träning (t.ex. yoga) är nåt man inte gjort speciellt ofta. Värt att notera är dock att intresset för just mental träning är mycket stort, det är nämligen så att 29 procent har angett att de är intresserade av just detta.

Figur 10. Besök, övriga aktiviteter (andel svarande i procent)

Kvinnor besöker museer oftare än män. De i åldern 25-44 år besöker oftast bio medan de som är 65 år eller äldre besöker bio mer sällan än andra åldersgrupper.

4.11 Föreningsverksamhet

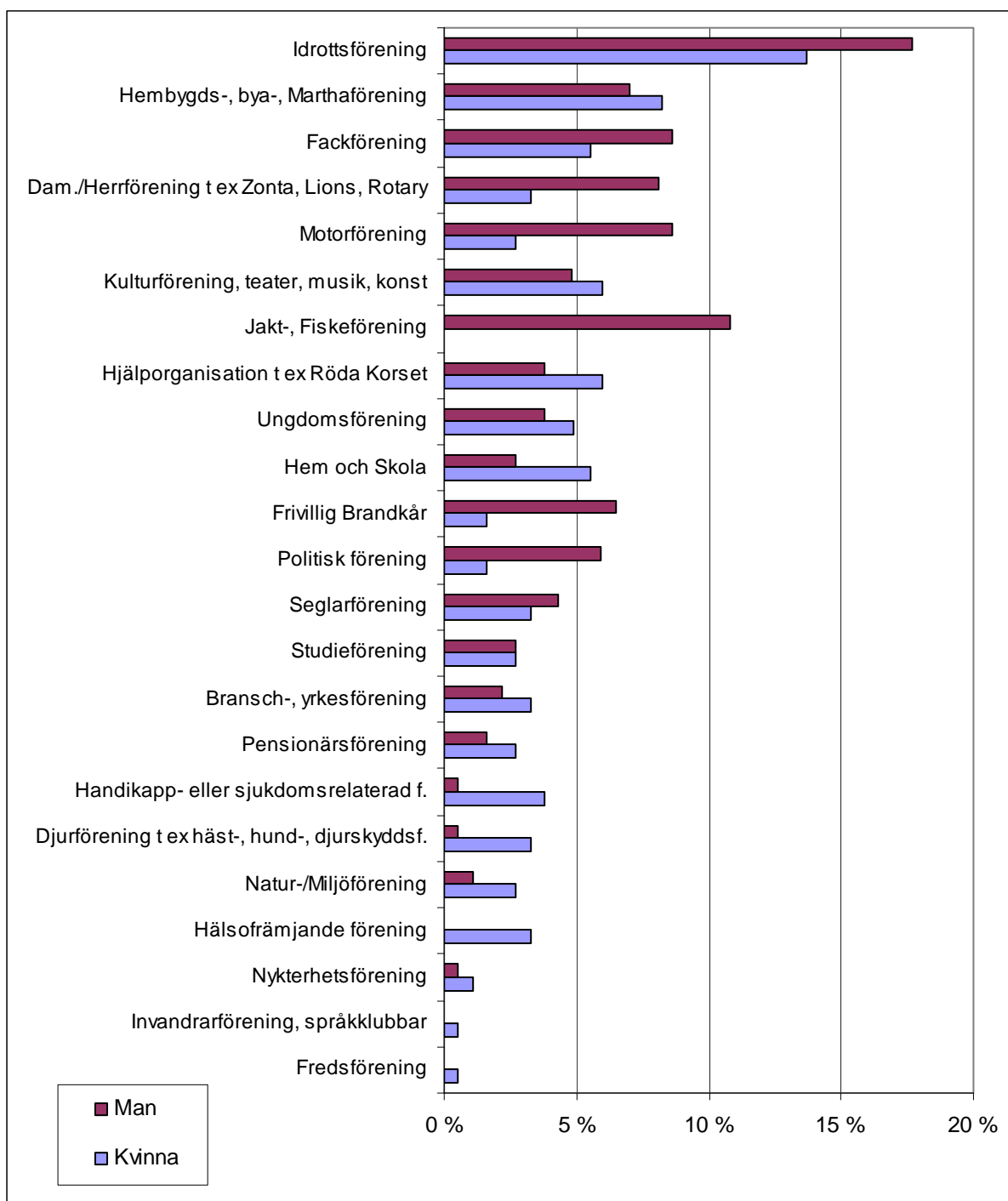
I enkäten fanns en fråga om man deltagit aktivt i föreningsverksamhet och i så fall vilken eller vilka. Totalt 23 alternativ gavs, plus ett öppet alternativ där man själv fick skriva in den förening man varit aktiv i.

Som vi såg tidigare har 44 procent av de svarande deltagit i föreningsverksamhet åtminstone någon gång det senaste året.

Man har varit mest aktiv inom idrottsföreningar, 16 procent av de svarande har uppgett att de varit aktiva. Nio procent av de svarande har uppgett de varit aktiva inom hembygds- bya- och Marthaförening. Ytterligare några populära föreningar är fackföreningar (7 procent) samt motorförening och dam-/herrförening (6 procent vardera), se *Figur 11* för mer information.

Den populäraste typen av föreningar bland kvinnor var idrottsföreningar (14 procent), följt av hembygds- bya-, Marthaföreningar (8 procent) och kulturförening, teater, musik, konst (6 procent). Populäraste föreningstypen bland män var idrottsföreningar (18 procent), jakt-, fiskeföreningar (11 procent), motorförening och fackförening (9 procent vardera).

Figur 11. Svarande som deltagit aktivt i föreningsverksamhet (andelen i procent). Rangordnat efter medeltalet för samtliga svarande.

Eftersom relativt få svaranden uppgett att de aktivt deltagit i vissa av föreningarna, är det svårt att dra långtgående slutsatser om skillnader mellan de olika bakgrundsvariablerna. Men några skillnader kan man nämna. T ex är det främst män som är med i jakt- och fiskeföreningar. Tjänstemän är mest aktiva i fackföreningar.

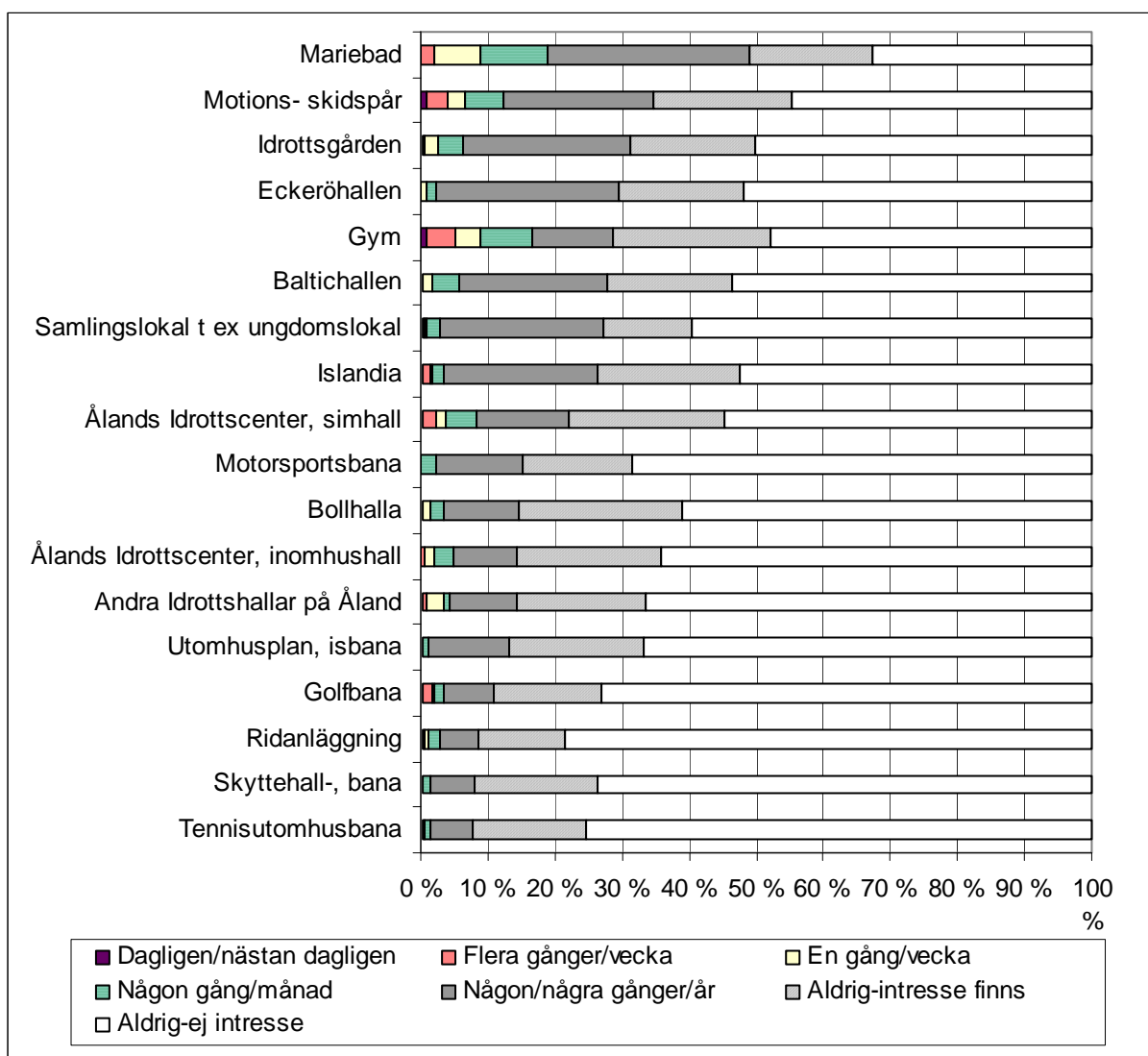
Är man ensam i hushållet är man heller inte lika aktiv i idrottsföreningar som de som bor tillsammans med en eller flera personer. De som bor ensam i hushållet deltar också oftare i pensionärsföreningar. Om barn finns i hushållet deltar man förstås mer aktivt i Hem och Skola. Ensamhushåll deltar däremot mer aktivt i hjälporganisationer som t.ex. Röda Korset.

4.12 Anläggningar

I enkäten fick man frågan hur ofta man besökt ett antal uppräknade lokaler/anläggningar. Det rörde sig dels om specifika sportanläggningar av olika slag (t ex Mariebad, Idrottsgården), men även mer allmänna sportanläggningar (motions-, skid- och motionsspår, utomhusplan). Samlingslokal t ex ungdomslokal fanns också med som ett alternativ. Se *Figur 12*.

Den anläggning med flest antal besökare är Mariebad (Nästan hälften av de svarande har åtminstone någon gång under året besökt Mariebad), följt av gym (17 procent) och motions- skidspår (12 procent).

Figur 12. Svarande som besökt olika anläggningar det senaste året (2008) eller säsongen (andel i procent)

Kön

Kvinnor besöker Mariebad signifikant oftare än män, medan det motsatta gäller för skyttehall- bana och motorsportbana. Dessutom är kvinnor mer intresserade än män att besöka ridanläggning.

Ålder

Ser man på de svarandes ålder så finns det betydande skillnader mellan svaren för nästan samtliga anläggningar. Generellt kan man säga att de som är 65 eller äldre inte är lika aktiva besökare som övriga grupper. Det är också de mellan 25 och 44 år som oftast uppgett att intresse finns att besöka dessa anläggningar.

4.13 Jämförelse med 2001 års undersökning

I detta underkapitel kommer en jämförelse att göras mellan denna undersöknings resultat och de resultat som finns i 2001 års kultur- och fritidsvaneundersökning. Jämförelsen är översiktlig och ämnar redovisa de eventuella större förändringar som skett under de år som passerat mellan de bägge undersökningarna.

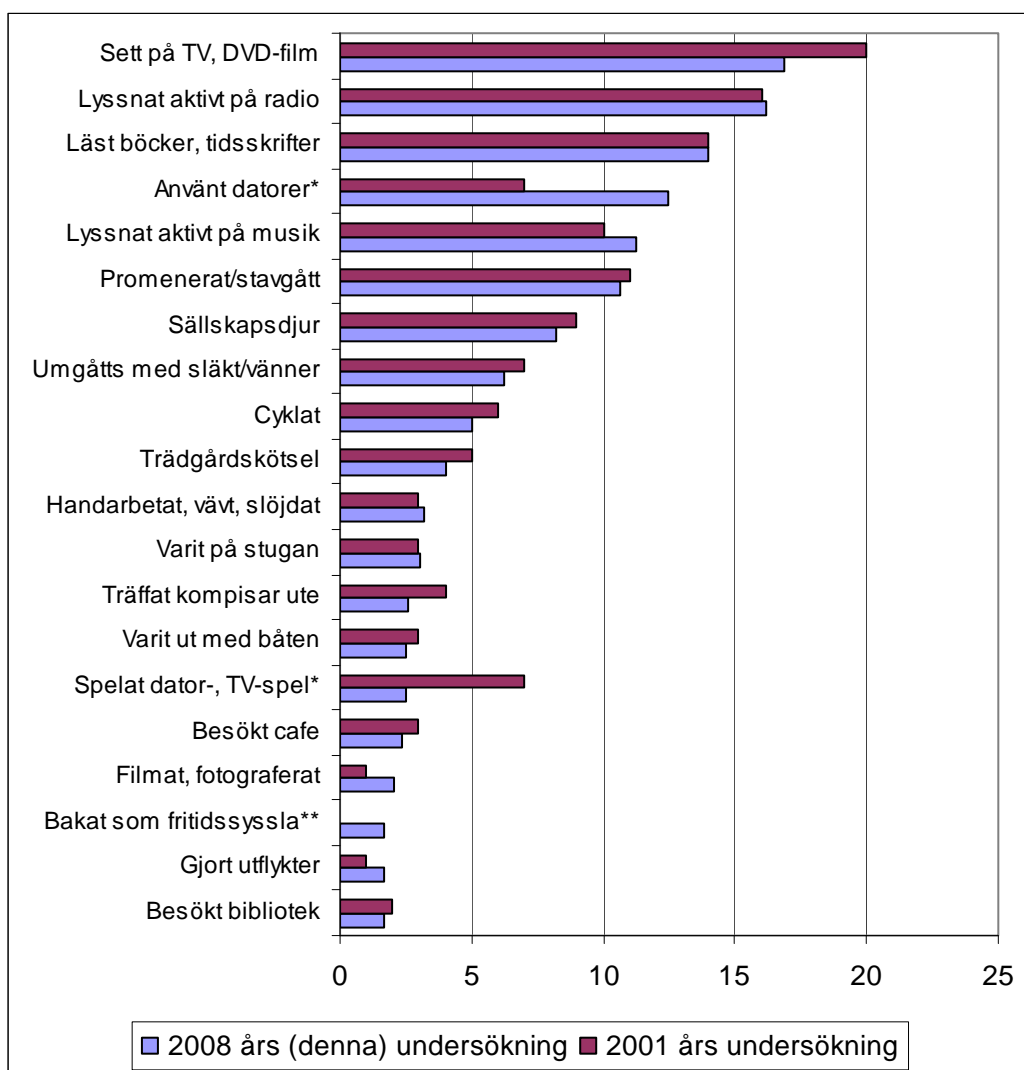
Jämförelse och förändringar sedan 2001 - de 20 mest utövade fritidsaktiviteterna

I *Figur 13* redovisas de aktiviteter som i vår undersökning visat sig vara de mest utövade. Resultaten för dessa aktiviteter har sedan jämförts med motsvarande resultat från år 2001.

Generellt kan man säga att det inte skett några större förändringar i hur de 20 mest utövade aktiviteterna placerar sig, med vissa undantag. Det visar sig bland annat att datoranvändandet har ökat, vilket kanske inte är alltför förvånande med tanke på den datorisering som skett. År 2001 återfanns aktiviteten "använt datorer/datorspel" på åttonde plats bland de 20 mest utövade aktiviteterna. I 2008 års undersökning delades denna aktivitet upp i två delar; "använt datorer" samt "spelat dator- TV-spel". År 2008 återfinns aktiviteten "använt datorer" på fjärde plats på listan över de mest utövade aktiviteterna i veckan, medan "spelat dator- TV-spel" finns på fjortonde plats.

Att titta på TV är fortfarande den mest utövade fritidsaktiviteten, men en minskning kan urskönjas; år 2001 såg vi på TV 20 gånger i månaden, medan vi gör det 17 gånger i månaden år 2008. En möjlig orsak kan kanske vara just det att det idag finns en större konkurrens mellan olika typer av media, varav datorn varit ett medium på frammarsch. Någon minskning när det gäller t ex radiolyssnande eller bokläsning verkar det dock inte finnas.

Figur 13. De 20 mest utövade fritidsaktiviteterna och förändringar i utövande sedan 2000 (utövade antal gånger per månad).

* Var en och samma aktivitet i 2001 års undersökning

** Bakat som fritidssyssla fanns inte i 2001 års undersökning

Jämförelser och förändringar - övriga fritidsaktiviteter

Också bland övriga fritidsaktiviteter, som inte återfinns bland de 20 populäraste, har det skett vissa förändringar de senaste åren i hur ofta man utövat dem, även om det inte är fråga om några större skillnader.

- Aktivitetsnivån, mätt i hur många gånger i månaden man utövat respektive fritidsaktivitet, verkar ha minskat något för de flesta av aktiviteterna.
- De fritidsaktiviteter som utövats lite oftare jämfört med vad som var fallet år 2001 är att bowla, styrketräna t.ex. på gym, ridit/utövat hästsport, mecka/modellbygga, lyssna aktivt på musik, delta i kursverksamhet, gå på föreläsning, släktforska, besöka utställning och utöva mental träning t.ex. yoga.

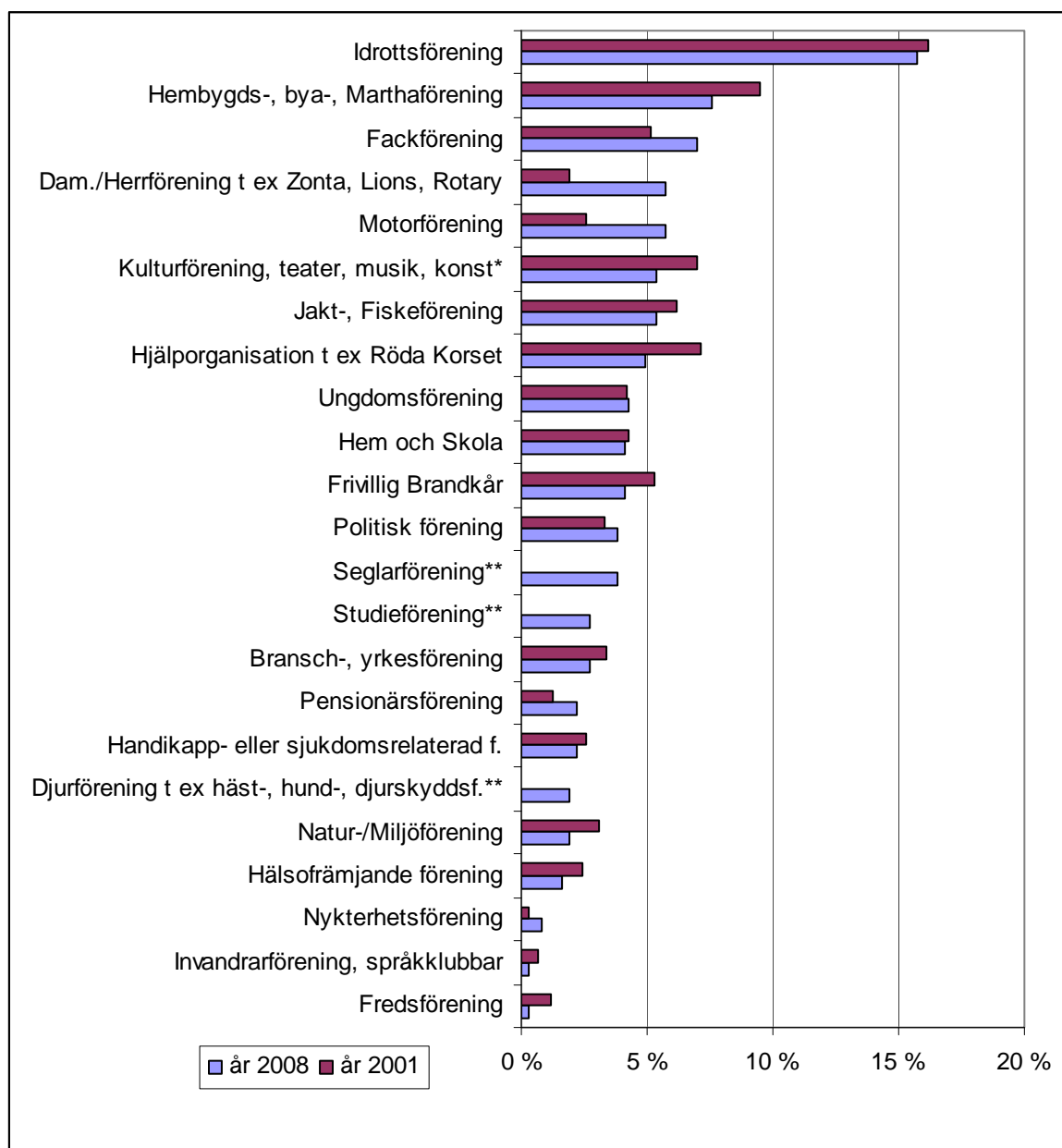
Jämförelser och förändringar - deltagande i föreningsverksamhet

När det gäller deltagande i olika föreningsverksamheter har det överlag inte skett så stora förändringar. *Figur 14* visar de förändringar gällande aktivt deltagande i föreningsverksamhet som skett.

Den föreningsverksamhet som verkar ha fått ett uppsving vad gäller andel personer som deltagit aktivt är främst dam-/herrföreningar som 6 procent av de svarande år 2008 uppgett att de deltagit i, jämfört med 2 procent 2001. En annan föreningsverksamhet som verkar haft en positiv utveckling är motorförening (6 procent 2008, 3 procent 2001).

Andelen svarande som deltagit i hjälporganisationer har gått från 7 procent år 2001 till 5 procent 2008, detsamma gäller för kulturföreningar, teater, musik, konst.

Figur 14. Jämförelse deltagande i föreningsverksamhet år 2008 och 2001 (andel svarande i procent)

* Hopslagen grupp (var separata föreningar i 2001 års undersökning).

** Förening som ej fanns som alternativ i 2001 års undersökning.

5. Deltagande i evenemang

De svarande ombads i enkäten att svara på vilka evenemang man besökt under 2008. De evenemang som arrangerades under 2008 delas i enkäten in i fyra kategorier:

Musikevenemang

Sportevenemang

Teaterföreställningar

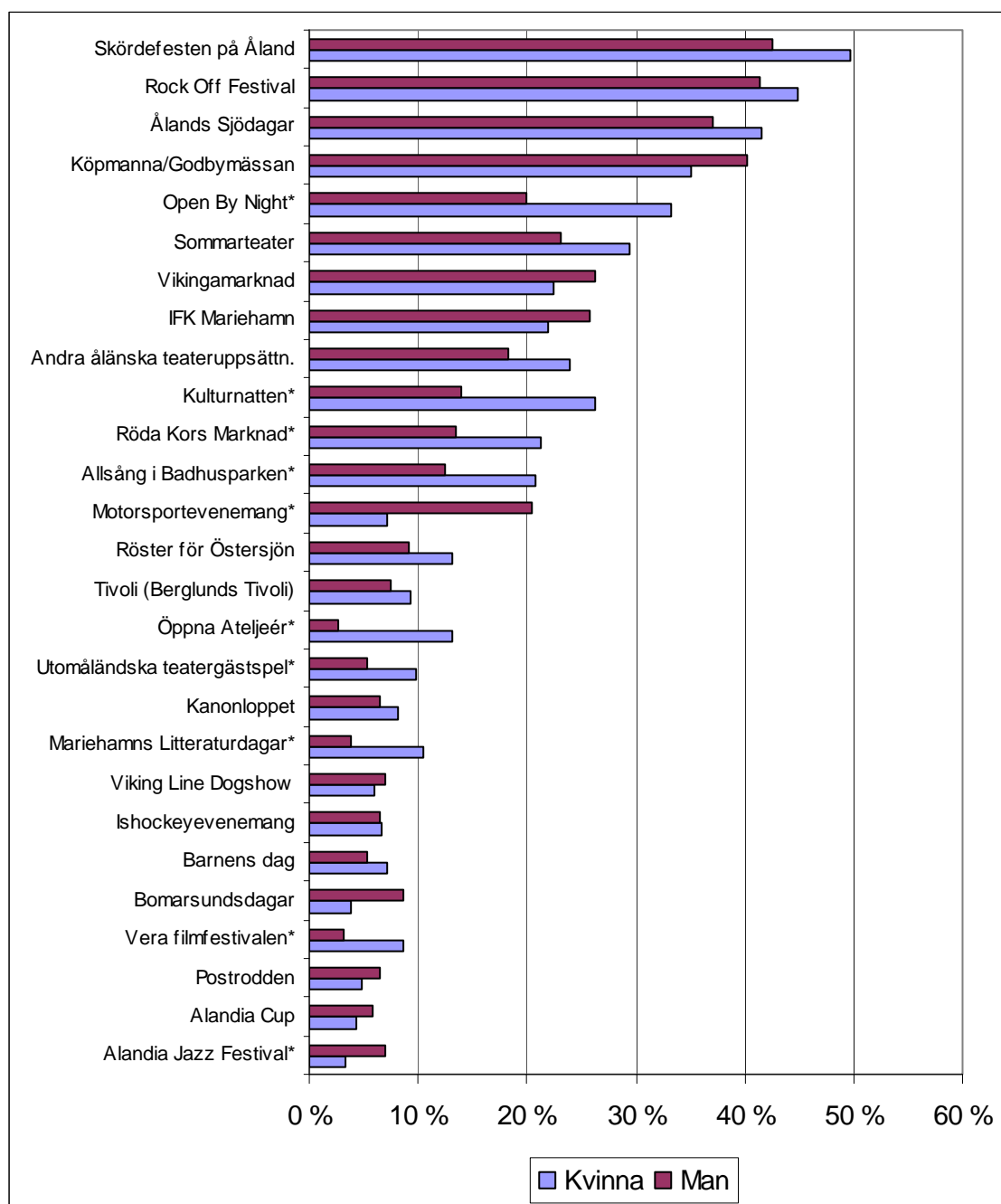
Övriga evenemang

I respektive kategori kunde man även själv skriva in ett eget alternativ.

Skördefesten är det evenemang som lockat störst andel besökare under 2008. Nästan 50 procent av kvinnorna har uppgett att de besökt Skördefesten och 43 procent av männen (i snitt 46 procent), se *Figur 15*. På andra plats kommer Rock Off som lockade 45 procent av kvinnorna och 41 procent av männen (i snitt 43 procent). Ålands Sjödagar intar tredje platsen, med 42 procent besökande kvinnor och 37 procent besökande män (i snitt 39 procent). På fjärde plats finns Köpmannamässan/ Godbymässan, som besöktes av en större andel män (40 procent) jämfört med kvinnor (35 procent).

För en del evenemang finns signifikanta skillnader mellan i hur stor utsträckning man besökt dem. Nedan redovisas dessa skillnader under de olika kategorierna musikevenemang, sportevenemang, teaterföreställningar och övriga evenemang.

Figur 15. Åländska evenemang och aktiviteter år 2008, endast evenemang med minst 5 procent sammanlagd besökarandel.

* Signifikanta skillnader mellan könen

5.1 Musikevenemang

Under denna rubrik i enkäten kunde man markera ifall man besökt någon eller några av följande evenemang; Mariehamn Winter Jazz 2008, Ålands Orgelfestival, Visor så in i Norden, Alandia jazz Festival, Rock Off Festival, Island in the Sun, Allsång i

Badhusparken, Konsertserien Katrina, Röster för Östersjön och Ålands Countryfestival.

Under 2008 besökte 43 procent av de svarande Rock Off, vilket gör Rock Off till det musikevenemang med flest besökare. Motsvarande siffra för Allsång i Badhusparken är 17 procent och för Röster för Östersjön 11 procent. Tre procent av de svarande hade besökt ett musikevenemang som inte fanns uppräknat i frågeformuläret. Bland de egna svaren fanns bland annat följande evenemang: Bastö on the Rocks (4 svar), jazz på Pommern, Oldtime American Car show, operamiddag/Bella Åland) och Mats-Jans psalmafton i Svartsmara.

Det finns en del signifikanta skillnader i hur man svarat beroende på de svarandes bakgrund, dessa redovisas nedan.

Kön

En betydligt större andel kvinnor (21 procent) jämfört med män (12 procent) besökte Allsång i Badhusparken, det motsatta gäller för Ålands Countryfestival (8 procent av männen och 2 procent av kvinnorna).

Ålder

Bland de enskilda musikevenemangen är åldern signifikant för Rock Off. De aktivaste besökarna var 16-24 åringarna av vilka 65 procent besökte Rock Off, följt av 25-44 åringarna (58 procent), 45-64 åringarna (40 procent) och de som fyllt 65 (3 procent). På evenemanget Allsång i Badhusparken deltog signifikant fler 65 år fyllda, eller 28 procent. Även Åland Orgelfestival och Konsertserie Katrina drog tills sig signifikant fler 65 år fyllda besökare.

Utbildning

Ser man närmare på musikevenemangen Mariehamn Winter Jazz 2008 och Alandia Jazz Festival, visar det sig att de med högskolenivå varit de mest aktiva när det gäller att ha besökt dessa.

Socioekonomisk ställning

Ser vi på enskilda evenemang kan man konstatera att pensionärer oftare än andra besökt Ålands Orgelfestival och konsertserie Katrina, medan tjänstemän/arbetstagare var de flitigaste besökarna på Rock Off.

Region

Var man bor har också betydelse för huruvida man besökt ett evenemang eller inte. Generellt kan man säga att ju närmare ett evenemang man bor, desto troligare är det att man besöker det. Det motsatta gäller förstås också.

Rock Off har många besökare från Mariehamn (48 procent). Motsvarande för landsbygden är 44 procent, respektive endast 13 procent för skärgårdsbor. Alandia Jazz Festival besöktes också mest av Mariehamnare. Visor så in i norden och Island in the Sun besöktes betydligt oftare av skärgårdsbor. Ålands Countryfestival lockade många från landsbygden.

Familj

Svarande som bor i hushåll utan barn har varit mer aktiva besökare av Ålands Orgelfestival än andra. För Rock Off är det tvärtom, det vill säga att svarande som tillhör hushåll med barn har varit aktivare besökare.

5.2 Sportevenemang

Dessa evenemang för år 2008 fanns uppräknade i enkäten: IFK Mariehamn/Åland United matcher, Alandia Cup, trav, Mariehamns spelen (tennis), Mariehamns Regattan, Ridsport (nationella hopptävlingar), Sjöjungfruloppet, Kanonloppet, Åland Marathon & 1/2 Marathon, Ishockeyevenemang samt motorsportevenemang.

De sportevenemang som attraherade flest besökare: 24 procent av de svarande besökte IFK Mariehamn/Åland United fotbollsmatcher, 14 procent motorsportevenemang och 7 procent Kanonloppet.

Bland de egna svaren fanns till exempel Getaloppet, Julleppet, innebandymatcher, sportfisketävlingar, lokal ridtävling, fotbollsmatcher (annat än IFK Mariehamn/Åland United), golftävlingar, Ålandsbridgen och Eckerö vårmässa.

De signifikanta skillnader som finns redovisas kortfattat nedan.

Kön

Det är endast motorsportsevenemang där signifikanta skillnader mellan könen framkommer: män (20 procent) har oftare deltagit i motorsportsevenemang än kvinnor (7 procent). Som vi förövrigt kommer att se längre fram är det också män som vill se satsningar på motorsportbana.

Ålder och utbildning

Det finns några signifikanta skillnader när man ser på de svarandes ålder och utbildning för dessa evenemang. Betydligt fler i åldern 25-44 år har besökt Kanonloppet. De med högskoleutbildning har besökt IFK Mariehamn/Åland Uniteds matcher oftare än andra.

Region

De som bor i Mariehamn var flitigare besökare än andra av IFK Mariehamn/Åland Uniteds matcher och Alandia Cup.

Familj

Svarande som bor tillsammans med minst en person till i hushållet har oftare än svarande som bor ensam i hushållet besökt IFK Mariehamns/Åland Uniteds fotbollsmatcher och motorsportsevenemang.

Svarande som tillhör barnfamiljer har varit mer aktiv med att besöka två sportevenemang, nämligen Alandia Cup och ishockeyevenemang.

5.3 Teaterföreställningar

Här fanns följande evenemang som man kunde kryssa för: sommarteater, andra åländska teateruppsättningar, samt utomåländska teaterspel.

Under 2008 besökte 26 procent av de svarande sommarteater, medan 21 procent besökte andra åländska teateruppsättningar. Åtta procent har besökt utomåländska teatergästspel. Signifikanta skillnader i svaren finns för ålder, utbildning och familj, se nedan.

Ålder och utbildning

De aktivaste besökarna av sommarteater visar sig vara de mellan 45 och 64 år (36 procent av de svarande). När det gäller utomåländska teatergästspel är det istället pensionärer som är de flitigaste besökarna (15 procent). De med högskoleutbildning är också de flitigaste besökarna av utomåländska teatergästspel.

Familj

Man är mer benägen att besöka utomåländska teateruppsättningar ifall det inte finns barn i hushållet.

5.4 Övriga evenemang

Under denna rubrik fanns diverse evenemang: Vera filmfestival, Mariehamns Litteraturdagar, Öppna Ateljéer, Barnens dag, Tivoli (Berglunds Tivoli), Summer In, Postrodden, Bondbröllop, Gustav Vasa-dagarna, Ålands Sjödagar, Vikingamarknad, Bomarsundsdagarna, Röda Kors Marknad, Kulturnatten, Skördefesten på Åland, Viking Line Dogshow, Open By Night, Köpmanna/Godbymässan.

Några evenemang har lockat minst en femtedel av de svarande. 46 procent av de svarande har besökt Skördefesten på Åland under 2008. 39 procent har besökt Ålands Sjödagar, 38 procent Köpmanna/Godbymässan, 27 procent Open By Night, 24 procent Vikingamarknad och 20 procent Kulturnatten. Bland de egna svaren fanns förövrigt Getadagen, Franciskusfesten, vårmässan i Eckeröhallen, Snipäventyret, och bilutställning badhusparken/torget.

Nedan redovisas de signifikanta skillnader i svaren som finns för dessa evenemang.

Kön

De verkar som om kvinnor är mer flitiga besökare än män när det gäller följande evenemang: Vera filmfestivalen, Mariehamns Litteraturdagar, Öppna Ateljéer, Röda Kors Marknaden, Kulturnatten och Open By Night.

Ålder

Nästan hälften av 45-64 åringarna besökte Ålands Sjödagar, vilket är signifikant fler än för övriga åldersgrupper. Motsvarande siffra för 25-44 åringar var 39 procent, för de 65 år fyllda 34 procent och slutligen 19 procent för 16-24 åringarna. När det gäller Skördefesten på Åland kan man konstatera att 56 procent av dem mellan 25 och 44 år besökte evenemanget, följt av de 65 år fyllda (46 procent), de mellan 45 och 64 år (45 procent), samt slutligen de mellan 16 och 24 år (23 procent). De i åldern 25-44 år är också de som varit de aktivaste besökarna gällande Barnens dag, tivoli, Vikingamarknad och Open By Night. Relativt få pensionärer besökte Vikingamarknaden och Open By Night. Summer In besöktes mest av de mellan 16 och 24 år.⁴

Utbildningsnivå

Ser man på de svarandes utbildningsnivå framgår det att de med högskoleutbildning oftare än övriga besökte Vera filmfestival (14 procent av de högskoleutbildade), Mariehamns Litteraturdagar (18 procent) och Kulturnatten (30 procent). Få med grundskoleutbildning besökte Öppna Ateljéer.

Socioekonomisk ställning

Några signifikant skillnader finns för en del av evenemangen. Förståeligt nog så är det främst studerande som besökt Summer In. Relativt få pensionärer besökte Vikingamarknaden, men besökte i gengäld Röda Kors marknaden betydligt oftare än övriga (26 procent). 34 procent av tjänstemännen/arbetstagarna besökte Open By Night, vilket är fler jämfört med övriga grupper.

⁴ Beaktas bör att evenemang som Summer In lockar yngre besökare, som inte tillfrågats i denna undersökning.

Region

Som man kan förvänta sig spelar bosättningsort även här en signifikant roll för vilka evenemang man besökt. Generellt kan man säga att många av de evenemang som arrangeras i Mariehamn också främst attraherar Mariehamnare och sedan landsbygdsbor och skärgårdsbor. Detta gäller för evenemangen Vera filmfestivalen, Mariehamns Litteraturdagar, Röda Kors Marknad, Kulturnatten och Open By Night.

Familj

Även hushållets sammansättning har betydelse för andelen besökare av flera av dessa evenemang. Barnens dag och tivoli (Berglunds Tivoli) besöktes förståeligt nog främst av svarande som har barn i hushållet. Även Bondbröllop, Vikingamarknad, Skördefesten på Åland och Open by Night besöktes oftare av svarande som bor i hushåll med barn än hushåll utan barn.

5.5 Jämförelse med 2001 års undersökning

De evenemang som arrangerades 2001 är förstås inte exakt samma som de år 2008, men en jämförelse är ändå intressant att göra. De största evenemangen år 2001, mätt i andelen ålänningar som besökte dem, var Rock Off (50 procent), Tall Ships Race (47 procent), Ålands Sjödagar (41 procent) och Köpmanna-/Godbymässan (38 procent). År 2008 kan vi konstatera att Skördefesten på Åland (46 procent) gått förbi Rock Off (43 procent) som det evenemang med största andelen besökare bland de svarande (turister finns inte med i vår undersökning).

39 procent av de svarande har besökt Ålands Sjödagar jämfört med 41 procent år 2001, medan återigen 38 procent av de svarande besökt Köpmanna/Godbymässan. Se *Tabell 3* för en sammanfattning av de största evenemangen för år 2008 och 2001.

Bland de övriga evenemangen kan nämnas att fler går på sommartheater (26 procent 2008, 14 procent 2001). Färre verkar dock ha besökt Alandia Jazz festival (från 11 till 5 procent). Kulturnatten har också minskat aningen (från 24 till 20 procent). För övriga evenemang kan man endast se vissa små justeringar av besökarantalet i endera riktningen.

Överlag verkar det också som att det finns fler evenemang som lockar relativt stor publik än för sju år sen (även om det också delvis kan bero på de svarsalternativ som faktiskt ges i enkäten).

Tabell 3. De populäraste evenemangen 2008 och 2000 (andel besökare i procent)

<u>år 2008</u>		<u>år 2001</u>	
Skördefesten på Åland	46 %	Rock Off	50 %
Rock Off Festival	43 %	Tall Ships Race	47 %
Ålands Sjäddagar	39 %	Ålands Sjäddagar	41 %
Köpmanna/Godbymässan	38 %	Köpmanna-/Godbymässan	38 %
Open By Night	27 %	Andra åländska teaterupps.	24 %
Sommarteater	26 %	Kulturnatt 2000	24 %
Vikingamarknad	24 %	ATP Åland Classics	23 %
IFK Mariehamn	24 %	Sommarteater	14 %
Andra åländska teateruppsättn.	21 %	Musikteatern Katrina	14 %
Kulturnatten	20 %	Cirkus	13 %
Röda Kors Marknad	17 %	Alandia Jazz Festival	11 %
Allsång i Badhusparken	17 %	Mariehamns litteraturdagar	9 %
Motorsportevenemang	14 %	Utomåländska teatergästspel	7 %
Röster för Östersjön	11 %	Finlandssvensk gymnastikfest	6 %
Tivoli (Berglunds Tivoli)	8 %	Åländsk bokmessa	6 %
Öppna Ateljeér	8 %	Filmfestivalen Vera	6 %
Utomåländska teatergästspel	8 %	Hästens dag	6 %
Kanonloppet	7 %	Mästarcupen - ishockey	5 %
Mariehamns Litteraturdagar	7 %	Kulturfestival på Åland	5 %
Ishockeyevenemang	7 %	Idrottens dag	5 %
Viking Line Dogshow	7 %	Ålands Orgelfestival	5 %
Bomarsunds dagar	6 %	Ung 2000	4 %
Barnens dag	6 %	Mariehamn Winter Jazz	4 %
Vera filmfestivalen	6 %	Alandia Cup	4 %
Postrodden	6 %	FSOM-orientering	2 %
Alandia Jazz Festival	5 %	Ordnade sommarlovsaktiviteter	2 %
Alandia Cup	5 %	Ålex 2000 frimärksutställn.	2 %

6. Utövande av fritidsaktiviteter utanför Åland

Ålänningar utövar förstås inte fritidsaktiviteter enbart på Åland. Vi ställde två frågor som ger ytterligare information om ålänningarnas fritidsvanor: Dels ville vi ta reda på hur ofta man reser från Åland, dels vilka fritidsaktiviteter man isåfall utövar. Ett syfte med detta var t ex att få reda på vilka fritidsaktiviteter som kanske inte finns på Åland (eller endast i begränsad omfattning) och som man således känner sig manad att utöva utanför Åland.

Tabell 4 visar hur ofta man reser bort från Åland. 57 procent av de svarande har uppgett att de reser från Åland 4-11 gånger per år. Det näst vanligaste svaret, med 24 procent av de svarande, är att man reser bort 1-3 gånger per år. Man reser inte riktigt lika ofta jämfört med hur ofta man reste 2001.

Tabell 4. Hur ofta man reste på sin fritid utanför Åland år 2008 (andel svarande i procent).

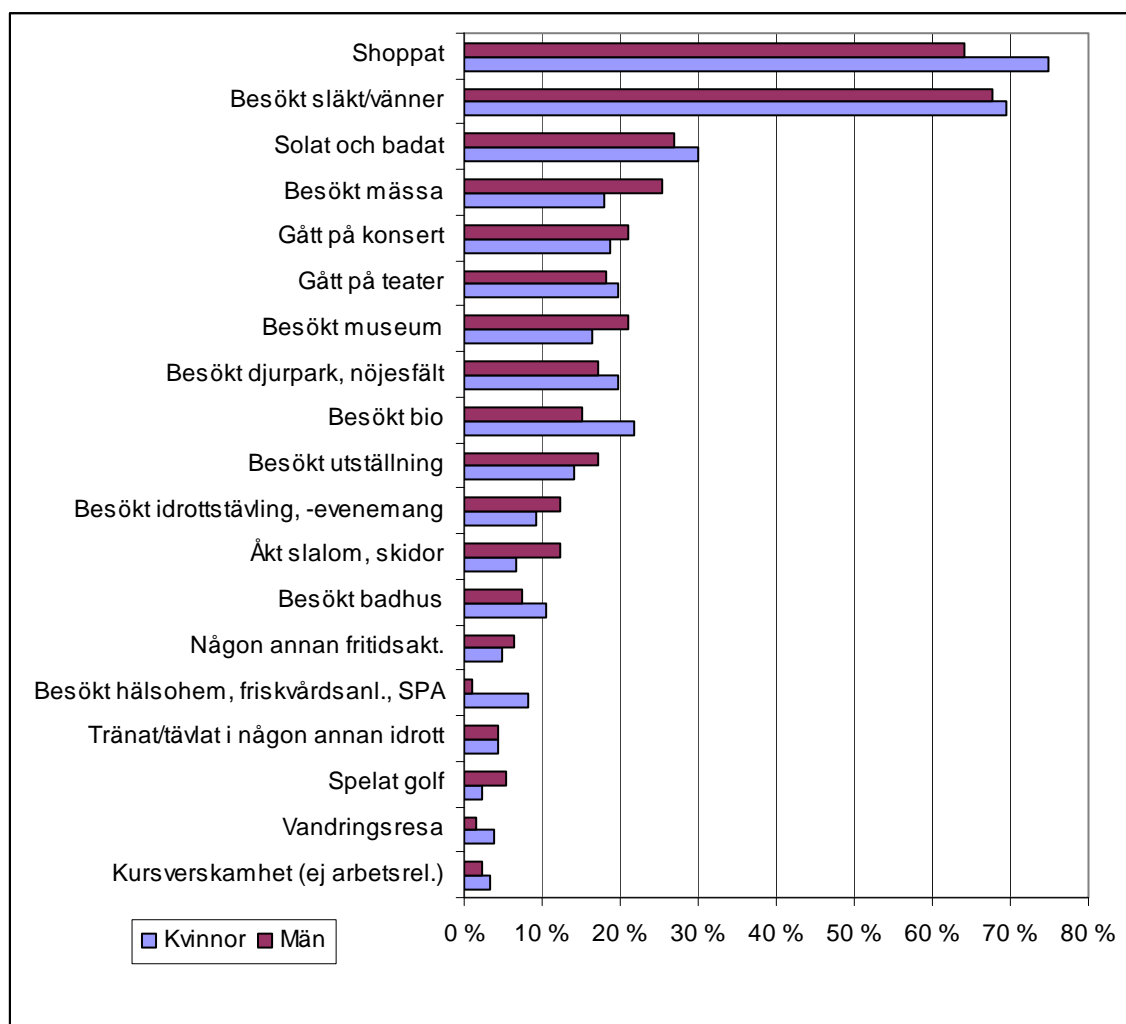
	Varje vecka	1-3 ggr/månad	4-11 ggr/år	1-3 ggr/år	Aldrig	Totalt
Kvinnor	1 %	9 %	59 %	25 %	7 %	100 %
Män	1 %	10 %	56 %	24 %	10 %	100 %
Totalt	1 %	9 %	57 %	24 %	8 %	100 %

I enkäten fanns 18 fritidsaktiviteter uppräknade som ålänningar kunde tänkas utöva utanför Åland. Man kunde också på ett öppet svarsalternativ själv fylla i en fritidsaktivitet som man utövat under 2008.

Att shoppa är en fritidsaktivitet som 69 procent ålänningarna gjort utanför Åland under det gångna året. Att besöka släkt och vänner verkar också vara en orsak att resa från Åland, då 69 procent har markerat detta alternativ. På tredje plats bland de mest utövade fritidsaktiviteterna utanför Åland (29 procent av de svarande), finner vi "sol och bad". Andra populära aktiviteter är att besöka mäsas, gå på konsert, gå på teater, besöka museum och att besöka djurpark/nöjesfält. Se *Figur 16* för hela listan av fritidsaktiviteter.

En del signifikanta skillnader finns och dessa redovisas under respektive underrubrik.

Figur 16. Fritidsaktiviteter utanför Åland (andel svarande i procent)

Kön

Kvinnor tenderar vara mer aktiva när det gäller att shoppa och att besöka hälsohem, friskvårdsanläggningar och SPA utanför Åland.

Ålder

Ifall vi kikar närmare på enskilda aktiviteter så har de svarandes ålder betydelse för hur man svarat på flera av dessa aktiviteter. Ofta är det 25-44 åringar som är aktivast utövare.

26 procent av dem mellan 25 och 44 år besöker bio utanför Åland. Motsvarande siffra för de mellan 16 och 24 år är 23 procent, för de mellan 45 och 64 år 14 procent och för de 65 år fyllda 11 procent.

Även när det gäller besök på djurpark/nöjesfält är det de mellan 25 och 44 (35 procent)

som är aktivast, följt av 16-24 åringar (17 procent), 45-64 åringar (10 procent) och de 65 år fyllda (5 procent). Shoppat utanför Åland har 80 procent av de mellan 25 och 44 år gjort, att jämföras med till exempel 48 procent av de 65 år fyllda.

Rest utanför Åland för att sola och bada har signifikant fler, 39 procent, i åldern 45-64 år gjort medan endast 12 procent av de 65 år fyllda gjort detsamma.

Att besöka släkt och vänner utanför Åland verkar vara en fritidsaktivitet som man gör i allt mindre utsträckning ju äldre man är. Exempelvis har 79 procent av de i åldern 16-24 besökt släkt och vänner, medan 57 procent av de som är 65 år eller äldre gjort det.

Utbildning

Då vi ser på utbildningsnivå, framkommer att ju högre utbildning man har, desto oftare har man utövat flera av dessa aktiviteter utanför Åland.

Detta gäller fritidsaktiviteterna att besöka släkt/vänner, gå på konsert, besöka museum, besöka mässor, besöka bio, shoppa och kursverksamhet.

Socioekonomisk ställning

Om vi ser närmare på de svarandes socioekonomiska ställning, kan man i stort säga att tjänstemän/arbetstagare är de som oftast utövat dessa aktiviteter under året. Detta gäller för aktiviteterna besöka släkt/vänner, gå på konsert, besöka mässor, besöka djurpark/nöjesfält och shoppa. Pensionärer är den grupp som mer sällan utövat flertalet av dessa aktiviteter. Det är till stor del de studerande som besökt idrottstävlingar och idrottsevenemang utanför Åland.

Region

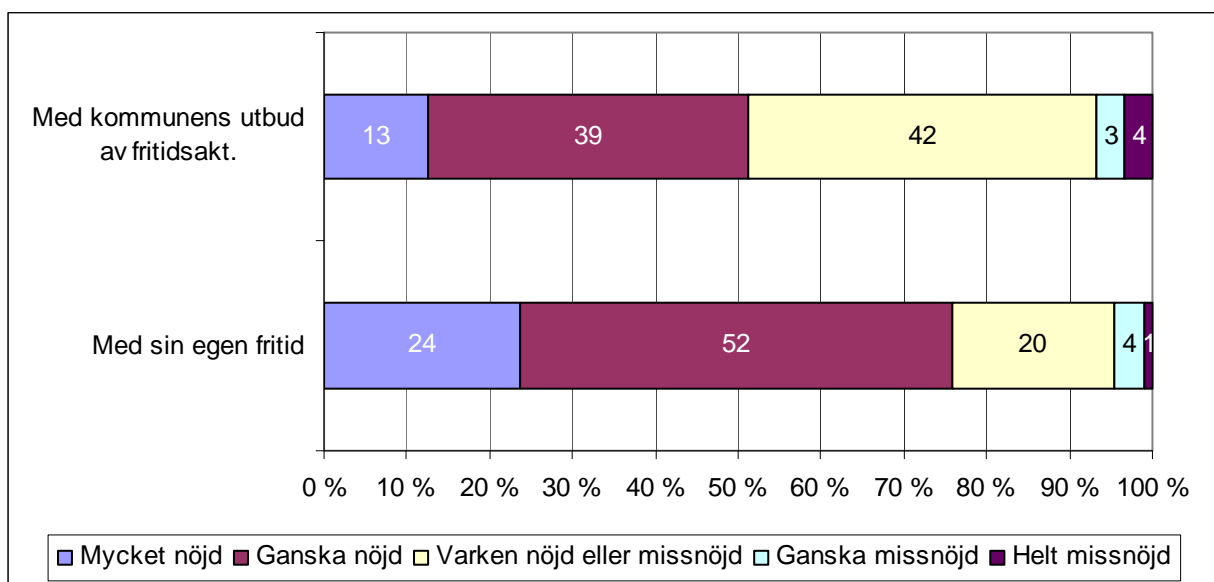
Var de svarande bor har också påverkat hur man utövat dessa fritidsaktiviteter. Mariehamnare har varit mer aktiva utövare när det gäller att gå på konsert och att träna/tävla i någon idrott. Boende på landsbygden verkar inte vara speciellt intresserade av kursverksamhet och att besöka hälsohem/friskvårdsanläggning/SPA. Skärgårdsbor verkar vara intresserade av att spela golf utanför Åland.

7. Åsikter om den egna fritiden samt fritidsutbudet

I detta kapitel redogör vi för resultaten för frågorna gällande hur nöjd man är med den egna fritiden, det fritidsutbud som finns till buds, vad som begränsar ens utövande av fritidsaktiviteter, hur mycket pengar man lägger på fritidsaktiviteter, samt vilka fritidsaktiviteter man tycker borde prioriteras. En kort jämförelse med 2001 års resultat ges under varje enskild fråga. Citat från de svarande har inkluderats för att ytterligare belysa resultaten. Se även bilagan för fler diagram!

Överlag är man mer nöjd med sin egen fritid än man är med kommunens utbud av fritidsaktiviteter. Totalt 76 procent av de svarande har uppgett att de är mycket nöjda eller ganska nöjda med den egna fritiden, medan 52 procent är mycket nöjda eller ganska nöjda med kommunens utbud. Se *Figur 17*.

Figur 17. Hur nöjda de svarande var med sin egen fritid respektive utbudet av fritidsaktiviteter i den egna kommunen (andel svarande i procent)

Nedan följer en mer detaljerad beskrivning av resultaten.

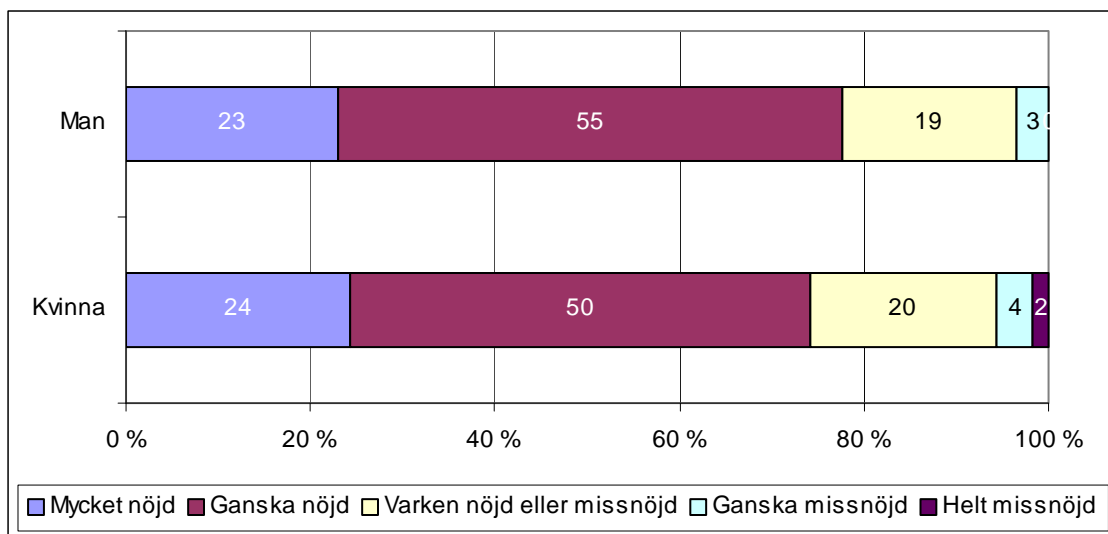
7.1 Hur nöjd man är med sin fritid

Enkätfråga 15 löd: "Hur nöjd är du med din fritid?". Man kunde kryssa i ett av följande alternativ: Mycket nöjd, ganska nöjd, varken nöjd eller missnöjd, ganska missnöjd samt helt missnöjd.

Totalt sett svarade 24 procent att de vara mycket nöjda, 52 procent att de var ganska nöjda. Ett fåtal, 5 procent, av de svarande är ganska eller helt missnöjd med den egna fritiden. Se *Figur 18*.

Nedan följer en analys av resultaten enligt de bakgrundsvariabler som verkar ha betydelse för hur man svarat (Det finns inga större skillnader mellan svaren baserat på kön, utbildning, bosättningsort).

Figur 18. Hur nöjd är du med din fritid, enligt kön (svarande i procent)

Ålder

I praktiken verkar det vara så att ju äldre man blir desto mer nöjd är man med den egna fritiden. Slår man ihop kategorierna mycket nöjd och ganska nöjd, visar det sig att 45-64 åringarna är mest nöjda (78 procent av de svarande). Näst mest nöjda (75 procent), är de över 65 år (denna grupp uppvisar också signifikant större andel mycket nöjda). Se *Tabell 5*.

Tabell 5. Hur nöjd är du med din fritid? Uppdelat enligt åldersgrupper (svarande i procent)

	Åldersklasser				Totalt
	16-24 år	25-44 år	45-64 år	65+	
Mycket nöjd	14	18	24	41	24
Ganska nöjd	59	57	54	34	52
Varken nöjd eller missnöjd	25	20	17	21	20
Ganska missnöjd	2	4	5	2	4
Helt missnöjd	0	1	1	2	1
Totalt	100	100	100	100	100

Socioekonomisk ställning

Pensionärerna verkar vara den socioekonomiska grupp som är mest nöjd med sin fritid. Hela 43 procent är mycket nöjda, vilket är en betydligt större andel än för övriga åldersgrupper. Totalt 79 procent av pensionärerna är mycket nöjda eller ganska nöjda. Näst mest nöjd är tjänstemän/arbetstagare (78 procent av de svarande har uppgett att de är mycket nöjda/ganska nöjda). Minst nöjda är studenter (66 procent) och endast 10 procent av de studerande uppgav att de är mycket nöjda. Även arbetsgivare/företagare/lantbrukare är relativt sett inte så nöjda med fritiden.

Familj

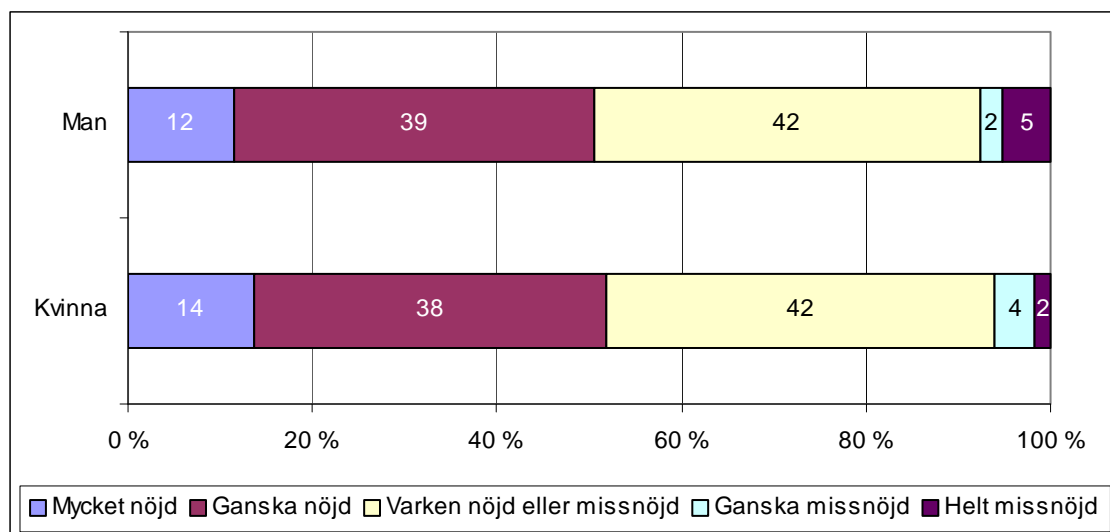
Tillhör man ett hushåll med barn verkar man inte vara lika nöjd som genomsnittet. 18 procent är mycket nöjda jämfört med genomsnittet 24 procent.

Förändringar sedan 2001

Jämfört med år 2001 är man något mer missnöjd med sin egen fritid. 76 procent är mycket nöjda eller ganska nöjda, motsvarande siffra år 2001 var 83 procent. För båda könen kan man också se ett något ökat antal ganska missnöjda och för kvinnornas del helt missnöjda.

7.2 Hur nöjd man är med utbudet av fritidsaktiviteter

Man fick i enkäten också svara på hur nöjd man var med fritidsutbudet i den egna kommunen. 13 procent av de svarande har uppgett att de är mycket nöjda, medan 39 procent är ganska nöjda. Se *Figur 19* för sammanfattning enligt kön.

Figur 19. Hur nöjd är du med utbudet av fritidsaktiviteter i din kommun? (Svarande i procent)

Nedan följer en redovisning för främst de faktorer som uppvisar signifikanta skillnader mellan svaren.

Ålder

Det finns i och för sig inga signifikanta skillnader i svaren mellan åldersgrupperna, men de kan ändå vara intressant att se hur man svarat. I *Tabell 6* sammanfattas hur de olika åldersgrupperna svarat på frågan hur de upplever att kommunens fritidsutbud är. Ifall man slår ihop de som är mycket nöjda med de som är ganska nöjda, framkommer att de mellan 45 och 64 år är mest nöjda (57 procent av de svarande), följt av de som är 65 år eller äldre (52 procent), 16-24 åringar (47 procent) samt 25-44 åringar (46 procent).

"Jag behöver ej kommunens hjälp att få tiden att gå."

Tabell 6. Hur nöjd är du med utbudet av fritidsaktiviteter i din kommun? (Svarande i procent)

	Åldersklasser				Totalt
	16-24 år	25-44 år	45-64 år	65+	
Mycket nöjd	11	8	15	17	13
Ganska nöjd	36	38	42	35	39
Varken nöjd eller missnöjd	39	46	37	48	42
Ganska missnöjd	7	3	3	0	3
Helt missnöjd	7	4	2	0	4
Totalt	100	100	100	100	100

Region

Om man ser på hur svaren fördelar sig mellan på bosättningsregion, framkommer att Mariehamnare definitivt är nöjdast med utbudet av fritidsaktiviteter (Se *Tabell 7*). 71

procent av Mariehamnarna är mycket nöjda eller ganska nöjda. Detta att jämföra med de som bor på landsbygden (38 procent) och de som bor i skärgården (36 procent). För samtliga grupper gäller att endast en minoritet på mellan 2 till 11 procent är ganska eller helt missnöjda.

"Allt händer på sommartiden, när jag jobbar 4 månader utan lediga dagar. Vintern har man tid, men inte så mycket att göra."

"... mina största utomhusaktiviteter (golf & plocka svamp) lär Mariehamns stad aldrig kunna tillfredsställa så... :)"

Tabell 7. Hur nöjd är du med utbudet av fritidsaktiviteter i din kommun? Uppdelat efter region (svarande i procent)

	Region			
	Mariehamn	Landsbygd	Skärgården	Totalt
Mycket nöjd	17	10	11	13
Ganska nöjd	54	28	25	39
Varken nöjd eller missnöjd	27	53	54	42
Ganska missnöjd	1	4	7	3
Helt missnöjd	1	5	4	4
Totalt	100	100	100	100

Förändringar sedan 2001

Jämfört med år 2001 verkar det som att man rört sig mot "mitten" när det gäller ens åsikter om utbudet av fritidsaktiviteter: Det har skett en ökning av andelen personer som varken är nöjda eller missnöjda, både på bekostnad av de som är mycket eller ganska nöjda, men även de som är ganska missnöjda.

7.3 Faktorer som begränsar utövandet

En av frågorna i enkäten tog upp huruvida man upplever att det finns hinder som begränsar ens utövande av fritidsaktiviteter. Dessa svarsalternativ fanns:

Ingenting begränsar mitt utövande av fritidsaktiviteter

Tidsbrist

Bristande utbud

Brist på pengar

Brist på umgänge

Hälsan

Annan, vilken?

Tidsbrist är den orsak som flest svarande angett begränsar ens utövande av fritidsaktiviteter (42 procent av de svarande har markerat detta alternativ), se *Tabell 8*. Detta följt av ingenting begränsar (27 procent) och brist på pengar (22 procent).

"Ingen möjlighet att testa, träna eller att tävla med motorcykel lagligt på hemmaplan, dvs asfalterad slinga (rundbana)."

"Vintertid finns nästan ingenting. Därför har vi ordnat lite utan kommunens medverkan."

Tabell 8. Vilka faktorer begränsar ditt utövande av fritidsaktiviteter (andel svarande i procent)

Kön, ålder, region	Ingenting begränsar	Tidsbrist	Bristande utbud	Brist på pengar	Brist på umgänge	Hälsan
Kvinna	27	44	10	24	9	10
Man	27	41	9	20	6	9
Totalt	27	42	9	22	8	15
16-24 år	15	45	11	36	7	11
25-44 år	20	60	13	24	7	7
45-64 år	33	40	9	19	9	7
65+	34	10	2	13	7	39
Totalt	27	42	9	22	8	15
Mariehamn	29	39	11	21	5	15
Landsbygd	25	46	6	22	9	16
Skärgården	26	36	23	26	10	16
Totalt	27	42	10	22	8	16

Det verkar inte finnas några signifikanta skillnader mellan könen. Däremot finns en del skillnader inom andra bakgrundsvariabler, dessa redovisas nedan.

Ålder

Tidsbristen är som sagt den enskilt största faktor som begränsar utövandet av fritidsaktiviteter. Denna tidsbrist verkar vara mycket stor, speciellt bland 25-44 åringar. Hela 60 procent av de svarande i denna åldersgrupp upplever att tidsbrist begränsar utövandet av fritidsaktiviteter, vilket är signifikant fler än för övriga grupper. Endast 10 procent av de som är 65 år eller äldre har uppgett att tidsbrist är ett hinder.

Det visar sig även att de mellan 16 och 24 år i större utsträckning än andra upplever att brist på pengar är något som begränsar ens utövande av fritidsaktiviteter, 36 procent av de svarande i denna åldersgrupp har markerat detta svarsalternativ. Detta kan förstås bero på att man ännu inte är ute på arbetsmarknaden.

Ytterligare en signifikant skillnad i svaren återfinns då man tittar på vem som svarat att vikande hälsa utgör ett hinder då man utövar fritidsaktiviteter. De som är 65 år och äldre har oftare svarat detta (39 procent av de svarande), vilket förefaller naturligt. Av dem som är mellan 25 och 44 år har endast 7 procent markerat detta svarsalternativ.

"Jag inte är intresserad om det som erbjuds. Krämporna skulle kräva annorlunda gymnastik."

Region

Personer som bor i skärgården har oftare än andra (23 procent av de svarande) nämnt bristande utbud som orsak till att man inte kan utöva fritidsaktiviteter. Detta att jämföras med 11 procent av de svarande i Mariehamn och 6 procent av de svarande på landsbygden.

"Utbudet av fritidsaktiviteter är ganska begränsat. Men jag har förståelse för att utbudet är begränsat, eftersom min hemkommun har ett så pass litet befolkningsunderlag"

"Det borde satsas mer pengar på kollektivtrafik. Utbudet i stan är stort med tanke på Ålands storlek, men det gäller ju att kunna ta sig dit och hem igen."

"Ingen åsikt, har inte bott här så länge. Det enda minuset är begränsningen av Medis, som stör mig duktigt."

Utbildning

Överlag verkar det som att ju högre utbildning man har, desto mindre tid upplever man att man har över för fritidsaktiviteter. Hela 58 procent av dem med högskoleutbildning upplever att de har tidsbrist, att jämföra med 24 procent av dem med grundskoleutbildning. De med grundskoleutbildning har oftare än övriga grupper svarat att svikande hälsa är en faktor som begränsar deras fritidsaktiviteter, vilket utgör 29 procent av de svarande. En eventuell förklaring kan vara att svarande i denna utbildningsgrupp är äldre jämfört med de med högre utbildning. Motsvarande siffror för svarande med utbildning på yrkesskolenivå och högskolenivå är 15 procent respektive fyra procent.

Socioekonomisk ställning

39 procent av pensionärerna uppger att inget begränsar deras utövande av fritidsaktiviteter, vilket är signifikant fler än för övriga grupper. Det framkommer också att endast 10 procent av pensionärerna upplever att tidsbrist är ett problem, medan hela 55 procent av tjänstmännen/arbetstagarna tycker det. Pensionärerna tycker också i mindre utsträckning än övriga grupper att brist på pengar utgör ett problem. Däremot framkommer också att många pensionärer, 40 procent, tycker att hälsan utgör ett hinder för att utöva fritidsaktiviteter. Motsvarande siffra för tjänstemän/arbetstagare är 9 procent.

"Det är svårt för små kommuner att tillgodose allas behov, med tanke på hälsan och rörelseförmåga."

Familj

32 procent av de svarande som bor i hushåll utan barn under 18 år har svarat att inget begränsar ens utövande av fritidsaktiviteter, medan motsvarande siffra för svarande som bor i hushåll med barn är 17 procent. Svarande som bor i hushåll med barn har oftare än andra svarat att tidsbrist och brist på pengar är en orsak som begränsar ens utövande av fritidsaktiviteter.

Förändringar sedan 2001

Om man jämför våra resultat med resultaten från år 2001, framträder några skillnader. 27 procent av de svarande hävdar idag att ingenting begränsar ens utövande, medan motsvarande siffra för år 2001 var 19 procent. Något färre upplever idag att tidsbrist och bristande utbud är faktorer som begränsar utövandet av fritidsaktiviteter, medan något fler än tidigare tycker att brist på umgänge är nåt som begränsar ens utövande. Det har också skett en relativt stor ökning, från 13 procent till 22 procent av de svarande, som tycker att brist på pengar utgör en faktor som begränsar ens utövande av fritidsaktiviteter.

7.4 Hur mycket man spenderar på sina fritidsaktiviteter

I enkäten fick man också uppskatta hur mycket pengar man spenderar varje månad på sina fritidsaktiviteter. På frågan ”hur mycket pengar lägger du uppskattningsvis ned på dina egna fritidsaktiviteter per månad” svarade 201 personer. Kostnader för båt eller stuga exkluderades. I medeltal spenderar ålänningar 119 euro i månaden på sina fritidsaktiviteter. Se *Tabell 9*.

Tabell 9. Hur mycket man spenderar på olika fritidsaktiviteter per månad

Kön och ålder	Euro/månad
Kvinnor	87
Män	146
Totalt	119
16-24 år	93
25-64 år	124
65+	118
Totalt	119

Det framkommer signifikanta skillnader endast mellan könen. Män spenderar betydligt mer pengar på fritidsaktiviteter än vad kvinnor gör, 146 euro jämfört med 87 för kvinnor.

De som spenderar över genomsnittet (119 euro per månad) ägnar sig signifikant oftare åt kampsport, motorsport, ishockey, sportfiske, skogsarbete, datorer samt har oftare meckat/modellbyggt, varit ut med båt och varit funktionär än de spenderat under genomsnittet.

Förändringar sedan 2001

Då man jämför resultaten med hur mycket man spenderade år 2000, i 2008 års priser, framkommer att både män och kvinnor spenderar mer pengar på sina fritidsaktiviteter idag. Detsamma gäller för åldersgrupperna.

År 2000 spenderade kvinnorna 52 euro (87 euro idag) medan männen spenderade 89 euro (146 euro idag). År 2000 spenderade 13 till 24 åringarna 48 euro, medan 16-24 åringarna år 2008 spenderade 93 euro. Siffrorna är inte helt jämförbara eftersom vi i 2001 års undersökning även inkluderade 13-15 åringarna. 25 till 64 åringarna spenderade 85 euro (idag 124 euro). Slutligen, de 65 år fyllda spenderade 42 euro (idag hela 118 euro).

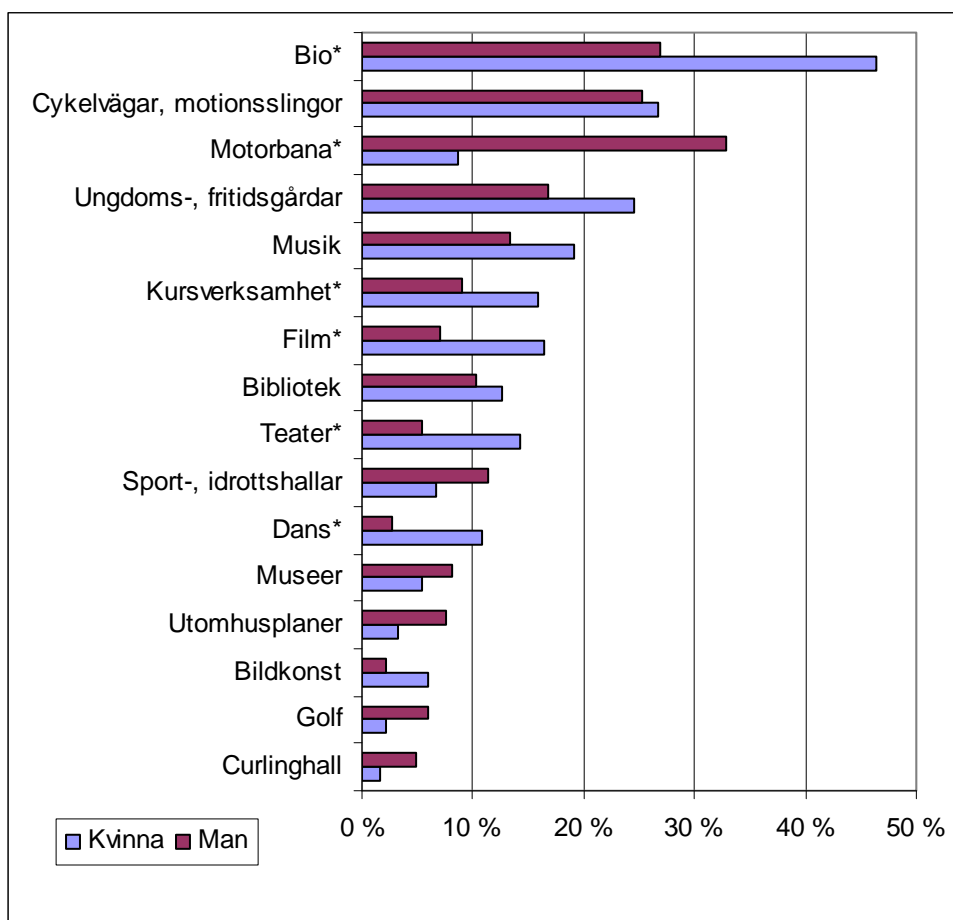
7.5 Vad man tycker det borde satsas mer på

Ytterligare en fråga i enkäten rörde vilka fritidsaktiviteter men tyckte politikerna borde prioritera vid fördelningen av resurser. Totalt fanns 16 olika alternativ man kunde kryssa för. Se enkäten i bilagan.

De fritidsaktiviteter de svarande helst vill att det satsas resurser på är bio (37 procent av samtliga svarande), cykel-, promenadvägar och motionsslingor (26 procent), motorbana (21 procent), samt ungdoms-, fritidsgårdar (21 procent). De fyra aktiviteter som fått minst med markeringar är curlinghall, golf, bildkonst och utomhusplaner. Se *Figur 20* för ett översiktligt diagram hur det förhåller sig mellan könen.

"... Satsas för mycket pengar på golf fast de existerande banorna inte går bra..."

Figur 20. Fritidsaktiviteter som beslutsfattare borde satsa mer resurser på (andel svarande i procent).

* Signifikanta skillnader mellan könen

Det finns en del signifikanta skillnader, dessa redovisas nedan.

Kön

Det finns intressanta skillnader mellan könen i hur hög grad man markerat några av dessa alternativ. Det visar sig att kvinnor i betydligt större utsträckning än män vill att det satsas på bio, då 46 procent av kvinnorna markerat detta alternativ jämfört med 27 procent av männen. Kvinnor är också mer intresserade av dans, film, kursverksamhet, samt teater. Däremot tycker 33 procent av männen att det borde satsas på motorbana, detta att jämföra med 9 procent av kvinnorna.

"Nyinflyttad på landet. Jag anser att samhället bör satsa på kursverksamhet av "medistyp", även om jag själv inte är någon flitig användare."

Ålder

Även sett ur ett åldersperspektiv kan man se en del skillnader i hur man svarat. Speciellt de mellan 25 och 44 år vill att det ska satsas på bio. De över 65 är inte intresserade av satsningar på film. Dessa är inte heller speciellt intresserade av satsningar på motorbana, vilket dock den yngsta åldersgruppen är. 36 procent av de svarande mellan 16 och 25 år tycker man borde satsa på motorbana. Likaledes har de i den yngsta åldersgruppen oftare än övriga grupper svarat att de vill se satsningar på musik.

"Jag hoppas att motorbanan i Eckerö förverkligas."

"Utebelysning saknas och tyvärr ingen chans att utöva motorsport."

Särskilt de mellan 25 och 44 år vill se satsningar på sport- och idrottshallar samt utomhusplaner. De mellan 45 och 64 verkar däremot inte vara så intresserade. Som vi såg i tidigare kapitel kan detta bero på att man blir mindre aktiv inom t ex sport ju äldre man blir.

Region

När man ser hur svaren fördelar sig mellan regionerna, framkommer det att det är speciellt mariehamnare som vill se satsningar på bio (45 procent av de svarande) och cykel-, promenadvägar och motionsslingor (32 procent). Minst intresserad av detta är man i skärgården. Intresset för satsningar på musik är störst i Mariehamn och minst på landsbygden, medan det motsatta råder för ungdoms- och fritidsgårdar.

"... Fler motionsslingor i skogen!"

Utbildningsnivå

Utbildningsnivå verkar också spela roll för hur man svarat. Överlag gäller att ju högre utbildning man har desto mer intresserad är man av satsningar på flera av dessa fritidsaktiviteter. Således är det de högskoleutbildade som främst vill se satsningar på flera av dessa fritidsaktiviteter, nämligen bibliotek, bildkonst, bio, cykel- och promenadvägar/ motionsslingor, dans, golf, museer, och musik. Yrkeskoleutbildade vill i större grad än andra ha satsningar på ungdoms- och fritidsgårdar.

"... Kul med en motionsslinga med "lätta" naturfrågor som skulle vara uppsatta längs motionsslingor ev. vid varje kilometer."

"Man satsar så lite på ungdomsverksamhet."

Socioekonomisk ställning

Pensionärer är inte lika intresserade av satsningar på film och musik jämfört med de andra grupperna.

Familj

Svarande som bor i hushåll med barn under 18 år har i högre utsträckning än de som bor i hushåll utan barn svarat att det borde satsas mer på bio, curlinghall, sport-, idrottshallar, ungdoms- fritidsgårdar och utomhusplaner.

Förändringar sedan 2001

Svarsalternativen på denna fråga skiljer sig åt från de som fanns i 2001 års undersökning, så en jämförelse kan bara göras mellan de alternativ som finns med i bägge undersökningarna, t ex var bio och motorsportbana nya för denna undersökning. År 2001 toppade badhus listan, följt av cykelvägar/motionsslingor och kultur- och kongresshus. Av dessa finns cykelvägar/motionsslingor återigen på andra plats, även om inte en lika stor andel markerat detta alternativ som för sju år sen. Idag skulle fler vilja se satsningar på ungdoms- och fritidsgårdar (detta alternativ formulerades dock lite annorlunda 2001 vilket kan påverka resultatet) samt bibliotek.

I övrigt verkar intresset för satsningar på musik, museer, utomhusplaner, teater och bildkonst vara ungefär detsamma, medan intresset för satsningar på dans, sport-/idrottshallar och film verkar ha minskat (de två senare speciellt bland männen).

I detta sammanhang kan det också vara intressant att återknyta till kapitel 4. Som vi såg hade 19 procent av de svarande inte gått på bio, men uppgett att intresse finns. Motsvarande siffra för dansat som motions- konstform är 29 procent, deltagit i kursverksamhet 24 procent och för motorsport 16 procent. Se även *Figur 23* i bilagan!

I enkäten fanns också en fråga om vad man skulle vilja ägna sig åt, men som inte erbjuds på Åland i dagsläget. Man fick själv ange vilken fritidsaktivitet man är intresserad av. De svar som återkom flest gånger var:

- motorbana (13 svar)
- bio (5 svar)
- dans av olika slag (5 svar)
- rugby (3 svar)
- Friskis och Svettis (3 svar).

Referenser

Statistiska centralbyrån (2003): *Tid för vardagsliv - Kvinnors och mäns tidsanvändning 1990/1991 och 2000/01*. Rapport 99.

Ålands statistik- och utredningsbyrå, Rundberg- Mattsson Maria (2001): *Ålänningarnas kultur- och fritidsvanor*.

Statistikcentralen, Pääkönen Hannu (2005): *Perheiden ajankäyttö*.

Ålands statistik- och utredningsbyrå. Statistisk Årsbok för Åland 2008.

Körner, Svante och Wahlgren, Lars, Studentlitteratur (1996): *Praktisk statistik*

BILAGOR

Nummer
ÅSUB 51Datum
2008-09-30**Hej!**

Vad gör du på din frid? Vad skulle du vilja göra på din frid? Vad hindrar dig att göra det? Har du rest bort från Åland, för att få ägna dig åt din favoritssysselsättning? Besökte du Ålands Sjödagar i år? Vad tycker du att beslutsfattarena på Åland borde satsa mer resurser på?

Du är en av 700 ålänningar födda 1992 och tidigare, som kan påverka utbudet av kultur- och fritidsaktiviteterna på Åland. Så fyll i formuläret och skicka in det till oss på ÅSUB senast måndagen den 20 oktober 2008. Bland alla som svarat lottar vi ut 100 euro!

Ålands statistik- och utredningsbyrå (ÅSUB) har för andra gången fått uppdraget av Ålands landskapsregering att **undersöka ålänningars kultur- och fritidsvanor**. Den senaste kultur- och fritidsvaneundersökningen gjordes år 2001.

Ditt svar är hemligt och behandlas konfidentiellt. Frågeformuläret är numrerat för att vi inte ska skicka onödiga påminnelser. Dessutom behövs numret för att vi ska kunna dra en vinnare bland dem som svarat.

Om du har några frågor gällande undersökningen ring mig, Maria Rundberg, på telefon 25495 eller skicka ett mejl till maria.rundberg@asub.ax.

På baksidan av det här brevet hittar du några tips för hur du fyller i enkäten.

Tack för din hjälp!

Maria Rundberg
Utredare

Vänd!

Postadress:
Pb 1187
AX -22111 MARIEHAMN

Telefon:
+358 18 25 490
e-post: info@asub.ax

Telefax:
+358 18 19495
www.asub.ax

Några tips för hur du svarar på frågorna

I fråga 8 är vi intresserade av att få veta hur många timmar i snitt per vecka (totalt 168 h/vecka) som du uppskattar att du förvärvsarbetar, studerar, utför hemarbete (tex hushålls-, underhållsarbete, omsorg om barn/andra, inköp), tillfredsställer personliga behov (tex sover, äter, annan personlig omvårdnad) samt har fri tid (utövar aktiviteter inkl. TV-tittande, läsning, socialt umgänge). Observera att restiden till/från aktiviteten ska ingå.

Under rubriken "Utövande av fritidsaktiviteter på Åland" vill vi veta hur ofta du har utövat/kommer att utöva de uppräknade fritidsaktiviteterna under år 2008 eller då det är frågan om säsongbundna aktiviteter såsom; "Åkt skridskor, långfärdsskridskor", "Plockat bär, svamp", under den senaste säsongen. Om du under hösten t ex har plockat bär och svamp uppskattningsvis varje helg, så ska du kryssa i rutan "En gång/vecka" och inte slå ut det på hela året och kryssa i "Någon/några gånger per år".

Kom ihåg att vi endast är intresserade av aktiviteter som du utövar på din fritid, inte under din arbetstid/skoltid och inte i form av yrkesmässigt utövande! Ibland kan en aktivitet såsom skogsarbete eller trädgårdsskötsel uppfattas som en fritidssyssla av vissa personer, medan andra uppfattar aktiviteten som hemarbete. Kryssa för de svarsalternativ som bäst passar in på dig!

Tack!

Postadress:
Pb 1187
AX -22111 MARIEHAMN

Telefon:
+358 18 25 490
e-post: info@asub.ax

Telefax:
+358 18 19495
www.asub.ax

Undersökning om ålänningars kultur- och fritidsvanor

Vänligen fyll i blanketten tydligt (svaren läses maskinellt)! Tack!

Grunduppgifter

1. Ditt födelseår?

2. Kön? Kvinna Man

3. Var bor du? Mariehamn Fasta Ålands landsbygd Skärgården

4. Din huvudsakliga sysselsättning?

- Studerande
 Tjänsteman/arbetstagare
 Arbetsgivare/företagare/lantbrukare
 Pensionär
 Föräldra-/vårdledig/övrigt hemarbete
 Annat

5. Din högsta utbildning?

- Grundskola/folkskola/mellanskola Yrkesskola/institut/gymnasium Universitet/högskola

6. Antal personer i ditt hushåll (inkl. dig själv)?

7. Finns det barn under 18 år i hushållet? Nej Ja. Hur många? barn

8. Uppskatta hur många timmar per vecka (totalt 168 h/vecka) som du i snitt; (inkl. restid till/från aktivitet)

förvärvsarbetar studerar utför hemarbete (inkl. underhåll, omsorg om barn)
 har fri tid (aktiviteter inkl. TV-tittande, tillfredsställer personliga behov
 läsning, socialt umgänge) (tex äter, sover)

Utövande av fritidsaktiviteter på Åland

9. Hur ofta har du utövat följande **fritidsaktiviteter** under det senaste året (2008) eller om det är frågan om säsongaktiviteter under den senaste säsongen? Kryssa för det svarsalternativ som **bäst** passar in på dig!

Ett kryss per rad!

	Dagligen/ nästan dagligen	Flera gångar/ vecka	En gång/ vecka	Någon gång/ månad	Någon/ några gångar/ år	Aldrig, men intresse finns	Aldrig, inget intresse
Sport, motion							
Promenerat/stavgått	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Joggat	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Cyklat	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Åkt skateboard, inlines	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Friidrottat	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Spelat fotboll	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Spelat innebandy	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Spelat tennis/badminton	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Utövat annan bollsport	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Bowlat	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Spelat golf	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

1160504636

	<i>Ett kryss per rad!</i>					Aldrig, men intresse finns	Aldrig, inget intresse
	Dagligen/ nästan dagligen	Flera gångar/ vecka	En gång/ vecka	Någon gång/ månad	Någon/ några gångar/ år		
Ridit, utövat hästsport	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Simmat, vatten- gymnastiserat	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Sportdykt	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Båtsport tex seglat, rott, vindsurf, paddlat kanot	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Styrketränat tex på gym	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Grupptränat tex aerobic, boxercise, spinning, pilates	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Utövat kampsporter	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Utövat skytte	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Utövat motorsport	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Spelat ishockey	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Åkt skridskor, långfärdsskridskor	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Åkt längdskidor	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
<i>Friluftaktiviteter</i>							
Fiskat, sportfiskat	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jagat	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Skogsarbete som fritidssyssla	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Vandrat	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Plockat bär, svamp	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Fågelskådat	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
<i>Inomhus aktiviteter</i>							
Använt datorer tex sökt info, chattat, ordbehandlat	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Spelat dator-/TV-spel	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Sett på TV, DVD-film	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Lyssnat aktivt på radio	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Spelat på tex tips, trav, bingo, nätspel	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Spelat sällskapsspel tex bridge, schack, familjespel	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
<i>Hantverk, teknik</i>							
Handarbetat, vävt, slöjdat	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Utövat konstnärligt hantverk tex målat, skulpterat, tecknat	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Meckat, modellbyggt	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

3620504639

	<i>Ett kryss per rad!</i>					Aldrig, men intresse finns	Aldrig, inget intresse
	Dagligen/nästan dagligen	Flera gånger/vecka	En gång/vecka	Någon gång/månad	Någon/några gånger/år		
<u>Musik, dans, teater</u>							
Spelat instrument	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Sjungit i kör, tagit sånglektioner	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Lyssnat aktivt på musik	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Gått på konsert	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Dansat som motions-, konstform	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Utövat amatörteater	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Gått på teater	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
<u>Hem- och familjeliv</u>							
Sällskapsdjur: skött, tränat	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Bakat som fritidssyssla	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Trädgårdsskötsel	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Varit på stugan	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Varit ut med båten	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Gjort utflykter	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
<u>Indirekt deltagande</u>							
Varit funktionär vid tex barns fritidsaktiviteter	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Varit åskådare vid idrottsaktiviteter	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
<u>Sociala aktiviteter</u>							
Umgåtts med släkt/vänner i hemmiljö	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Besökt fritids-, ungdomsgård	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Besökt café	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Träffat kompisar ute, tex på stan	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Sällskapsliv/dans på krog/lokal	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
<u>Studier och liknande</u>							
Läst böcker, tidskrifter	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Skrivit, diktat	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Deltagit i kursverksamhet	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Gått på föreläsning	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Besökt bibliotek	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Samlat på tex frimärken	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Filmat, fotograferat	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Släktforskat	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

8731504637

5846504631

Ett kryss per rad!

	Dagligen/ nästan dagligen	Flera gångar/ vecka	En gång/ vecka	Någon gång/ månad	Någon/ några gångar/ år	Aldrig, men intresse finns	Aldrig, inget intresse
Besök, övriga aktiviteter							
Besökt museum	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Besökt marknad, auktion	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Besökt utställning	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Gått på bio	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mental träning tex yoga	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Deltagit i religiös aktivitet	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Deltagit i förenings- verksamhet	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Resor <u>utanför</u> Åland?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Jag har utövat annan fritidsaktivitet, vilken?

Hur ofta har du utövat den aktiviteten?

Anläggningar på Åland**10. Hur ofta har du besökt följande lokaler/anläggningar (själv utövat/varit åskådare) under det senaste året (2008) eller säsongen?**

	Dagligen/ nästan dagligen	Flera gångar/ vecka	En gång/ vecka	Någon gång/ månad	Någon/ några gångar/ år	Aldrig, men intresse finns	Aldrig, inget intresse
Mariebad	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Idrottsgården	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Baltichallen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Bollhalla	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Islandia	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Eckeröhallen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ålands idrottcenter, inomhushall	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ålands idrottcenter, simhall	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Skyttehall, -bana	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Andra idrottshallar på Åland	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Gym	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Golfbana	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ridanläggning	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Motorsportsbana	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Motions-, skidspår	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Tennisutomhusbana	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Utomhusplan, isbana	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Samlingslokal tex ungdomslokal	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Föreningsverksamhet

11. Du som deltagit aktivt i föreningsverksamhet, i vilken/vilka föreningar? *Flera kryss möjliga!*

☐ Idrottsförening	☐ Hembygds-, bya-, Marthaförening
☐ Hälsofrämjande förening	☐ Djurförening tex häst-, hund-, djurskyddsfören.
☐ Handikapp- eller sjukdomsrelaterad fören	☐ Motorförening
☐ Nykterhetsförening	☐ Seglarförening
☐ Hjälporganisation tex Röda Korset	☐ Jakt-/Fiskeförening
☐ Frivillig Brandkår	☐ Fredsförening
☐ Hem och Skola	☐ Politisk förening
☐ Ungdomsförening	☐ Invandrarförening, språklubb
☐ Natur-/Miljöförening	☐ Kulturförening, teater, musik, konst
☐ Bransch-, yrkesförening	☐ Studieförening
☐ Fackförening	☐ Dam-/Herrförening tex Zonta, Rebecca, Lions, Rotary
☐ Pensionärsförening	☐ Annan förening, vilken? _____

Evenemang och aktivitetsutbud på Åland under år 2008

12. Har du under år 2008 besökt eller planerar du att besöka något/några av följande evenemang på Åland under året?

Musikevenemang

- Mariehamn Winter Jazz 2008
- Ålands Orgelfestival
- Visor så in i Norden
- Alandia Jazz Festival
- Rock Off Festival
- Island in the Sun
- Allsång i Badhusparken
- Konsertserie Katrina
- Röster för Östersjön
- Ålands Countryfestival
- Annat, vilket? _____

Sportevenemang

- IFK Mariehamn/Åland United fotbollsmatcher
- Alandia Cup
- Trav
- Mariehamns spelen (tennis)
- Mariehamns Regattan
- Ridsport (nationella hopptävlingar)
- Sjöjungfruloppet
- Kanonloppet
- Åland Marathon & 1/2 Marathon
- Ishockeyevenemang
- Motorsportevenemang
- Annat, vilket? _____

Teaterföreställningar

- Sommarteater
- Andra åländska teateruppsättningar
- Utomåländska teatergästspel
- Annan, vilken? _____

Övriga evenemang

- Vera filmfestivalen
- Mariehamns Litteraturdagar
- Öppna Ateljeér
- Barnens dag
- Tivoli (Berglunds Tivoli)
- Summer In
- Postrodden
- Bondbröllop
- Gustav Vasa-dagarna
- Ålands Sjödagar
- Vikingamarknad
- Bomarsundsdagarna
- Röda Kors Marknad
- Kultumatten
- Skördefesten på Åland
- Viking Line Dogshow
- Open By Night
- Köpmannamässan/Godbymässan
- Annat, vilket? _____

Utövande av fritidsaktiviteter utanför Åland

13. Hur ofta under det senaste året reste du på din fritid utanför Åland?

- Varje vecka 1-3 gånger/månad 4-11 gånger/år 1-3 gånger/år Aldrig

0436504631

14. Har du under det senaste året (2008) rest utanför Åland för att utöva följande fritidsaktiviteter?

☐ Besökt släkt/vänner	☐ Vandringsresa	Flera kryss möjliga!
☐ Gått på konsert	☐ Solat och badat	
☐ Gått på teater	☐ Besökt badhus	
☐ Besökt museum	☐ Besökt hälsohem, friskvårdsanläggning SPA	
☐ Besökt utställning	☐ Åkt slalom, skidor	
☐ Besökt mässas	☐ Spelat golf	
☐ Besökt bio	☐ Tränat/tävlat i någon annan idrott	
☐ Besökt djurpark, nöjesfält	☐ Besökt idrottstävling, -evenemang	
☐ Shoppat	☐ Någon annan fritidsaktivitet, vilken? _____	
☐ Kursverksamhet (ej arbetsrelaterad)	_____	

Utvärdering**15. Hur nöjd är du med din fritid?**

- Mycket nöjd Ganska nöjd Varken nöjd eller missnöjd Ganska missnöjd Helt missnöjd

16. Vilka faktorer begränsar ditt utövande av fritidsaktiviteter?

- Ingenting begränsar mitt utövande av fritidsaktiviteter **Flera kryss möjliga!**
- Tidsbrist
- Bristande utbud
- Brist på pengar
- Brist på umgänge
- Hälsan
- Annan, vilken? _____

17. Hur mycket pengar lägger du uppskattningsvis ned på dina egna fritidsaktiviteter per månad? (exkl. kostnader tex för båt, stuga)

_____ euro/månad

18. Vilken fritidsaktivitet skulle du gärna vilja ägna dig åt, men som inte erbjuds på Åland?**19. Vad tycker du att beslutsfattarna borde satsa mer resurser på, då det gäller våra fritidsaktiviteter?**

☐ Bibliotek	☐ Motorbana	Flera kryss möjliga!
☐ Bildkonst	☐ Museer	
☐ Bio	☐ Musik	
☐ Curlinghall	☐ Sport-, idrottshallar	
☐ Cykel-, promenadvägar, motionsslingor	☐ Teater	
☐ Dans	☐ Ungdoms-, fritidsgårdar	
☐ Film	☐ Utomhusplaner	
☐ Golf	☐ Annat, vad? _____	
☐ Kursverksamhet		

20. Hur nöjd är du med utbudet av fritidsaktiviteter i din kommun?

- Mycket nöjd Ganska nöjd Varken nöjd eller missnöjd Ganska missnöjd Helt missnöjd

21. Jag är missnöjd med utbudet av fritidsaktiviteter i min kommun, eftersom...

Stort tack för din medverkan!

Figur 21. Den svenska tidsanvändningsundersökningen. Genomsnittlig tid för aktiviteter år 2000/01 efter kön, timmar och minuter per dygn samt andelen utövare en genomsnittlig dag. (20-84 åringar).

	Kvinnor		Män	
	Alla dagar	Andel	Alla dagar	Andel
Förvärvsarbete, m.m	02:43	37	03:59	49
Arbetsresor	00:17	34	00:26	44
Förvärvsarbete totalt	03:00	37	04:25	49
Hushållsarbete	02:08	96	01:03	80
därav Matlagning	00:46	87	00:25	64
Diskning, avdukning	00:22	70	00:11	43
Städning av bostaden	00:32	66	00:17	40
Tvätt, strykning	00:18	38	00:04	9
Underhållsarbete	00:23	39	00:38	35
Omsorg om egna barn	00:26	27	00:15	21
Omsorg om andra	00:10	16	00:08	12
Inköp av varor och tjänster	00:29	52	00:23	44
Annat hemarbete	00:11	35	00:10	27
Resor i samband med med hemarbete	00:28	62	00:27	58
Hemarbete totalt	04:14	99	03:03	93
Personlig omvårdnad	09:05	100	08:43	100
Måltider	01:32	99	01:27	97
Resor i sb med personliga behov	00:01	4	00:02	6
Personliga behov totalt	10:38	100	10:11	100
Studier	00:19	8	00:14	6
Resor i samband med studier	00:03	5	00:02	3
Studier, totalt	00:22	9	00:16	6
Idrott och friluftsliv	00:35	40	00:40	38
Föreningsverksamhet m.m.	00:06	5	00:08	7
Underhållning, kultur	00:06	6	00:05	5
Social samvaro	01:10	77	01:00	61
TV och radio	01:51	83	02:09	85
Läsning	00:37	62	00:32	52
Hobbies	00:20	30	00:29	32
Övrig fri tid	00:26	43	00:25	39
Resor i samband med fri tid	00:27	42	00:30	42
Fri tid, totalt	05:38	100	05:58	99
Övrigt, okodbart	00:08	16	00:07	16
Totalt	24:00:00	100	24:00:00	100
Antal dagboksdagar	4420		3535	

Källa: Statistiska centralbyrån "Tid för vardsliv" (2003)

Tabell 10. Genomsnittlig tid för aktiviteter per dag, enligt kön (Befolkningen 20-64 år)

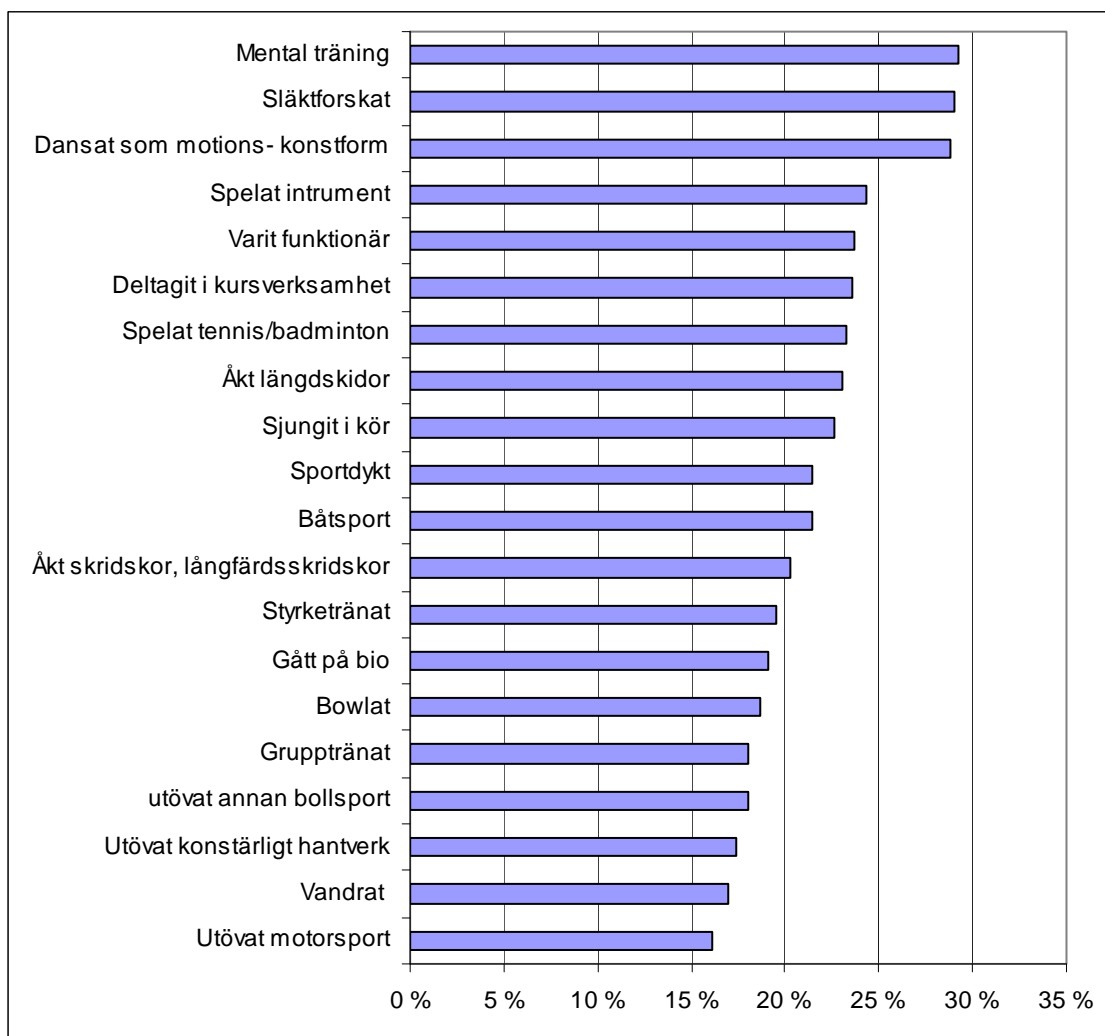
	Genomsnitt Sverige		Genomsnitt Åland	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Förvärvsarbete	3:41	5:12	04:01	04:52
Hemarbete	4:08	2:52	03:59	02:31
Personliga behov	10:30	9:59	09:23	08:49
Studier	0:26	0:18	00:33	00:47
Fri tid	5:08	5:31	04:41	05:38
Övrigt, okodbart	0:07	0:07	01:23*	01:23*
Totalt	24:00	24:00	24:00	24:00

* Då vår metod skiljer sig från den SCB:s tidsanvändningsstudie, har vi också fått större andel icke fördelad tid.

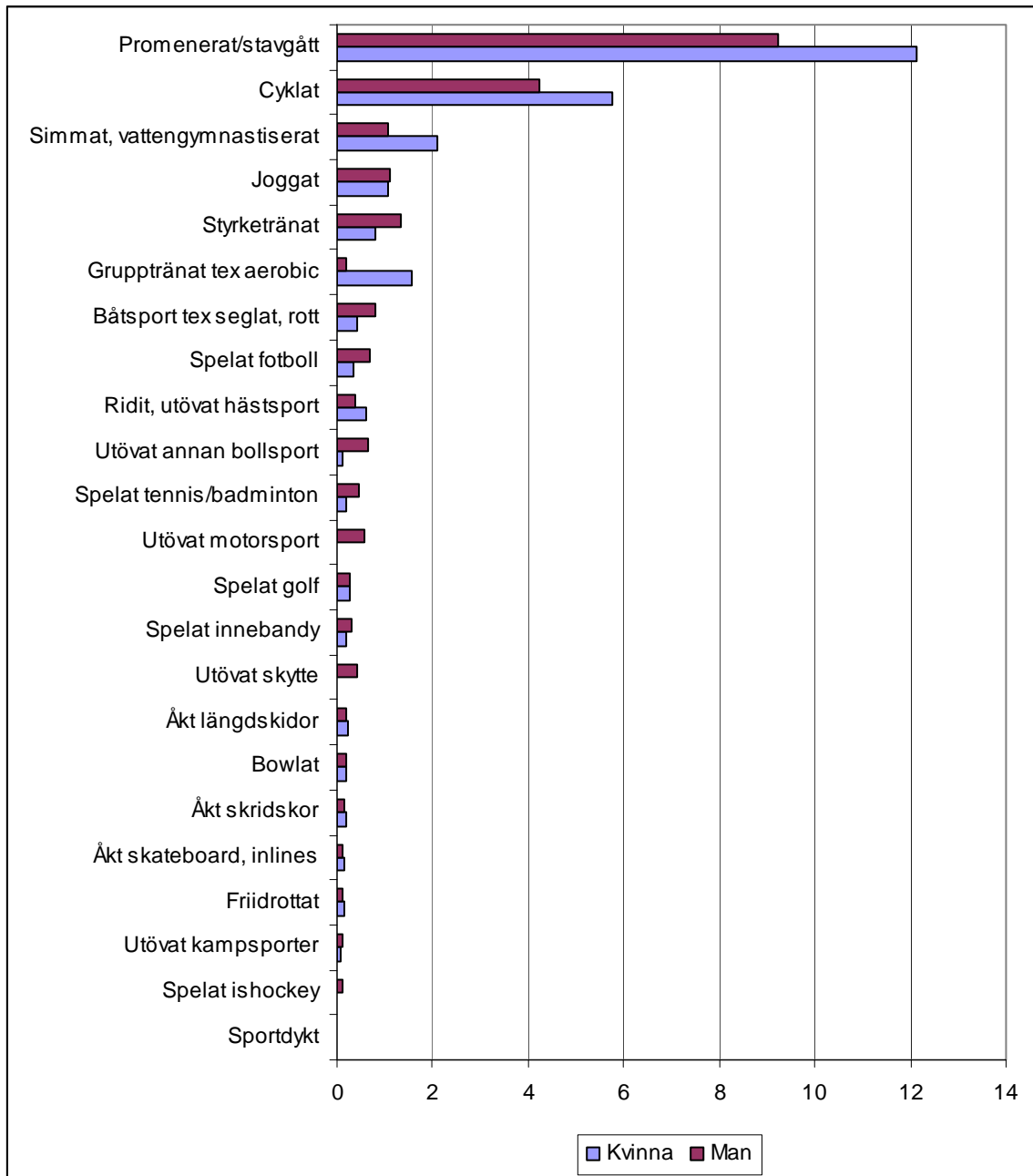
Figur 22. De 20 populäraste fritidsaktiviteterna år 2008 och 2001 (utövade antal gånger per månad)

2008 års (denna) undersökning		2001 års undersökning	
Sett på TV, DVD-film	17	Sett på TV/video	20
Lyssnat aktivt på radio	16	Lyssnat aktivt på radio	16
Läst böcker, tidskrifter	14	Läst böcker/tidskrifter	14
Använt datorer	12	Promenerat/joggat	11
Lyssnat aktivt på musik	11	Lyssnat aktivt på musik	10
Promenerat/stavgått	11	Sällskapsdjur: skött/tränat	9
Sällskapsdjur	8	Umgåtts med släkt/vänner	7
Umgåtts med släkt/vänner	6	Använt datorer/datorspel	7
Cyklat	5	Cyklat	6
Handarbetat, vävt, slöjdat	3	Trädgårdsskötsel	5
Varit på stugan	3	Träffat kompisar ute	4
Träffat kompisar ute	3	Handarbetat/vävt/slöjdat	3
Varit ut med båten	3	Varit ute med båten	3
Spelat dator-, TV-spel	3	Varit i stugan/fritidhuset	3
Besökt cafe	2	Besökt cafe	3
Filmat, fotograferat	2	Besökt bibliotek	2
Bakat som fritidssyssla	2	Spelat på t ex tips	2
Gjort utflykter	2	Plockat bär/svamp	2
Besökt bibliotek	2	Simmat/vattengymnastisera	2
Spelat på t ex tips, trav	2	Deltagit i förening	2

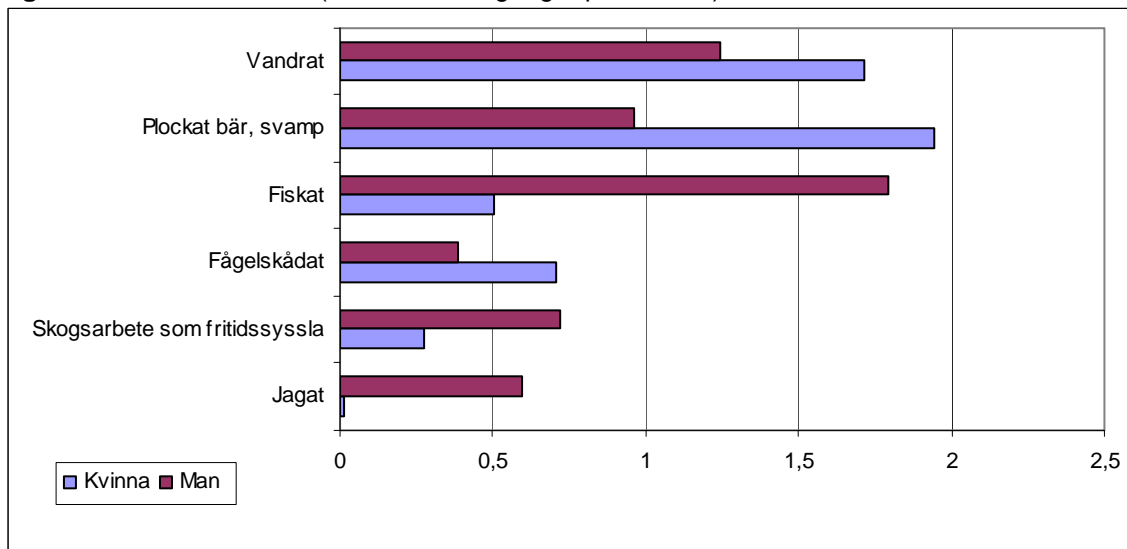
Figur 23. De 20 främsta aktiviteter där de svarande svarat att de inte utövat dessa under året, men att intresse finns (andel svarande i procent).

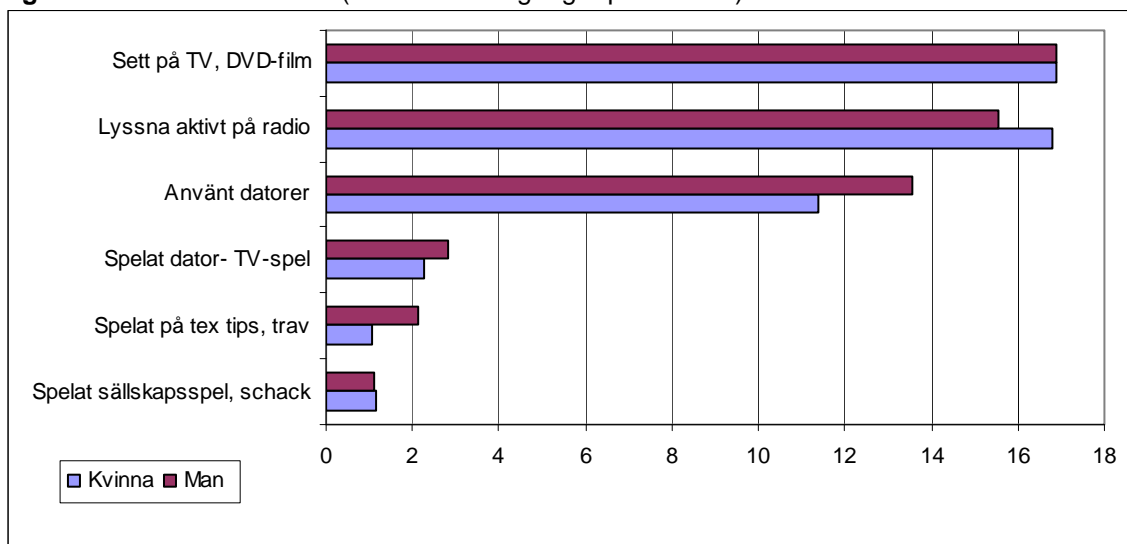
Figur 24. Sportaktiviteter (utövade antal gånger per månad)

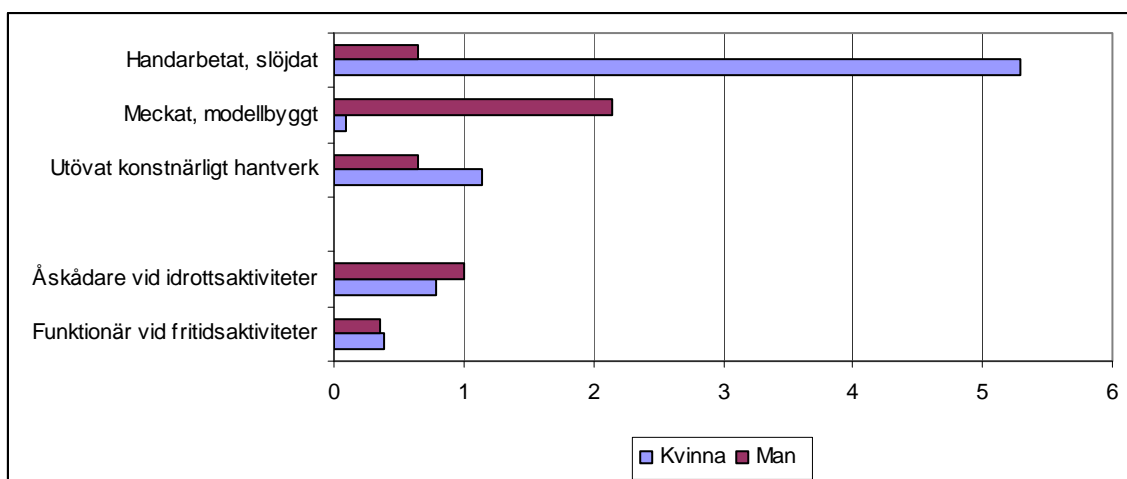
Figur 25. Friluftaktiviteter (utövade antal gånger per månad)

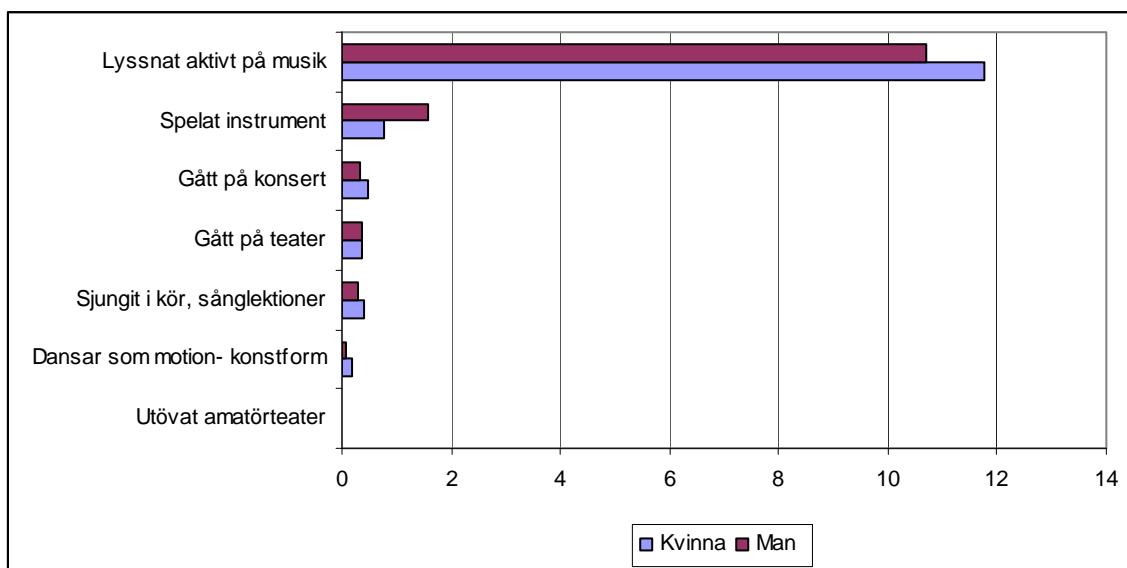
Figur 26. Inomhusaktiviteter (utövade antal gånger per månad)

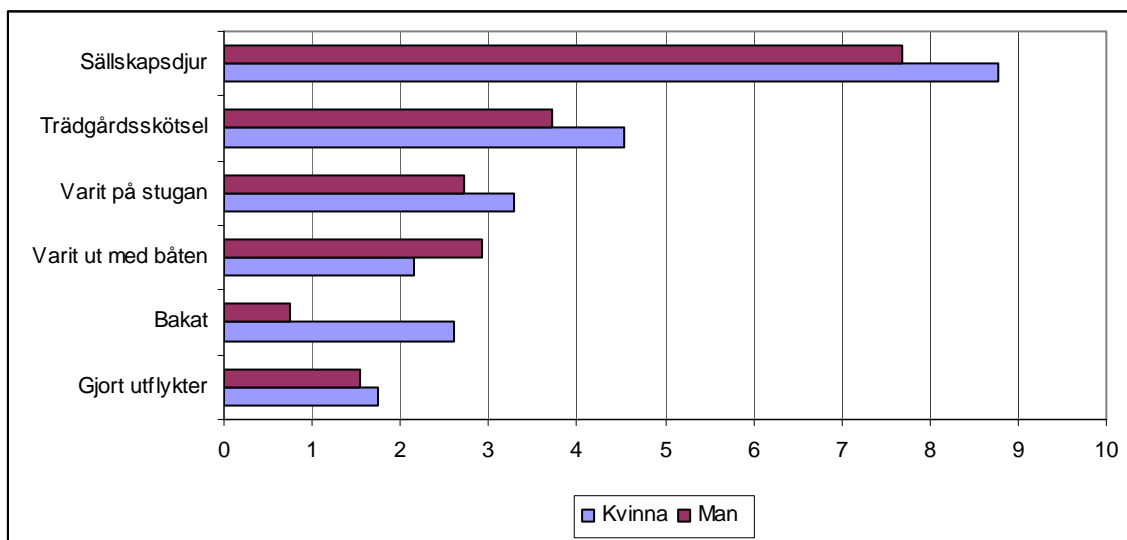
Figur 27. Hantverk, teknik och indirekt deltagande (utövade antal gånger per månad)

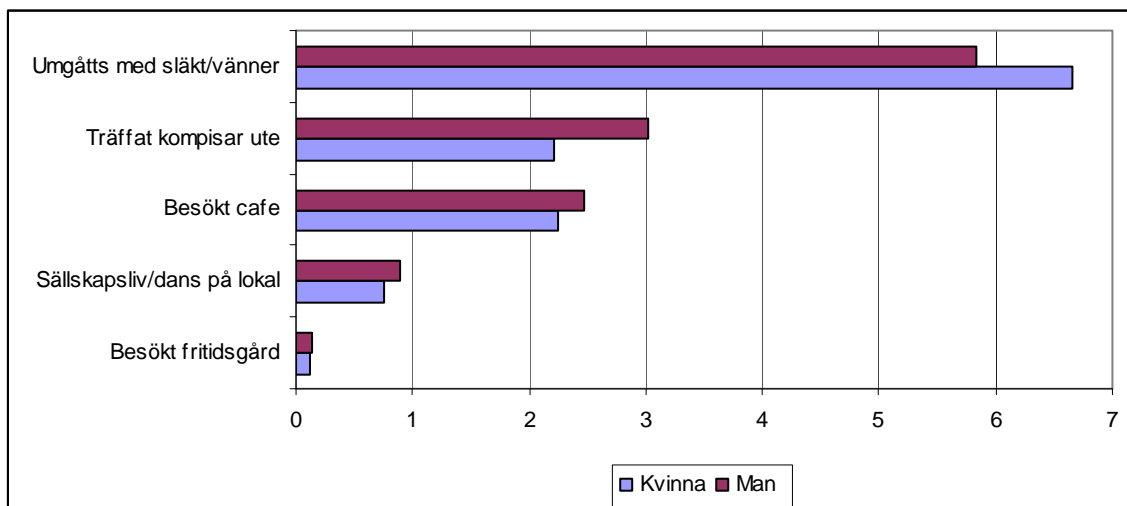
Figur 28. Musik, dans, teater (utövade antal gånger per månad)

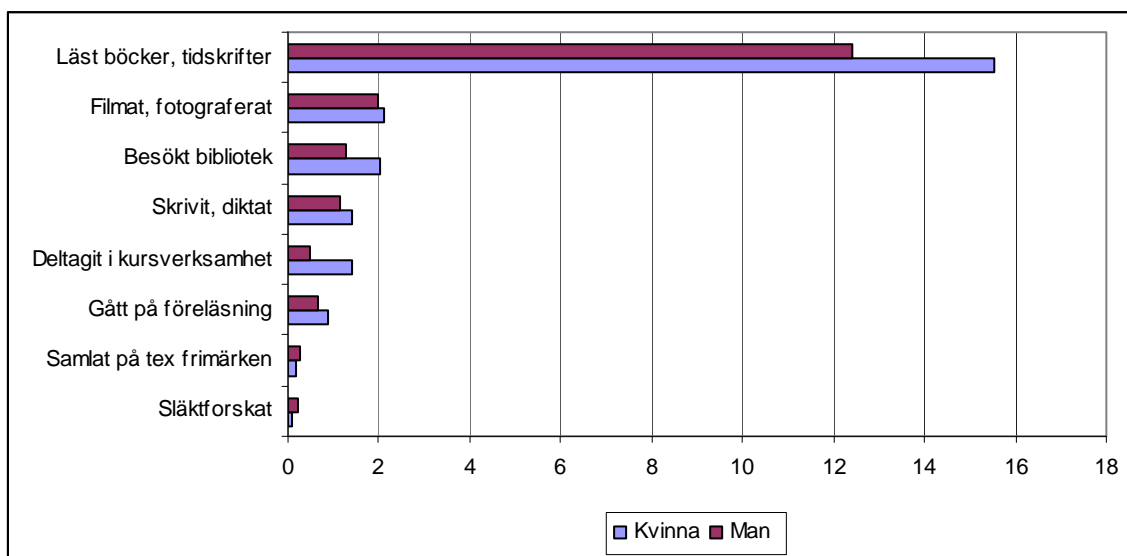
Figur 29. Hem- och familjeliv (utövade antal gånger per månad)

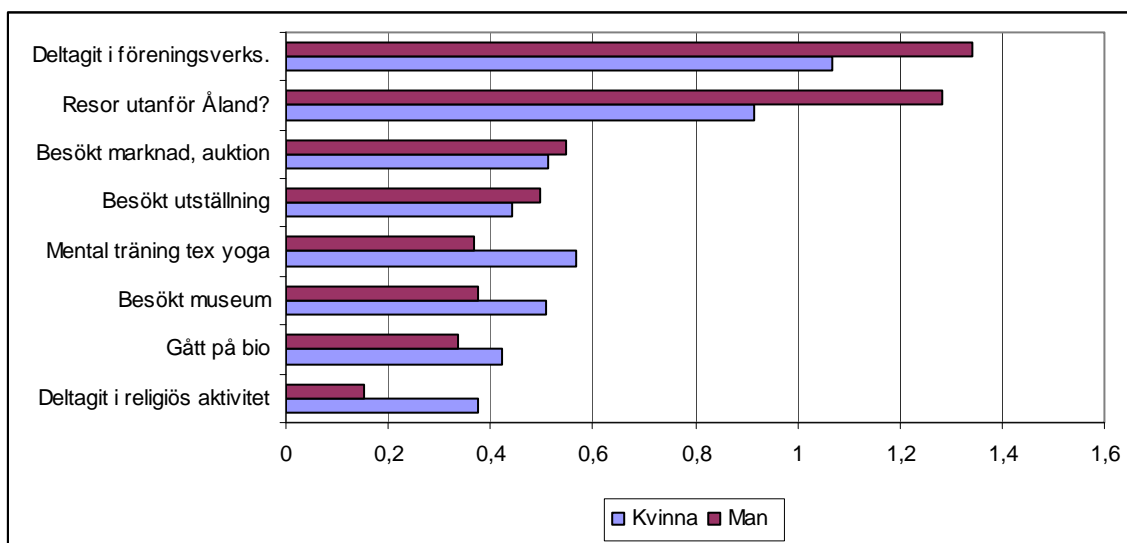
Figur 30. Sociala aktiviteter (utövade antal gånger per månad)

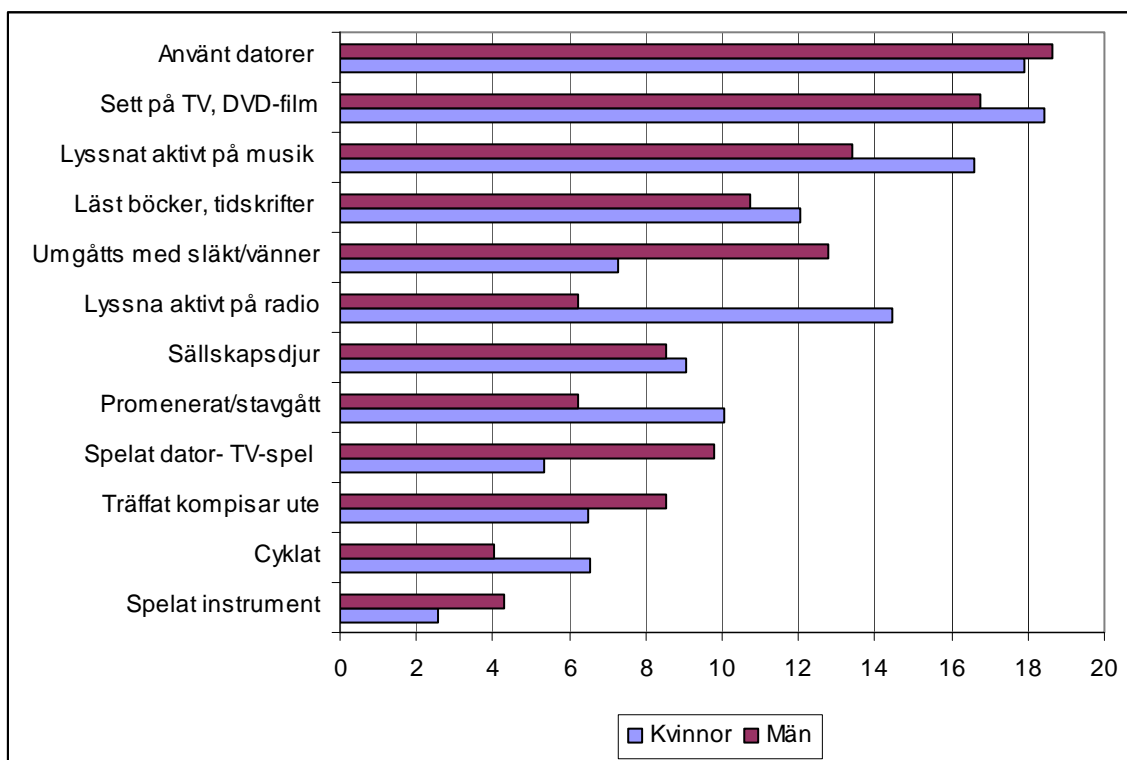
Figur 31. Studier och liknande (utövade antal gånger per månad)

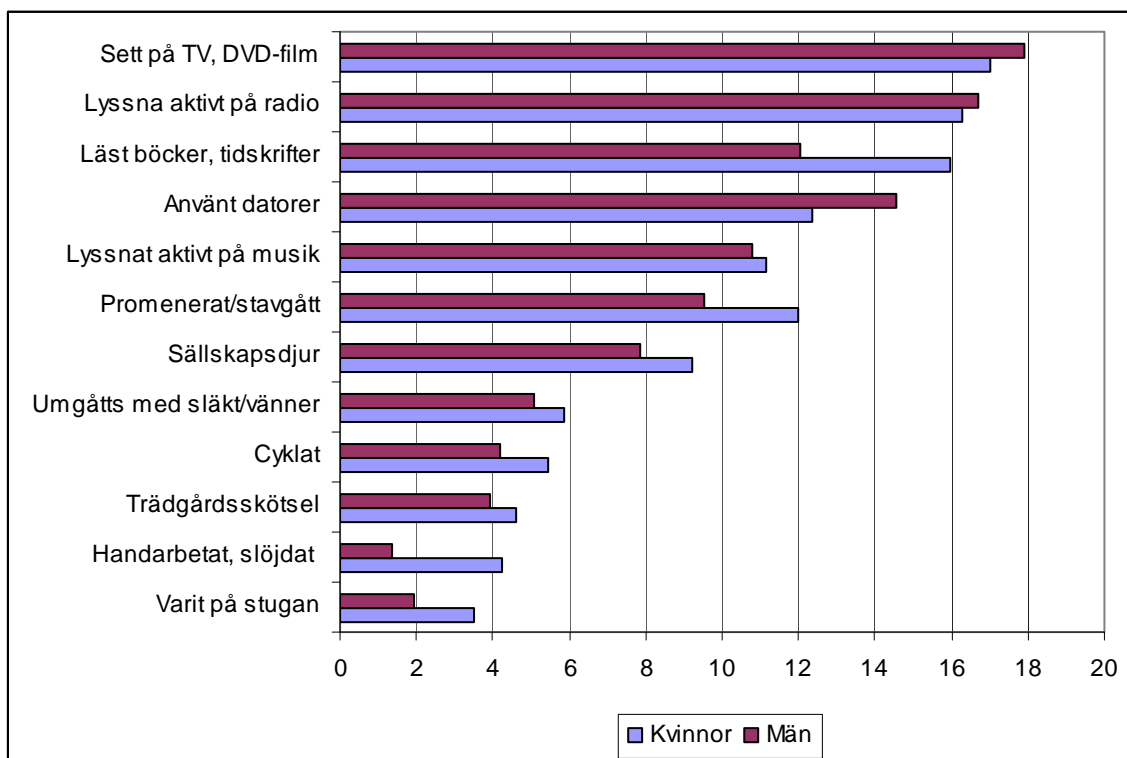
Figur 32. Besök, övriga aktiviteter (utövade antal gånger per månad)

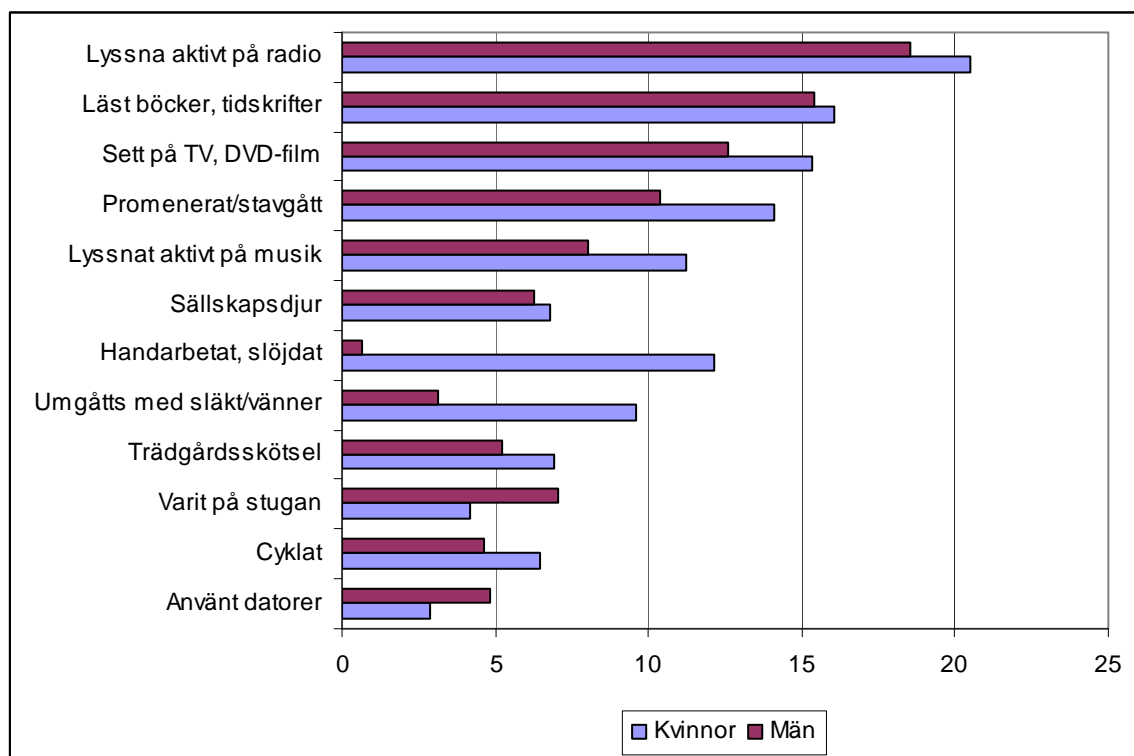
Figur 33. De populäraste fritidsaktiviteterna bland ungdomar (16-24 år). Antal gånger/månad.

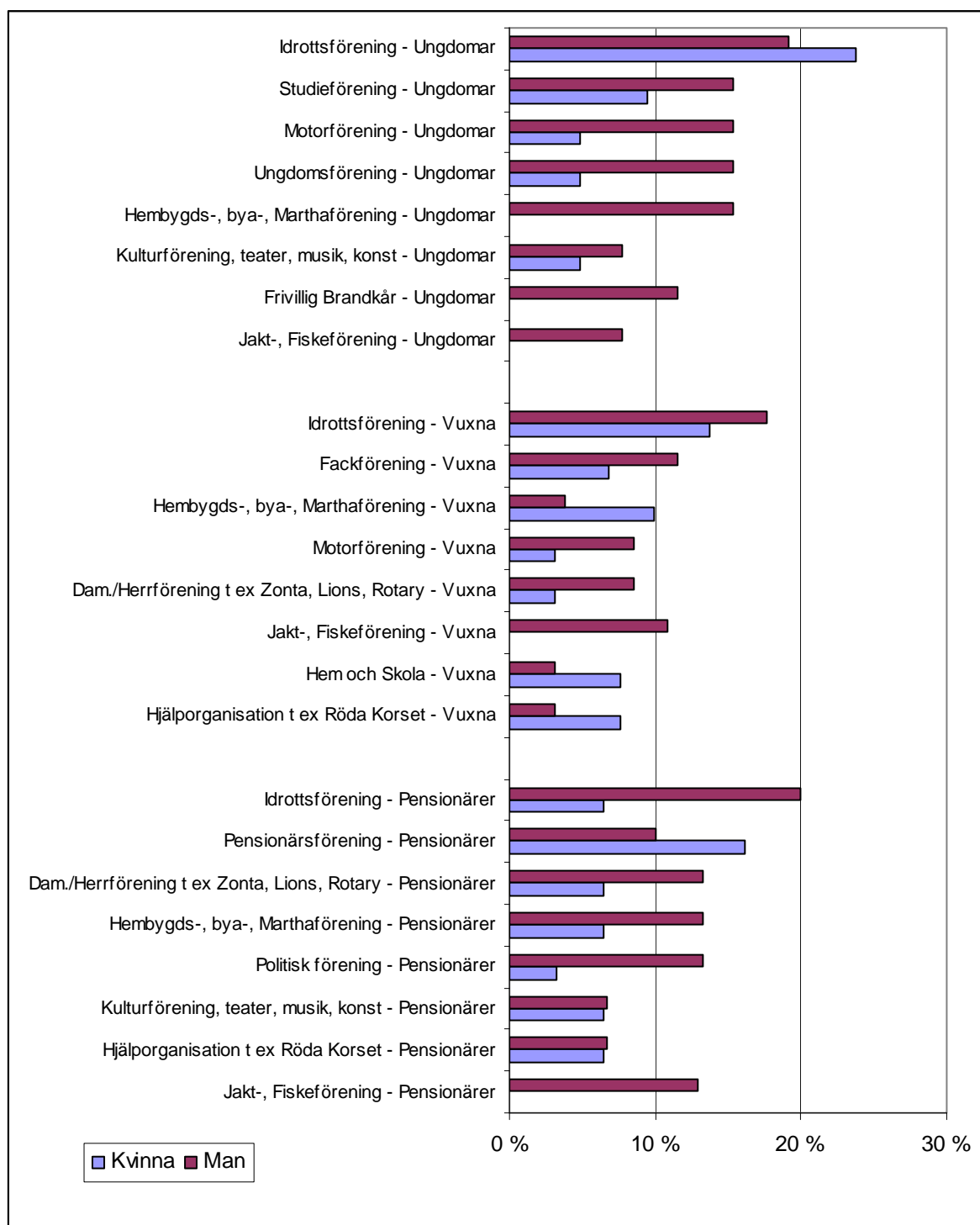
Figur 34. De populäraste fritidsaktiviteterna bland vuxna (25-64 år). Antal gånger/månad.

Figur 35. De populäraste fritidsaktiviteterna bland pensionärer (64+ år). Antal gånger/månad.

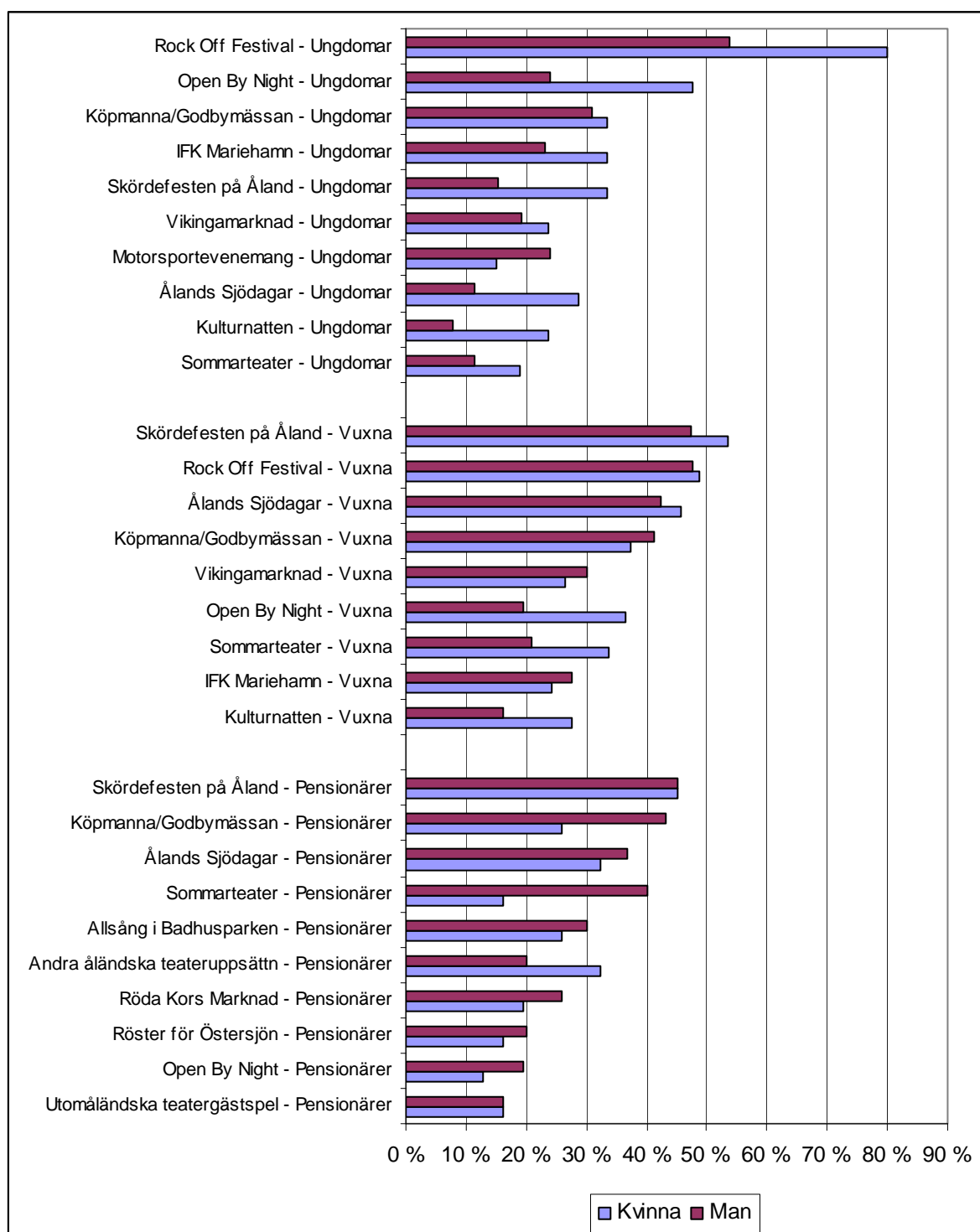
Figur 36. De åtta populäraste föreningarna*, uppdelat efter ungdomar (16-24 år), vuxna (25-64 år) och pensionärer (65+ år). Andel svarande i procent**.

* Föreningarna är rangordnade efter den totala andelen svarande, dvs. både kvinnor och män

** Observera att antal svarande för ungdomar och pensionärer är relativt få, vilket gör att resultaten för dessa grupper inte är lika tillförlitliga som för gruppen vuxna.

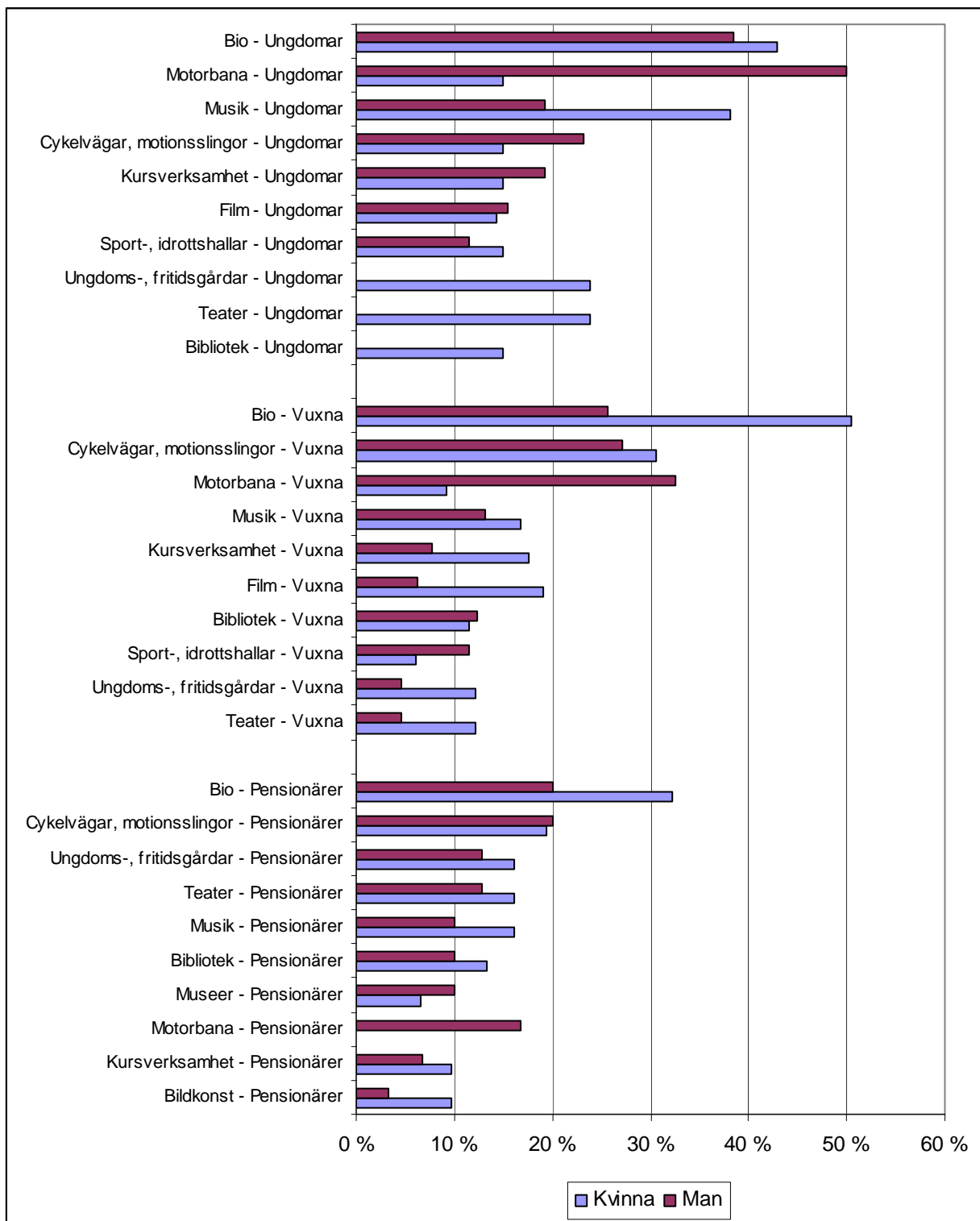
Figur 37. De tio populäraste evenemangen*, uppdelat efter ungdomar (16-24 år), vuxna (25-64 år) och pensionärer (65+ år). Andel svarande i procent**.

* Evenemangen är rangordnade efter den totala andelen svarande, dvs. både kvinnor och män

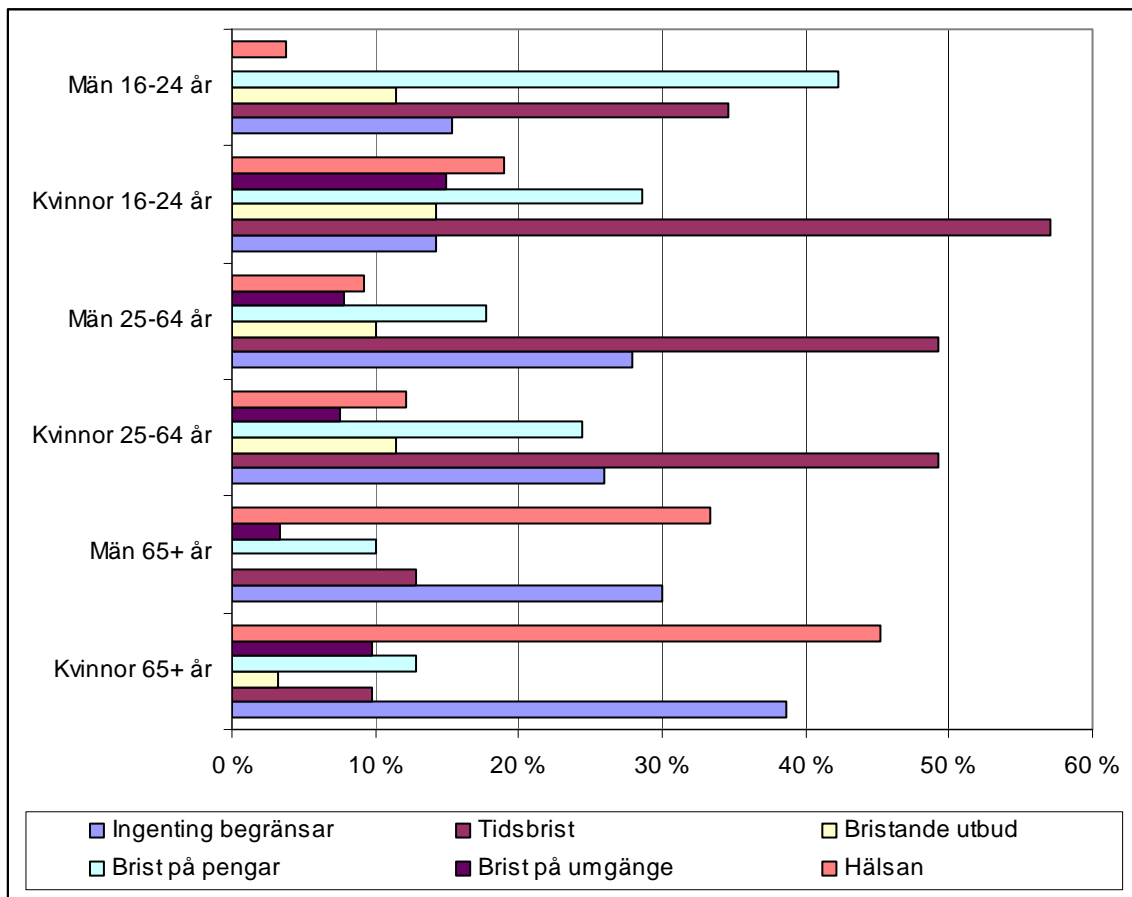
** Observera att antal svarande för ungdomar och pensionärer är relativt få, vilket gör att resultaten för dessa grupper inte är lika tillförlitliga som för gruppen vuxna.

Figur 38. De tio främsta fritidsaktiviteterna man tycker beslutsfattarna borde satsa mer resurser på*, uppdelat efter ungdomar (16-24 år), vuxna (25-64 år) och pensionärer (65+ år). Andel svarande i procent**.

* Evenemangen är rangordnade efter den totala andelen svarande, dvs. både kvinnor och män

** Observera att antal svarande för ungdomar och pensionärer är relativt få, vilket gör att resultaten för dessa grupper inte är lika tillförlitliga som för gruppen vuxna.

Figur 39. Faktorer som begränsar fritidutövandet, andelen svarande i procent.

Figur 40. Utnyttjande av Mariehamns stads fritidsanläggningar 1997, 2002 och 2007

Antal besök

	Kvinnor			Män		
	1997	2002	2007	1997	2002	2007
Summa	80 014	99 731	160 182	152 064	135 893	212 837
Mariebad	62 612	52 494
Idrottsgård	44 158	20 155	14 093	65 236	29 087	38 874
Islandia	8 317	7 692	8 830	32 295	24 155	25 770
Baltichallen	..	18 840	14 698	..	24 495	21 468
Bollhalla	..	3 280	12 857	..	1 979	13 472
Utomhusanläggningar (idrottsplaner)	5 852	11 398	10 325	32 868	37 155	37 626
Skolorna (gym.salar)	8 822	8 976	3 181	5 427	5 546	4 659
Ungdomsverksamheten (Uncan etc)	12 865	18 831	21 066	16 238	13 355	17 864
Ridanläggning	..	10 559	12 520	..	121	610

Mariebad öppnade 2004

Idrottsgård öppen endast halva året 2002

Källa: Kvinnor och män på Åland 2008

Figur 41. Museibesök 2000-2007

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Ålands museum	35 934	31 121	30 730	24 089	26 405	26 312	25 189	27 771
Ålands sjöfartsmuseum	27 754	23 406	22 379	19 824	17 900	16 190	16 916	17 733
Museifartyget Pommern	42 103	36 171	32 075	45 265	33 505	32 663	33 383	33 302
Kastelholms slott	36 521	32 902	32 750	33 758	37 462	38 013	36 006	35 586
Fängelsemuseét Vita Björn	18 146	15 017	12 196	15 475	15 583	13 110	12 519	12 996
Ålabds Jakt- och fiskemuseum	21 358	17 011	15 995	16 100	16 100	11 547	10 890	12 100
Bomarsundsmuseét	3 000	3 200	3 200	2 282	2 230

Källa: Statistisk Årsbok för Åland 2008

Figur 42. Biblioteksverksamheten 2007, utlåning i band per invånare

Kommun	2007
Brändö	12,5
Eckerö	9,3
Finström	14,1
Föglö	14,1
Geta	5,9
Hammarland	10,4
Jomala	11,2
Kumlinge	14,5
Kökar	36,6
Lemland	13,8
Lumparland	20,9
Saltvik	5,6
Sottunga	20,2
Sund	10
Vårdö	7,5
Mariehamn	24,4
Åland	16,8

Källa: Statistisk årsbok för Åland 2008

ÅLANDS STATISTIK OCH UTREDNINGSGSBYRÅ

Ålands statistik- och utredningsbyrå, ÅSUB, är en fristående enhet vars huvuduppgift är att verka som Ålands officiella statistikmyndighet och bedriva kvalificerad utrednings- och forskningsverksamhet.

ÅSUB producerar fortlöpande aktuell statistik inom en rad olika samhällsområden. Tyngdpunkten i analysverksamheten utgörs av utredningar inom det ekonomisk-politiska området. Statistiska sammanställningar publiceras regelbundet i serierna ÅSUB Statistik och ÅSUB Statistikmeddelande, medan serien ÅSUB Rapport innehåller utredningar, analyser och annan information om Ålands ekonomi och samhälle.

Mer information om verksamheten och publikationer finns på ÅSUB:s hemsida www.asub.ax

ÅLANDS STATISTIK- OCH
UTREDNINGSGSBYRÅ

Tfn +358 (0)18 25490
Fax +358 (0)18 19495
info@asub.ax
www.asub.ax

Ålandsvägen 26
PB 1187
AX-22 111 MARIEHAMN